

Jezus Christus en de schare

<https://hdl.handle.net/1874/235645>

mm 12691

JEZUS CHRISTUS EN DE SCHARE.

DOOR

MARK GUY PEARSE,

SCHRIJVER VAN: „GEDACHTEN OVER HEILIGMAKING” ENZ.

Vertaald naar de 6^e Engelsche Uitgave

DOOR

CHRISTINE.

AMSTERDAM.

JACQUES DUSSEAU & Co. — ROBIN 160.

488

GUNNING

3

M

31

J.H.GUNNING J.H.

Sibi et Amicis

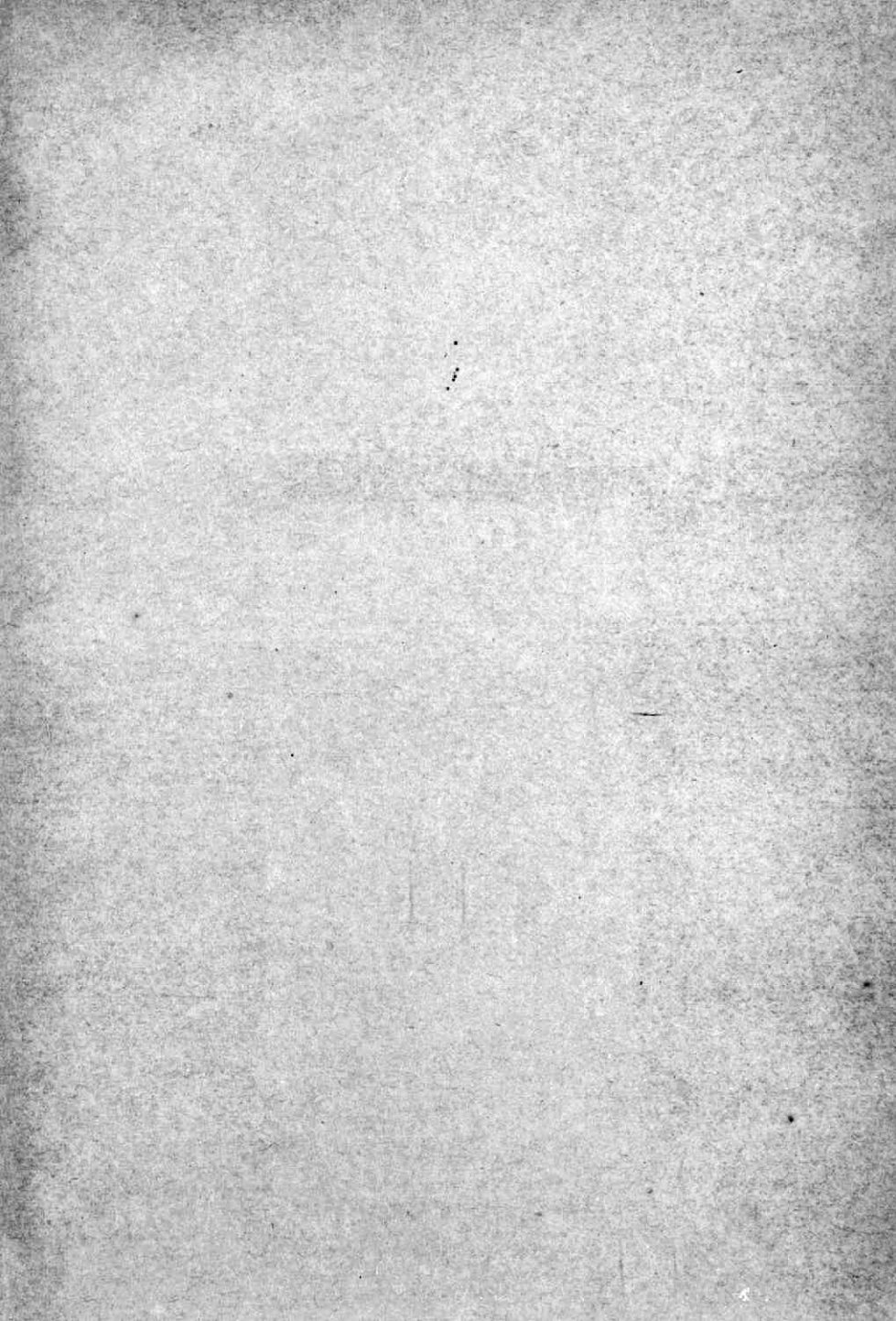

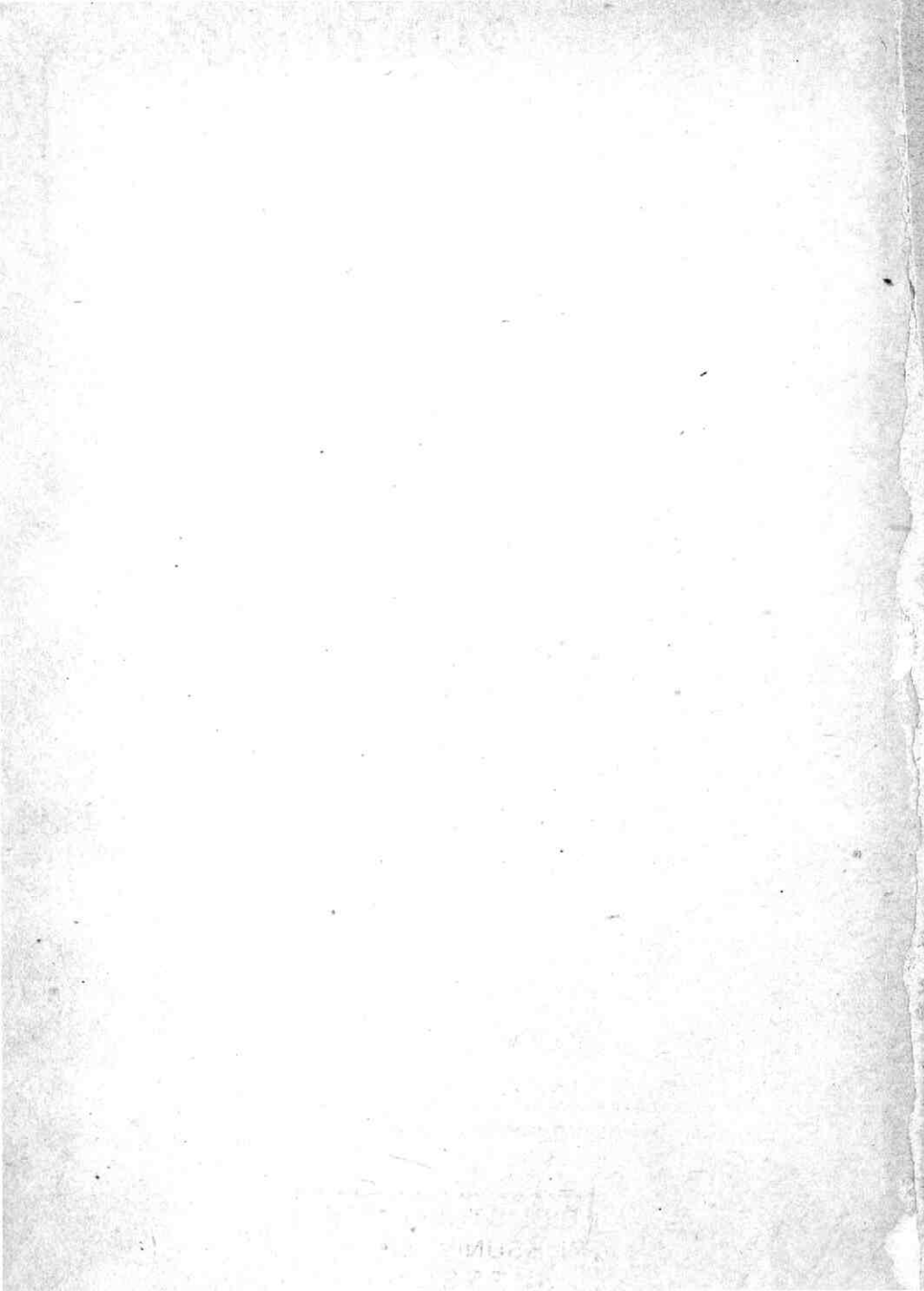
EX-LIBRIS

VERITE SANS PEUR

1909. W.V. LEUSSEN

GUNNING *3m31*

JEZUS CHRISTUS EN DE SCHARE

DOOR

MARK GUY PEARSE,

SCHRIJVER VAN: „GEDACHTEN OVER HEILIGMAKING” ENZ.

~~~~~

Vertaald naar de 6e Engelsche Uitgave

DOOR

CHRISTINE.

[Louise Bessé van Haersolte]

1892

AMSTERDAM. — JACQUES DUSSEAU & Co.

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT.

Q

Bij de uitgevers JACQUES DUSSEAU & Co. te
Amsterdam, verschijnt mede:

MARK GUY PEARSE:
GEDACHTEN OVER HEILIGMAKING.

VERTAALD NAAR DE 60e ENGELSCH E UITGAVE

DOOR

Mevrouw DOEDES-CLARISSE.

.... Het is een aantrekkelijk geschrift. Niemand zal zich
beklagen het te hebben gekocht.

(Dr. J. H. GUNNING JHZN.)

.... Dit boek moet door alle christenen gelezen en her-
lezen worden. Wij wenschen het een rijken zegen toe.

(*'s Grav. Kerkbode.*)

.... Het is een voortreffelijk geschrift.

(*De Kerkelijke Courant.*)

IN ENGELAND ZESTIGMAAL HERDRUKT.

Prijs **f 1.25**. Gebonden, verguld op snede **f 1.75**.

Alom verkrijgbaar.

Wat Jezus voor de schare deed en wat
Hij ons beveelt te doen.

En Jezus, uitgaande, zag eene groote schare en werd innerlijk met ontferming bewogen over hen: want zij waren als schapen, die geenen herder hebben; en Hij begon hun vele dingen te leeren.

En als het nu laat op den dag geworden was, kwamen Zijne discipelen tot Hem en zeiden: Deze plaats is woest, en het is nu laat op den dag. Laat ze van U, opdat zij heengaan in de omliggende dorpen en vlekken, en brooden voor zichzelve mogen koopen: want zij hebben niet, wat zij eten zullen.

Maar Hij, antwoordende, zeide: Geeft gij hun te eten. En zij zeiden tot Hem: Zullen wij heengaan en koopen voor tweehonderd penningen brood, en hun te eten geven?

En Hij zeide tot hen: Hoeveel brooden hebt gij? gaat heen en beziet het. En toen zij het vernomen hadden, zeiden zij: Vijf, en twee visschen.

En Hij gebod hun, dat zij hen allen zouden doen nederzitten bij waardschappen, op het groene gras.

En zij zaten neder in gedeelten bij honderd te zamen en bij vijftig te zamen.

En als Hij de vijf brooden en de twee visschen genomen had, zag Hij op naar den hemel, zegende en brak de brooden, en gaf ze Zijnen discipelen, opdat zij ze hun zouden voorleggen; en de twee visschen deelde Hij voor allen.

En zij aten allen, en zijn verzadigd geworden.

En zij namen op twaalf volle korven brokken, en van de visschen.

EERSTE HOOFDSTUK.

WAT JEZUS VOOR DE SCHARE DEED EN WAT HIJ
ONS BEVEELT TE DOEN.

I. Ons werk.

Onze aandacht wordt hier allereerst bepaald bij de teedere zorg van den Heer Jezus voor Zijne discipelen. Hij en Zijne jongeren waren vermoeid van den aanhoudenden arbeid, want er waren velen, die kwamen en die gingen en zij hadden zelfs geen tijd gehad om te eten. De Meester noodigt hen nu vriendelijk uit, zich een weinig met Hem af te zonderen en wat uit te rusten. Voor ieder vermoeide zou dit een heerlijk voorstel zijn geweest; voor ieder van 's Heeren discipelen was het een hemel van genot, Hem eens alleen voor zich te hebben, zich rondom Hem in eene stille plaats te mogen verzamelen, en eens rustig met Hem te kunnen spreken over duizend zaken, die zij Hem te zeggen hadden. Zoo gaan zij op dezen zonnigen namiddag in het schip; de

Meester zet zich onder zijne jongeren neder, en de roeiriemen brengen hen vlug naar eene kleine, half verborgen baai, waar zij eens recht aangenaam van hunne vrije oogenblikken hopen te genieten. Maar hier en daar zijn zij door enkele personen opgemerkt geworden. Men vertelt elkander, waarheen Jezus gegaan is en de menschen verzamelen zich in menigte aan het strand. Toen nu de Heer uit het schip ging, drong zich de schare op Hem aan en vervlogen was alle kans op rust en stilte. Voor de discipelen, vermoeid en hongerig als zij waren, was dit ongetwijfeld eene groote teleurstelling; wij merken dit op uit hun later verzoek om de schare weg te zenden. Maar Jezus, de wachtende menigte ziende „*ontving ze*”, zegt Lukas. Eene andere vertaling bezigt een woord, dat meer teederheid uitdrukt: „*Hij verwelkomde ze*”, als wilde men hierdoor zeggen, hoe onze gezegende Meester in blik en woord toonde, dat Hij zich verheugde hen te zien. Markus gaat nog verder en deelt ons mede, dat Hij uitgaande en de groote schare ziende „*met ontferming over hen bewogen werd.*” Het woord ontferming toont aan, dat hij met medelijden omtrent hen vervuld en zoo geheel één met hen is, dat Hij hunne lasten draagt, hunne vrees deelt en hunne verdrietelijkheden mede gevoelt. Het Grieksche woord drukt nog meer uit. Het was een medelijden, dat niet alleen Zijn gansche hart vervulde, maar zich van Zijn geheelen persoon meester maakte. Zulk medelijden wordt pijn. Met zulk harteleed werd Jezus vervuld over de schare, omdat

zij waren als schapen, die geen herder hadden.

Iemands houding tegenover het volk duidt zijn christendom aan. Sommigen vreezen het volk en weigeren het ten eenenmale alle vertrouwen. Anderen verachten het volk, en wenschen er niet mede in aanraking te komen. Weder anderen vleien het volk en zoeken daardoor zich eene goede positie te verwerven en tot macht en aanzien te geraken. *Jezus Christus was met ontferming over hen bewogen.* Hij leefde voor hen; Hij gaf zich geheel aan hen; Hij predikte tot hen en richtte tot hen Zijne teederste en meest vertroostende woorden. Hij deed wonderen waardoor hunne ziekten werden genezen en hun nood gelenigd. Uit hun midden vergaderde Hij Zijne eerste discipelen en Zijne voornaamste apostelen. En ten laatste, toen het noodig was, dat iemand voor het volk stierf, gaf Hij zich voor hen over, Hij, de Rechtvaardige, voor de onrechtvaardigen, opdat Hij hen tot God mocht brengen. Wij kunnen er zeker van zijn, dat er maar één christendom bestaat en dat is de macht, die ons aan Jezus Christus gelijk doet zijn. Daarom hij, die zich verre boven het volk verheven gevoelt en hetzij met minachting hetzij met vrees op het „gepeupel” nederziet, is geen christen. Hoeveel een mensch waard is, onverschillig of hij rijk of arm, hoog of laag in stand is, werd door den Heer Jezus aangetoond, toen hij op Gods bestel voor ieder mensch den dood smaakte. Jezus kwam uit het volk, tot het volk, voor het volk.

En Hij begon hun vele dingen te leeren. Lukas voegt

er bij, dat Hij tot hen sprak van het koninkrijk Gods. Hij stelde hen allereerst het koninkrijk Gods voor en zijne gerechtigheid. Eerst moesten zij de groote, eeuwige waarheid leeren begrijpen, dat God bestaat; dat Hij regeert;

dat wij in het koninkrijk Zijner liefde en genade mogen ingaan en wonen als kinderen bij hun Vader;

dat de wetten van Zijn koninkrijk heilig en geestelijk zijn, het hart met zijne roerselen oordeelende;

dat wij Zijn koninkrijk niet kunnen zien en nog minder binnengaan, tenzij wij wederom geboren worden;

dat wij niet alleen licht noodig hebben, maar leven, nieuw leven; en

dat Christus gekomen is, om ons dit werkelijk leven te doen deelachtig worden;

dat God in Christus de wereld met Zichzelven verzoent.

Zoo leerde Hij hun vele dingen. Eerst en vóóral dit: de rechten van God, de bevelen Gods, de zaligheid, die uit God is door Jezus Christus, onzen Heer. Dit was voor Hem het voornaamste, zonder dat Hij nu juist bij iedere ontmoeting met het volk hiermede begon. Waar Jezus de schare hongerig aantrof, kunnen wij er van verzekerd zijn, dat Hij hen eerst gevoed zou hebben, ten einde hen later te kunnen onderwijzen, en dat ook hier de orde zou geweest zijn „eerst het natuurlijke daarna het geestelijke.”

De Heer Jezus schroomt niet om de menschen de

verborgenheden van het koninkrijk Gods te openbaren. Zijn godsdienst is geen spitsvondige theorie, die alleen door de ontwikkelden kan worden verstaan; het is eene werkelijkheid, die steun biedt aan zoovele mannen en vrouwen, die met de nooden en behoeften van dit aardsche leven hebben te kampen. Zijn godsdienst is geen heerlijk genot, dat alleen voor de rijken is weggelegd, geen indrukwekkende tempeldienst, het is een leven waartoe de eenvoudigsten kunnen geraken, eene vreugde door de armsten te genieten, een zegen waarin de minst begaafden mogen deelen, eene rust voor de zwaar beladenen, eene hoop voor de meest wanhopenden, eene zaligheid voor den grootste der zondaren. Hij leerde hun vele dingen.

Laat ons hierop vooral nadruk leggen; vermijden wij het gevaar der eenzijdigheid, die het eene op den voorgrond plaatst, terwijl zij het andere veronachtzaamt. God heeft ons twee handen gegeven, opdat wij meer dan een ding tegelijk zouden kunnen vasthouden. De godsdienst is niet alleen eene zaak van gevoel, van zich gelukkig te gevoelen, gelijk sommigen meenen, of van zich ellendig te gevoelen, gelijk anderen schijnen te veronderstellen.

Tot woning behoeven de menschen iets meer dan een schoon priëel, al ware het met de heerlijkste rozen begroeid. Jona's wonderboom, met zijne verkwikkende schaduw, staat zoolang het dag is en de zuidenwind waait; maar met den nacht komt de worm, en tegen den morgen de hevige oostenwind

en ziet — de wuivende bladerdos van straks is verdord. Het huis, waarin de Heer Zijn volk wil doen wonen *heeft fondamenten*, stevige, duurzame fondamenten; en wanneer de wind blaast en de regenvlagen tegen het huis slaan, blijft het onwrikbaar staan, want het is op de rots gegrond. Wreed en slecht is het, om het *volle* Evangelie Gods den menschen te onthouden, omdat men vreest, dat zij het niet zullen verstaan. Vrees niet; geloof alleenlijk. Even zeker als het licht geschikt is voor het oog en het voedsel voor het lichaam en het geluid voor het oor en de lucht voor de longen, even zeker is Gods Evangelie geschikt voor het menschelijk hart. Gij zoudt toch niet bevreesd zijn uwen kinderen brood te geven, omdat zij geen scheikunde en natuurkunde bestudeerd hebben. Geef het ze gerust; zij zullen zeer goed weten, wat zij er mede doen moeten. Het Evangelie bekend te maken is genoeg; gij behoeft het niet uit te leggen. Er is een geestelijk instinct, dat het terstond zal vatten en het leven er in zal vinden. Hierin ligt juist het bewijs van zijn goddelijken oorsprong.

Hij leerde hun *vele, vele dingen*. Christus gaf hen het Evangelie in al zijne verscheidenheid. Hij deed het hen van alle zijden bezien. Het zou geen gunst van den eigenaar van een aanzienlijk kasteel zijn, indien hij de menschen uitnoodigde zijn slot te komen zien en hen alleen de keukens en kelders toonde, meenende, dat zij het andere toch niet zouden kunnen beoordeelen. Waarlijk; niemand zal de schoon-

heid der bloemen meer naar waarde kunnen schatten — laat ze door de broeikassen wandelen. Niemand zal meer genieten van de schilderijen — open de galerijen. Niemand zal meer genot scheppen in de tuinen en het landschap. Hij leerde hun vele, *vele dingen*. Voor de Farizeën had Jezus alleen de vreeselijke eentonigheid van Zijne veroordeeling; maar hoeveel verscheidenheid had Hij voor het volk! Welke schoone gelijkenissen, welke vriendelijke uitnodigingen, welke heerlijke beloften! Zij, die thuis allerlei gemakken hebben, mogen in eene vervelende prediking eene nieuwe opwekking komen zoeken: en bovendien hebben hunne banken zulke zachte kussens, dat zij er gemakkelijk een slaapje in kunnen doen, wanneer zij willen; maar laat ons God om genade bidden, opdat wij het Evangelie in al zijne frissche schoonheid aan de vermoeide mannen en vrouwen der wereld mogen voorstellen — vroolijkheid, verscheidenheid, vreugde moet hen daaruit te gemoet stralen. *Hij verwelkomde hen*; hoe vermoeid Hij ook ware, er was een glimlach op Zijn gelaat; Zijne handen waren tot hen uitgestrekt, en zij gevoelden zich reeds dadelijk verblijd, dat zij gekomen waren. Vraag den Meester om den sleutel van het paradijs en breng de menschen in Gods tuin. Zet geen bordjes aan, dat zij niet op het gras mogen loopen, dat zij geene bloemen mogen afplukken, en de vruchten niet mogen aanraken. O neen, zeg hun, dat het alles hun eigendom is — *een paleis voor het volk*, en dat zij het in alle eeuwigheid mogen behouden, zoo

Hij, die de Zaligmaker van het volk was, ook hun persoonlijk Heiland is. *Hij leerde hun vele dingen.*

Dit eerst. Maar wat nog meer?

Nu beginnen de discipelen zich ongerust te maken over de schare, waarlijk zij zijn zeer bezorgd over hen. De zon begint reeds te dalen, het avondkoeltje doet zich gevoelen: en hier is dit groote gezelschap van mannen, vrouwen en kinderen op grooten afstand van huis en zonder eenigen leeftocht. Zij denken, dat de Heer zoo vervuld is met het verkondigen van Zijne groote geestelijke waarheden, dat Hij deze aardsche aangelegenheden geheel over het hoofd ziet. Hij is natuurlijk veel te veel met het hemelsche vervuld, om er aan te denken, dat de menschen honger krijgen en dat het tijd is voor het avondeten. Ten laatste wordt de bezorgdheid van de discipelen zoo groot, dat zij het wagen hun Meester in de rede te vallen. „Deze plaats is woest en het is nu laat op den dag. Laat ze van u, opdat zij heengaan in de omliggende dorpen en vlekken en brooden voor zichzelf mogen koopen: want zij hebben niet, wat zij eten zullen.”

Deze plaats is woest. De gezegende Meester moet meermalen uit hun mond woorden vernomen hebben, die Hem grootelijks verbaasden, maar nooit iets dat zoo wonderlijk klonk als dit. „Deze plaats is woest!” — en hier stond Hij, de Heer des oogstes, de Schepper van het paradijs; Hij, die Zijne hand opent en in de behoefte van ieder levend schepsel voorziet. Hoe konden zij eene plaats woest noemen, wanneer Jezus daar was!

Het is nu laat op den dag — alsof de Heer niet wist, hoe laat het was! Waarlijk, Hij kende den tijd beter dan zij, en wist dat het veel te laat voor de menschen was, om heen te gaan, zonder eenig voedsel gebruikt te hebben.

Laat ze van u. Hoe bedroefd moet de Heer geweest zijn, toen Hij dit hoorde. Laat ze van u, omdat hunne behoeften zoo groot en zoo vele zijn! „Laat ze heengaan in de omliggende dorpen en vlekken om brood voor zich zelven te koopen.” De discipelen waren ook vermoeid en hongerig; hunne eigene behoefte deed hen waarschijnlijk zoo haastig spreken.

Laat ze van u. Zend hen heen. Het was niet de eenige keer, dat zij zulk een liefdeloozen raad gaven. Zij zeiden hetzelfde, toen de moeders hunne kindertjes tot den Heer Jezus brachten, opdat Hij de handen op hen zou leggen en hen zegenen. Zij zeiden het ook, toen de arme moeder Hem kwam smeecken voor hare zieke dochter. Indien ik den een of anderen heilige moest uitkiezen, om mijn voorspraak te zijn, zou ik het liefst een keus doen uit hen, die het meest bij Jezus geweest waren en Hem het best kenden. Maar dit „laat ze van u” schrikt mij af. Ik ben daarom zeer blijde, dat ik mij tot den Heer Zelfen kan wenden. Ik ken Zijn woord: „Die tot Mij komt, zal ik geenszins uitwerpen.”

„Laat ze van u, opdat zij in de omliggende dorpen brood voor zichzelf koopen.”

„Goed, maar wat moeten zij doen, die geen geld hebben?”

„Ja, daar kunnen wij ons natuurlijk niet mede bemoeien.”

„En als er nu eens geen brood te koop is, wat dan?”

„Dan moeten ze 't maar zonder doen: onze zaak is hen nu heen te laten gaan; verder moeten zij voor zichzelf zorgen. Wij moeten de verantwoordelijkheid niet op ons nemen, hen nog langer hier te houden.”

Zoo spraken de discipelen. Zoo spreekt de gemeente nog. De discipelen van alle eeuwen zijn in deze zaak zeer aan elkander gelijk geweest, en zeer ongelijk aan den Heer Jezus. „Zend de menschen heen,” zeggen wij. „De preek is gedaan; wij hebben hen vele dingen geleerd; laat ons nu den zegen uitspreken — *natuurlijk eerst collecteeren*. Wat kan iemand meer verlangen? Wij hebben het geestelijke, het voortreffelijke den menschen gegeven. Wij hebben *hunne zielen* verkwikt. Laat hen nu naar huis gaan, om hun avondeten te gebruiken en naar bed te gaan.”

EN JEZUS ZEIDE: „GEEFT GIJ HUN TE ETEN.”

Nu waren de discipelen verwonderd, misschien meer dan verwonderd, verontwaardigd. Zij vragen min of meer beleedigd: „Zullen wij heengaan en voor twee honderd penningen brood koopen om hen te eten te geven? *Wij!* Hebben wij onze vischnetten en alles niet verlaten, om u te volgen? En zullen *wij*, die zulk eene hemelsche, zulk eene goddelijke

roeping hebben, naar de bakkerswinkels gaan, en zooveel brooden halen, als wij maar kunnen dragen, om ze aan al deze menschen te geven?"

Zij waren verwonderd, bijna even verwonderd als wij, predikanten en kerkelijke waardigheidsbekleeders zouden zijn, indien de Meester tot ons zeide: Geeft gij hun te eten. Stel u Petrus voor, den eerste van eene aanzienlijke rij van Apostelen, Pausen, Voorgangers, Bisschoppen, Opzieners, een voorraad brood voor het volk halende! Het kan niet *letterlijk* bedoeld zijn — werkelijk brood, dat de menschen eten. Neen, neen, de gedachte is haast oneerbiedig. Wij moeten het *geestelijk opvatten*. Het is zooveel waardiger om het geestelijk op te vatten — en zooveel goedkooper ook.

GEEFT GIJ HUN TE ETEN.

Dit is het bevel des Meesters aan Zijne discipelen van alle tijden; en *Hij bedoelt werkelijk, gewoon, alledaagsch brood en iets er bij om het smakelijk te maken*. Is het niet wreed en ongevoelig, om hongerige mannen en vrouwen een Evangelie te brengen, dat alleen hunne zielen belooft te redden en hen naar den hemel belooft te brengen, *wanneer zij sterven?* Kunnen zij niet iets van dien hemel reeds hier genieten? De eenige zielen, waarvan wij iets weten, zijn zielen met een mond, waarvoor zij eten noodig hebben, en zielen met een rug, waarvoor zij kleeren noodig hebben. Waarlijk, mijn goede Heer of Mevrouw,

gelooft gij, dat het u eenigen troost zou geven, indien wij u verzekerden, dat gij *daar* nooit meer honger of dorst zoudt lijden, wanneer gij *hier* geen stuk brood kondt krijgen? Zal het iemand eenigen troost geven, te lezen van gouden straten en witte klederen en kronen, wanneer men niets zoozeer noodig heeft als eenig werk.

„Maar gij zoudt toch zeker de kerken niet willen verlagen tot bakkerswinkels en soeploodsen, en van de predikanten armverzorgers willen maken?”

Verlagen? Wel zeker; indien gij het zoo noemen wilt, wanneer de menschen het voorbeeld van den Heer Jezus volgen, die Zichzelven vernederde, en de gestalte van een dienstknecht aannam; die zich *omgordde*, gelijk Petrus schrijft, om Zijne discipelen te dienen en hunne voeten te wasschen. Hij, onze Heer en Meester, staat in ons midden, en Hij zegt: „*Geeft gij hun te eten.*”

Gelukkig leefden de discipelen niet in onzen verheven tijd, want dan zouden zij nog eene andere tegenwerping hebben kunnen maken: „Het is niet goed om het volk zoo geheel als armen te behandelen. Zij zullen het geheel verkeerd begrijpen. Zij zullen U koning zoeken te maken, opdat zij altijd zoo gemakkelijk aan den kost mogen komen. Het zal aanleiding geven tot verkeerde drijfveeren en hunne zeden bederven.” O, wat een doodelijk vergif is het brood, wanneer het *weggegeven* wordt! Voor ons, die het kunnen koopen is het uitnemend geschikt en wij genieten er zeer van, maar onzen armen broeder

op straat! geef het hem niet! het zou hem doen stikken!

„Maar hij sterft van honger!” „Dat doet er niet toe, gij zoudt zijn gevoel van eigenwaarde en onafhankelijkheid kwetsen.” — De volgende week werd al wat er overbleef van die onafhankelijkheid in een bedelaarsgraf gelegd!

Wanneer de Koning op den grooten dag op den troon Zijner heerlijkheid zal gezeten zijn, omringd door Zijne heilige engelen, en Hij tot degenen, die aan Zijn linkerhand zijn, zal zeggen: „Ik ben hongerig geweest en gij hebt mij niet te eten gegeven;” wat dunkt u? Zullen wij eene verontschuldiging voor ons gedrag kunnen aanvoeren, die Hem zal voldoen?

Geef gij hun te eten: dit is het bevel des Meesters. De Heere Jezus leert ons niet om alleen de *zielen* te redden, maar om lichaam, ziel en geest, den geheelen mensch dus, te behouden. Heeft Hij ons niet leeren bidden: „Onze Vader, die in de hemelen zijt, Uw naam worde geheiligd! Uw koninkrijk kome! Uw wil geschiede op aarde als in den hemel?” Kan men zich iets verheveners, voortreffelikers denken dan deze groote smeekingen? Wat volgt nu? „*Geef ons heden ons dagelijksch brood.*” Dat Gods naam geheiligd *moge* worden; dat het koninkrijk Gods *moge* komen; dat Gods wil geschieden *moge*, maar — *geef ons heden ons dagelijksch brood.* Dit is onmisbaar bij het geestelijke en verhevene. Gij kunt moeielijk in verheven stemming verkeeren, als gij van honger dreigt om te komen. Gij kunt ook niet

zeer geestelijk gestemd zijn, wanneer gij van koude bibbert. Handel daarom met uw broeder, gelijk God met u handelt. *Geefst gij hun te eten.*"

Herinnert gij u het schoone verhaal, dat ons op de laatste bladzijde van het laatste Evangelie medegedeeld wordt, als om het in ons geheugen te doen blijven, wanneer wij het boek sluiten? Het was niet, toen Simon koud en hongerig en nat was, dat de Heer Jezus hem naar zijne liefde vraagde. Toen gevoelde hij niets anders dan behoefte aan zijn ontbijt bij een aangenaam vuurtje. En toen zij aan land kwamen, zagen zij hoe de vriendelijke Heiland zich had neergebogen en met Zijne doorboorde handen het hout bijeen had gelegd en een vuur had aangestookt. En zie, nu wachtte de Heer hen daar met de vriendelijke uitnoodiging: „Komt ontbijten." *Toen*, maar ook niet eerder dan toen, deed de Meester de vraag: „Simon, hebt gij mij liever dan deze?" Dat vuur verlevendigde elke edele aandrif en die vriendelijkheid deed het hart in vuriger liefde ontvlammen. Het is met Zijne eigene volmaakte kennis van het menschelijk hart, dat Christus door woord en voorbeeld het bevel aan Zijne gemeente achterlaat: *Geefst gij hun te eten.*

En nu, laat ieder onzer zich ernstig en plechtig en als onder Gods oog afvragen, hoe zijne houding is tegenover het volk. Herinneren wij ons, dat onze betrekking tot de armen over de uitkomst van ons leven zal beslissen. Wij zijn door het geloof behouden, maar ons geloof vindt zijn eenig bewijs in goede

werken. Goede werken moeten in het geloof gegrond zijn; maar het geloof moet de goede werken tot vrucht hebben. De belichaming, het naar buiten openbaren van den godsdienst is de zorg voor weduwen en weezen. Nu en dan eene gift of eene inschrijving is niet het voldoen aan de rechten, die het volk op ons heeft. Het *bezoeken van de armen* is een bevel tot ons allen gericht — het wil niet alleen zeggen, hen te helpen, wanneer zij onze hulp komen inroepen. Wij moeten de toestanden, waarin zij leven, bestudeeren en onze kracht inspannen, om aan fatsoenlijke lieden geschikte woningen te verschaffen; ook moeten wij zorgen dat eenig gemak en genoeg binnen het bereik van de behoeftigen komt. *Bovenal moeten christelijke vaders en moeders bereid zijn hunne dochters af te staan tot het leven en werken onder het volk.* Eene bezoekzuster, die een avond per week aan dit werk besteed, kan zeker veel goeds doen; maar de wezenlijke moeilijkheden en strijd der armen blijft gewoonlijk verborgen voor zulk eene bezoekster, wier komst verwacht wordt. Eene bijbelvrouw, die elken dag in hun midden verkeert, zal veel meer te weten komen; maar wij kunnen onze verplichting niet op eene bijbelvrouw overdragen, die van hare armoede in de behoeften der nooddriftigen niet kan voorzien en hunne ellenden niet kan lenigen. De Roomsche Catholieke kerk weet hare liefdezusters uit de beschaafde en gegoede klassen der maatschappij te verkrijgen. Is de Protestantsche kerk onmachtig om eene derge-

lijke toewijding onder hare jonge meisjes in het leven te roepen? Wij hebben in den laatsten tijd in de Zending in het noorden van Afrika en in China en vooral in het Leger des Heils gezien, hoe meisjes, zoowel in het vaderland als daarbuiten, zeer veel nut kunnen stichten door haren arbeid onder de menigte. Zou het ook komen, omdat deze vereenigingen vrijer zijn dan de kerken in het algemeen? Waarom worden de gemeenten toch niet door zulke voorbeelden aangespoord, om hetzelfde te doen? Er is tegenwoordig in de wereld geen kostelijker en tegelijk nutteloozer wezen dan onze jonge dame — het sierlijkste voortbrengsel der schepping — wel-opgevoed, begiftigd met liefde, geestdrift, toewijding en moed, en toch meestal veroordeeld tot een doel-loos leven van theepartijtjes, enz. Waarom zou de jonge dame, wier opvoeding voltooid is aan de beste inrichtingen van onderwijs, die zich daar heeft bezig-gehouden met het ontwikkelen van allerlei talen-ten, die spoedig vergeten worden, niet voor een jaar naar eenige inrichting gaan, waar haar geleërd wordt op welke wijze men onder het volk moet arbeiden, waar zij hare eigene gaven ontdekt en leert, hoe daarvan het best partij te trekken. Dat christenvaders en moeders hunne dochters voor zulk werk niet geven willen maakt het christendom, dat zij belijden, tot een spot. Wij kunnen den Gekruiste niet aannemen en het kruis verwerpen. Zijn wij de Zijnen, dan moeten wij Zijn leven openbaren en Zijne werken navolgen. De Protestantsche kerk be-

treurt het, dat Rome zooveel voortgang maakt. Wien kan dit echter verwonderen, wanneer men ziet, dat de Roomsche een leven van toewijding wil leven, dat wij voor onszelf en voor onze kinderen verwerpen, terwijl wij ons tevreden stellen met van tijd tot tijd eene geldelijke bijdrage te leveren. De gemeente, die hare vrouwelijke leden aan het werk zet, zal den grootsten invloed in de wereld uitoefenen.

WAT JEZUS VOOR DE SCHARE DEED EN WAT HIJ
ONS BEVEELT TE DOEN.

Mark. VI: 34—43.

II. Ons zelf.

En Hij zeide: „*Geeft gij hun te eten.*” Hoe moeten zij ontsteld zijn bij dat woord! Zij overzagen deze groote menschenmassa, vijf duizend man behalve de vrouwen en kinderen! Moesten zij die allen voedsel bezorgen in deze woeste plaats? *Het was totaal onmogelijk!*

Natuurlijk was het dat. Dát was juist de reden, waarom Jezus Christus hen beval het te doen.

Alleen het onmogelijke is Zijner waardig. Hebben wij niet van de lieden uit den ouden tijd reeds geleerd, dat het woord „*ik kan niet*” in ons woordenboek

niet moet te vinden zijn. Het is juist het A. B. C. van onzen arbeid. Zoodra wij denken, dat wij iets *kunnen*, mogen wij er zeker van zijn dat wij niets kunnen, maar wanneer wij zeker weten, dat wij niets kunnen volbrengen, dan is er voor ons eenige hoop. Indien ons werk als discipelen van den Heer Jezus Christus iets beteekent, dan beteekent het *het onmogelijke* te verrichten. Bezie het uit welk oogpunt gij wilt. Let op het werk zelf — de redding van mannen en vrouwen; let op de toerusting tot den arbeid — eene openbaring uit den hemel om ons te besturen, de duizendmaal herhaalde belofte van Gods tegenwoordigheid, de redding der wereld door onzen Heer Jezus Christus, de gave des Heiligen Geestes — dit alles is het onze, omdat ons werk onmogelijk is, tenzij de Almacht tusschenbeide treedt. „*Ik kan niet*” zij uw roem, geen wanhoopskreet en gij kunt het tot uw wachtwoord maken. „Gij kunt niets doen,” zeide de Meester, niet om te ontmoedigen, maar opdat wij Hem eene plaats zouden inruimen. Deze gezegende hulpeloosheid doet ons tot den Almachtige gaan om hulp, en dan zijn ook wij almachtig en het „ik kan niet” is veranderd in: „Ik kan alle dingen door Hem, die mij kracht geeft”. De gemeente Gods is hare roeping niet getrouw, zoolang zij niet in aanraking komt met het onmogelijke. Om het vertrouwen van hare eigene leden evenals dat van de wereld te winnen, moet de gemeente voortdurend zulke overwinningen behalen, dat zij haren Goddelijken oorsprong en hare Godde-

lijke zending daardoor bewijzen kan. Eene gemeente, wier goederen vermeerderen en die „geens dings gebrek” heeft, moet altijd arm en ellendig zijn; hare kinderen kunnen geen geloof in haar hebben; hare leden worden hopeloos, ongeloovig en spotten zelfs met den godsdienst, dien zij belijdt. Wij kunnen alleen in de rechte verhouding tegenover God blijven, wanneer wij datgene trachten te doen, dat ons de behoefte aan hulp van den Almachtige diep in het hart doet gevoelen. Niets doet ons zoo spoedig en zoo zeker God vergeten, dan het gevoel dat wij wel buiten Hem kunnen.

„Hoe vele brooden hebt gij?” zeide Jezus. „Gaat heen en beziet het.” En toen zij het wisten, zeiden zij: „*Vijf — slechts vijf.*” Wij kunnen ons allen voorstellen op welken toon dit gezegd werd, den langerekten, zwaarmoedigen toon, waarop de gemeente altijd spreekt over hare eigene hulpmiddelen met zijwaarts gebogen hoofd, met handen die hopeloos neerhangen en met een stem, die waarlijk beklagenswaardig klinkt — „*vijf*”! Daarna begon de moeielijke rekening, die de gemeente Gods altijd bezig houdt. Vijf brooden onder vijf duizend mannen, behalve de vrouwen en kinderen — hoeveel is dat voor ieder? Welk eene arme, kleingeestige, karige gemeente is het toch zoolang de discipelen alleen op de menigte en op de brooden staren. Wat zijn wij altijd spoedig ten einde raad, uit gebrek aan geld en allerlei andere dingen, altijd in de war gebracht door

zulke vreeselijke onevenredigheid tusschen hetgeen noodig en hetgeen voorhanden is, gelijk in dit geval. Het geheele plan en begrip van onzen godsdienst is eene belachelijke en bespottelijke zaak. Gij kunt het niet doen, mijne waarde heeren! Een kruimel per persoon en dat nog wel een kleine! Geeft het op. Zegt aan de menschen, dat het u zeer spijt, maar dat gij bemerkt eene groote dwaling te hebben begaan, daar de voorraad niet toereikend blijkt te zijn. Of gaat anders met een inschrijvingsbiljet rond, reist het land af en verzamelt de overgeschoten brokken en kaaskorsten, die men u nog misgunt, en komt dan terug om te zien, dat vele menschen heengegaan zijn en dat zij, die gebleven zijn, niet veel smaak in zulk eten vinden. *Dat* kunt gij misschien doen: sommige menschen doen het, maar het is een hard werk. Maar wacht! gij kunt nog iets doen: *als gij wilt, kunt gij den Heer Jezus Christus tusschenbeide laten treden, om u te helpen*. Wanneer wij geheel buiten machte zijn het werk te doen, dat van ons verlangd wordt, wanneer onze hulpmiddelen geheel ontoereikend zijn, dan — wij behoeven niet te gaan leenen of bedelen — *dan* is er plaats voor den Almachtige: verwacht *dan* een wonder. Uwe hulpeloosheid geeft God gelegenheid u te helpen.

Mattheus voegt hier een woord in het verhaal, dat Markus overslaat. Van de vijf brooden en de twee visschen zeide de Heer: „Brengt mij dezelve hier.” Welnu, dit is de ontbrekende schakel tusschen de hongerige wereld en de Goddelijke hulpmiddelen.

Daar boven op de heuvelen storten de regenwolken hun overvloed uit en de meren houden het water besloten, als eene groote bewaarplaats voor de veranderlijke jaargetijden. En daar beneden in de vlakke vergaan de menschen van dorst, omdat er eene geleiding ontbreekt, die de gemeenschap tot stand brengt en de gave onder het bereik brengt; eene geleiding van het meer in de hoogte, naar de vlakke in de laagte. Er is eene onuitputtelijke genade, groot genoeg voor de behoeften van de geheele wereld — *vol van genade en waarheid* is hetgeen gezegd wordt van Jezus Christus. Vol van genade en waarheid, eene onuitputtelijke bron van liefde en macht, die alle droefheid kan lenigen, in alle behoeften kan voorzien en de hongerige ziel met goed kan verzadigen; maar het eenige dat ontbreekt is de gemeenschap, de aanraking, waardoor wij uit de Goddelijke volheid mogen putten en daarvan uitdeelaars worden. Eene geleiding tusschen een meer en eene stad is zulk eene eenvoudige zaak. Welnu, laat het water slechts daardoor gaan en het zal een grooten weg afleggen en velen van dienst zijn. Hij zeide: „*Brengt ze tot mij.*” Wij weten nooit waartoe wij nut zijn, tot dat wij in aanraking komen met den Heer. Laat ons dit zeer ernstig in het oog houden. Het kan zijn, dat gij den Heer Jezus Christus als uw Zaligmaker hebt aangenomen, en toch *hebt gij uzelfen misschien nooit werkelijk en onverdeeld aan Hem overgegeven, opdat Hij u in Zijn dienst kon gebruiken.* Hebt gij wel? Het weinige, dat Hem geheel toegewijd is,

zal verder reiken dan het vele, dat wij kunnen vinden buiten Hem. „*Brengt ze tot Mij*”. Het was een belachelijk kleine voorraad — vijf gerstebrooden en twee kleine vischjes: genoeg voor één hongerig mensch en hier zijn vijfduizend hongerige menschen. Maar dat doet er niet toe: veel of weinig, laat er Hem over beschikken. Het grootste deel van het werk Gods hier op aarde is niet gebracht door groote geniën, maar door eenvoudige mannen en vrouwen, die zich geheel aan Hem hebben gegeven. In Zijne hand zijn vijf brooden meer dan gansche graanzolders vol met het kostelijkste koren — vooral als gij de deur gesloten houdt en den sleutel verloren hebt. Staat gij niet even verlegen als de discipelen? Het werk, dat gedaan moet worden, is zoo groot en gij zijt — zonder gaven, zonder organisatie, zonder geld, zonder eenig hulpmiddel. De Meester roept u toe: *Breng het tot Mij*. Verlangt gij om iets te doen? Hebt gij daartoe ook maar een zwak, flauw, weifelend verlangen? Welnu, ga er mede tot Hem. Bevindt gij u in eene omgeving, waar de zonde welig opschiet en de overhand krijgt, en gevoelt gij dat er iets tegen gedaan moet worden? Ga ook daarmede tot Hem. Wij zijn verantwoordelijk niet voor wat wij zijn, maar voor wat wij konden zijn; en daar is maar één weg, waarop wij ooit van de verantwoordelijkheid, die op ons rust, kunnen verlost worden — en dat is wanneer wij ons geheel aan Hem hebben overgegeven. Doe dit. Doe dit heden. Doe dit dagelijks. Geef u aan Hem over, om in Zijn dienst ge-

bruikt te worden. Wind u niet op in noodelooze pogingen, die u toch niet baten kunnen. Doe geene groote beloften. Zeg uw gezegenden Meester, dat gij u aan Hem overgeeft, eenvoudig en in alle oprechtheid, gij weet zelve het beste hoe, en dat gij verlangt geheel de Zijne te zijn. Doe het nu, terwijl gij deze woorden leest. Dit was al wat Hij van Zijne discipelen eischte; *toen*, maar ook toen eerst, was Hij gewillig, om het overige te doen. Dit is al wat Hij van ons eischt: „Brenge ze tot Mij”. Begin elken dag met de bepaalde daad van zelfovergave aan den Heer, tot Zijn dienst en tot heil van anderen. Dit is het kanaal, waardoor iets van Gods liefde en mededoogen en hulpvaardigheid in onze arme wereld kan vloeien, om die te zegenen en te verblijden.

WAT JEZUS VOOR DE SCHARE DEED EN WAT HIJ
ONS BEVEELT TE DOEN.

Mark VI: 34—43.

III. Onze Meester.

En nu? wat gebeurde er verder? *En hij gebod dat zij zouden nederzitten bij gezelschappen, bij honderden en bij vijftigen.* Het was eene groote liefdadigheidsinrichting. Wij hebben hier een zeer schoon bewijs van des Heilands teedere zorg voor de schare en het is ook een van die eigenaardige, bijna toe-

vallige trekken, die de waarheid der geschiedenis bevestigen. Hij denkt niet aan Zichzelven, aan Zijne grootheid of aan Zijne goedheid, maar Zijne gansche gedachte is voor het volk. De goede Herder doet hen nederliggen in grazige weiden. Zoo was er geen gedrang; de sterken hadden niets vóór boven de zwakken; zij, die het dichtst bij Hem waren, hadden het niet beter dan de verstverwijderden. Niemand was uitgesloten en niemand werd overgeslagen. En toch zijn er mensen, die het bijna oneerbiedig noemen, om te zeggen, dat Jezus verstand heeft van zaken: Zijne discipelen dachten dat Hij zoo opging in het geestelijke, dat Hij niet tot hunne dagelijksche behoeften kon afdalen. Er is eene zaak, die de Heer Jezus verstaat gelijk niemand anders — en dat is het voeden van eene hongerige wereld.

En toen Hij de vijf brooden en de twee visschen genomen had, zag Hij op naar den hemel en gedankt hebbende, brak Hij de brooden en de twee visschen deelde Hij onder hen allen. Hier is eene goede oefening in het optellen en deelen voor ons, scholieren in de school des Heeren. Indien gij de optelling kunt maken, kunt gij ook gemakkelijk de deeling bewerkstelligen. Hoeveel is het — vijf brooden en twee visschen zijn zeven — en Hij — Jezus? O! hier komt uw rekenen aan een eind; gij hebt geene cijfers genoeg, om uw optelling af te maken. HIJ, HIJ, leg al den nadruk op dit woord; schrijf het met eene hoofdletter en laat het vooral op den voorgrond treden; toen HIJ de vijf brooden en de twee

visssen genomen had — toen was alles in orde. Ja, de deeling is gemakkelijk, wanneer gij de optelling geleerd hebt.

En zij aten en werden verzadigd — ALLEN — niemand werd vergeten: geene arme, zwakke vrouw werd teruggedrongen, geen schuchter meisje voorbij gezien, geen klein kind vergeten. De gezegende Meester neemt ons allen aan en heeft ons lief. Ik meende vroeger, dat Hij geene gunstelingen had — maar dat is eene vergissing. Wij zijn allen Zijne gunstelingen, en Hij heeft ieder onzer lief met al de liefde, die in Hem is. Zij aten allen en werden verzadigd — *vervuld* gelijk Wiclif het overzet. De genadige Heer geeft ruim en misgunt ons Zijne gaven niet. Zij mochten nog eens en nog eens om een stuk brood komen. Laat mij uwe aandacht vestigen op deze en gene uit het gezelschap. Ziet gij dien boerenarbeider, die dezen morgen vroeg zijne woning heeft verlaten en sedert geene spijs meer genuttigd heeft? Hij heeft wel een stukje meer noodig. Welnu, hier is het, een stuk brood en nog wat visch ook. Daar is een hongerige jongen, die al voor de tweede maal bediend is; hij mag nog wel eens wederkomen. *En ze namen van de brokken op twaalf volle korven.* Zonder Jezus hadden zij veel meer monden dan brooden, maar met Jezus hadden zij meer brood dan monden. O! indien toch de gemeente van Christus wilde leeren, zich van Jezus' hulp te bedienen! Hij heeft ieders behoefte gadeslagen en komt tot ons met een ruimen voorraad,

en Hij zal niets terughouden dat noodig is, om het Evangelie Zijner genade te doen zegevieren. De grootste en vruchtbaarste arbeider is niet de man, die de meeste gaven, den grootsten rijkdom en den meesten invloed bezit: het is de man, die zich Jezus Christus het meest volkomen toeëigent. Velen, zeer velen van des Heeren dienaren zijn bevreesd, om tot Hem te gaan en Hem om geld en middelen te vragen, teneinde Zijn werk voort te zetten, en als men hen wijst op menschen als George Müller, Spurgeon en Hudson Taylor, dan antwoorden zij u spottend, dat deze menschen slechts eene slimme wijze van adverteeren gebruiken! Zoo spraken de Farizeëen en Schriftgeleerden ook over de wonderen, die God in den ouden tijd deed — wonderen, die Hij verlangend is voor ieder onzer te herhalen, indien wij Hem daartoe slechts gelegenheid geven.

Letten wij er op, dat de voorraad niet vermenigvuldigd werd, voor zij begonnen uit te deelen. Zoo lang zij het brood behielden, werd het niet meer; maar toen zij het weg gaven, werd de voorraad vermenigvuldigd. De discipelen zijn misschien begonnen met een heel klein stukje voor ieder af te breken; maar langzamerhand werden zij stoutmoediger, en weldra deelden zij de grootste stukken uit met eene mildheid, waarin onze God behagen schept. De eenige gaven, die ons voor altijd toebehooren, zijn de gaven die alleen bewaard kunnen blijven, wanneer zij worden weggeschonken. Liefde is geen liefde, tenzij zij zich aan een ander geeft, evenals het zaad

geene bloem kan worden, tenzij het zich met de aarde vereenigt. Licht en vreugde moeten van buiten komen, indien ik ze van binnen vinden zal. De meesten onzer zijn arm en dor en ellendig, omdat wij voor onszelfen behouden, wat wij gekregen hebben, om mede te deelen. Licht wordt alleen dan licht, wanneer eenige wereld aan de zon een atmosfeer verschaft, waarop zij hare lichtgolven kan overbrengen. Het licht van ons leven moet gevonden worden in hetgeen wij aan anderen schenken. Er is maar eene wijze om Gods genade te behouden, de mensch moet zich haasten om haar met anderen te deelen.

Laten wij ons het tooneel van den Heer Jezus, die de hongerige schare door middel van Zijne discipelen voedt, nogmaals voor den geest roepen. Er is eene andere schildering, welke gij bij wijze van tegenhanger daarnaast kunt plaatsen — eene andere voorstelling van dit tooneel, die helaas! door de kerk is aangenomen. Het is die van een feestmaal, waar de bevoorrechten aanzitten, die voor hunne zitplaatsen kunnen betalen; zij zijn daar in hunne fraaiste kleeding vergaderd rondom de tafel des Konings, waarop kostelijke spijs en drank staat; en daarbuiten in den ruwen wind en in de koude regenvlagen is de hongerige wereld, die begeerig naar binnen ziet en verlangend is naar de stukjes en kruimpjes, welke deze godsdienstige menschen kunnen missen. Helaas! de wereld gaat verloren en de kerk is machteloos uit gebrek aan gemeenschap

met den waren Christus, den verheven Broeder van alle menschen, die rijk was maar om onzentwil arm geworden is, opdat wij door Zijne armoede zouden rijk gemaakt worden. Hij staat in ons midden, niet alleen om de zielen der menschen van het eeuwig verderf te redden — gelijk wij in onze blindheid gemeend hebben; niet alleen om de menschen in den hemel op te nemen, wanneer zij sterven — *maar om al de kwalen van onze arme menschheid weg te nemen*, maatschappelijke kwalen, natuurlijke kwalen en geestelijke kwalen. En rondom Hem zijn zij alleen Zijne ware discipelen, die van Hem ontvangen, niet alleen tot hun eigen voordeel en om zichzelf den Hemel te verzekeren, maar om Zijne gaven uit te deelen aan onze arme wereld. Zij zijn de „*handen*” waardoor de medelijdende Heiland in de behoeften van de hulpbehoevende wereld voorziet; de gehoorzame en gewillige dienaren, tot wie de Meester zegt: „*Geeft gij hun te eten.*” *Handen*, geen prelaten met hooge titels en in prachtig gewaad, maar eenvoudige en dienstvaardige *handen*, die zich bezig houden met soep uitdeelen, met stuiversmiddagmalen voor de armen gereed te maken, de huur voor arme menschen te betalen en nachtverblijven en werk aan mannen en vrouwen te verschaffen; eerbiedwaardige vaders en moeders in God door hun christelijk medelijden en hunne christelijke hulpvaardigheid.

Er is eene Duitsche legende, die hiervan eene juiste illustratie geeft.

Er was eens eene arme vrouw in Andernach, vrouw Martha geheeten; zij woonde geheel alleen in een huisje en had al de heiligen en de heilige maagd lief; zij was zoo goed als een engel en verkocht taartjes bij de brug over den Rijn. Haar huisje was zeer oud; de dakpannen waren gebroken en zij was te arm om nieuwe te koopen en de regen stroomde naar binnen en geen christenziel in Andernach wilde haar helpen. Maar vrouw Martha was eene goede ziel, die niemand ooit eenig leed deed, die iederen morgen naar de mis ging en daarna taartjes verkocht bij de brug over den Rijn. Eens op een donkeren, winderigen nacht, toen al de goede christenen in Andernach rustig sliepen, hoorde vrouw Martha, die onder het dak sliep, een groot geweld boven haar hoofd en in haar kamer ging het tik, tik, alsof de regen naar binnen druppelde door de gebroken dakpannen. Arme ziel! zoo was het inderdaad. Daarop hoorde zij kloppen en slaan op het dak, alsof iemand daar aan het werk was; en zij dacht dat het Pelz-Nickel was, die er de dakpannen afnam, omdat zij niet dikwijls genoeg gebiecht had. Zij begon nu te bidden en hoe harder zij haar Paternoster en haar Ave Maria bad, hoe harder Pelz-Nickel sloeg en hamerde, en tik, tik, hoorde zij aan alle kanten om zich heen in de donkere kamer, tot dat de arme vrouw zoo bevreesd werd, dat zij naar het venster liep, ten einde om hulp te roepen. Toen werd oogenblikkelijk alles stil, doodstil. Maar zij zag het schijnsel van een licht door den regen en de mist heen en eene groote schaduw op het huis aan de overzijde. Daarop klom iemand langs eene ladder van het dak van haar huis naar beneden met eene lantaarn in de hand, en hij nam de lantaarn op zijn schouder en ging de straat op. Zij kon het niet heel duidelijk zien, daar de regen tegen haar venster aansloeg. En in den morgen vond men de oude, gebroken pannen op de straat verspreid en er waren nieuwe op het dak en het lekte nooit weder in het oude huisje tot op dezen dag.

.....

Nu gebeurde het op een stormachtigen avond, dat een arm

zondig schepsel door de straten dwaalde met haar kindje in de armen; zij was hongerig en koud en niemand in Andernach wilde haar innemen. En toen zij bij de kerk kwam, waar het groote crucifix stond, zag zij geen licht in de kleine kapel op den hoek; zij zette zich neder op een steen aan den voet van het kruis en begon te bidden; zij bad tot zij in slaap viel met haar arm, klein kindje in de armen. Maar zij sliep niet lang, want een helder licht scheen haar plotseling in het gelaat, en toen zij de oogen opende, zag zij een bleek man met eene lantaarn in de hand, die recht voor haar stond. Hij was bijna ongekleeed, en daar was bloed aan zijne handen en lichaam en groote tranen in zijne schoone oogen en zijn gelaat geleeke op dat van den Zaligmaker aan het kruis. Hij zeide geen enkel woord tot de arme vrouw, maar keek haar medelijdend aan, gaf haar een brood en nam het kindje in zijne armen en kuste het. Toen keek de moeder naar het groote crucifix en ziet, daar was geen beeld; zij uitte een kreet en viel voor dood neder.... Sedert dien nacht heeft het zich nooit weder bewogen.

Helaas! de Christus van alle eeuwen is slechts de Gekruiste geweest — een Christus van achttien honderd jaren geleden, — van wien wij houten afbeeldsels snijden en over wien wij prediken. Maar ach, de gemeente heeft den grooten medelijdenden Christus zoo dikwijls vergeten, en uit het oog verloren, dat Hij de Broeder en Helper van alle menschen is, die nog altijd komt om het lijden en de ellende van mannen, vrouwen en kleine kinderen te verzachten en om te zorgen voor hunne woningen en hun dagelijksch brood. De Christus, die zeide: „Geeft gij hun te eten”, is heengegaan — en toch heeft de arme wereld Hem nooit zoo noodig gehad

als tegenwoordig. Waar is Hij, van wien de Psalmist lang geleden zong: „Hij zal de ellendigen zijns volks richten; Hij zal de kinderen des nooddruftigen verlossen en den verdrukker verbrijzelen. Hij zal den arme en nooddruftige verschoonen en de zielen der nooddruftigen verlossen?” In onzen twijfel en droefheid mogen wij wel met Johannes vragen: „Zijt gij degeen die komen zou of verwachten wij een ander?” Wij hebben een Jesaja in ons midden noodig, om de gemeente Gods wakker te schudden.

Roep uit de keel, houd niet in, verhef uwe stem als eene bazuin, en verkondig mijn volk hunne overtreding, en het huis Jakobs hunne zonden. Hoewel zij Mij dagelijks zoeken en eenen lust hebben aan de kennis mijner wegen.... Is niet dit het vasten, dat Ik verkies, dat gij losmaakt de knopen der goddeloosheid, dat gij ontdoet de banden des juks en dat gij vrij loslaat de verpletterden, en alle juk verscheurt? Is het niet, dat gij den hongerige uw brood mededeelt, en de armen, verdrevenen in huis brengt? als gij eenen naakte ziet, dat gij hem dekt, en dat gij u voor uw vleesch niet verbergt? Dan zal uw licht voortbreken als de dageraad, en uwe genezing zal snellijk uitspruiten en uwe gerechtigheid zal voor uw aangezicht heengaan en de heerlijkheid des Heeren zal uwe achtertocht wezen.... En zoo gij uwe ziel opent voor den hongerige en de bedrukte ziel verzadigt; dan zal uw licht in de duisternis opgaan en uwe donkerheid zal zijn als de middag.”

Het is niet alleen de voorspoed van de gemeente

op aarde, die hierdoor verzekerd wordt. Door deze deur, en door deze deur alleen moeten wij ingaan, om tot de gemeente hierboven te worden toegelaten. De Zoon des menschen komt weder in Zijne heerlijkheid en al Zijne heilige engelen met Hem, en op den troon Zijner heerlijkheid gezeten, zal Hij het eindoordeel uitspreken over ieder menschenleven. Hij zal de menschen van elkander scheiden — en allen zullen behooren tot een van de twee groote klassen. Tot de eene wordt het woord „*Komt*” gesproken: tot de andere het woord „*Gaat weg van Mij*.” — Voor hen, die aan Zijne rechterhand zijn, is de zegen des Vaders, de vreugde des Heeren: voor hen, die aan Zijne linkerhand zijn, is de diepe, donkere verborgenheid der hel. Welke vreeselijke scheidsmuur wordt daar opgetrokken? Luister:

„IK BEN HONGERIG geweest en gij hebt mij te eten gegeven; ik ben dorstig geweest en gij hebt mij te drinken gegeven; ik was een vreemdeling en gij hebt mij geherbergd; ik was naakt en gij hebt mij gekleed; ik ben krank geweest en gij hebt mij bezocht; ik was in de gevangenis en gij zijt tot mij gekomen .... Voor zoo veel gij dit een van deze mijne minste broederen gedaan hebt, zoo hebt gij dat mij gedaan.”

TWEEDE HOOFDSTUK.

GOD, DIE GROOT IS VAN GOEDERTIERENHEID.

Hij versmaadt niet; geweldig is Hij in kracht des harten. Job XXXVI: 5.

Hij zeide ook tot sommigen, die bij zichzelve vertrouwden, dat zij rechtvaardig waren, en de anderen niets achtten, deze gelijkenis: Luk XVIII: 9.

God is *groot van goedertierenheid* — dit is eene opvatting van God, die men niet overal aantreft. Tennyson zingt van iemand, die de hoogste liefde, de volkomenste haat en de diepste verachting in zich vereenigde. Schooner beschrijving van een edel karakter kan moeielijk in zoo weinige woorden gegeven worden. Dit in het oneindige is waar van God. Hij bezit bovenal de hoogste liefde, de volkomenste haat en de diepste verachting. Het zal het beste zijn eerst het beeld van menschelijke verachting, door Jezus ons in deze gelijkenis geteekend, in het oog te vatten en daarna bij tegenstelling te zien, hoe God den verachtelijke bejagent.

Onder denzelfden blauwen hemel vervolgen twee menschen hun weg; zij begeven zich beiden naar den tempel. Het trotsche gebouw verheft zich in alle pracht voor hen; daar zijn de trappen, die leiden naar de poort bijgenaamd de Schoone. Daar verheft zich de marmeren zuilengang; het vergulde dak schittert in den zonneschijn; en de torens wijzen met hunne spitsen ten hemel. Alles verkondigt de grootheid van den God Israëls. Geheel in overeenkomst met de deftigheid van de plaats is de Fari-zeër, die daar heengaat om te bidden; hij is iemand voor wien de menschen op zijde gaan, dien zij nederig groeten — iemand van de anderen onderscheiden door kleeding, gelaat en manieren. Reeds door zijne geboorte is hij hooger en voornamer dan anderen — van afkomst een zoon van Abraham, dit is boven allen twijfel verheven. Zijne omgeving en zijne maatschappelijke positie hebben hem beschermd tegen de ruwe stormvlagen, waaraan het „geringe volk” blootstaat. Door eene zorgvuldige opvoeding geleid, is zijn geheele leven tot in de kleinste bijzonderheden beheerscht door zijn godsdienst. Daar gaat hij, een waar gunsteling des hemels!

Nu gaat de tollenaar ter zijde, om hem te laten passeeren, en wordt daarvoor beloond met een blik van verachting, terwijl de blanke handen zijn kleed bijeenhouden, opdat dit niet bezoedeld moge worden door de aanraking van dezen afvallige. Een tollenaar! Niemand was zoo veracht als deze ellendige inzamelaars der belastingen. *Tollenaar* was de laagste

benaming, het leelijkste scheldwoord, dat men zijn vijand naar het hoofd kon slingeren. Het waren verraders, die zich niet schaamden de gehate belastingen, welke de romeinsche regeering het volk Gods had durven opleggen, te verzamelen. Dit was op zichzelf al slecht genoeg. Maar de manier, waarop deze belastingen werden ingezameld, moedigde hen aan, ja, noodzaakte hen bijna, om onrechtvaardig en hardvochtig te zijn. En omdat zij veracht werden, werden zij natuurlijk ruw en onverschillig; zij beschouwden zichzelf als verloren, gelijk de menschen zeiden, dat zij waren en leefden nu dienovereenkomstig. De Farizeër wordt zeer geërgerd door het gezicht van dezen tollenaar. Hij had zich voor de godsdienstige plechtigheid, die hij ging vervullen, zorgvuldig gebaad en gezalfd met kostbare olie en in een wit kleed gekleed — en deze man had een grof kleed aan, en was onverschillig omtrent zijn uiterlijk. De trotsche Farizeër spoedde zich met afschuw voort. Het was toch vreeselijk, dat men altijd herinnerd moest worden aan het bestaan van dat volk!

De tollenaar volgde van verre deze schitterende persoonlijkheid en hij zuchtte: „O! ik wenschte zoo gaarne hem te gelijken, en ook zoo goed en zoo wijs te zijn! Ik ben zoo onwetend en daarbij zoo slecht, ik begrijp niets en er is niets schoons of heiligs aan mij. En ik moet tegen zooveel dingen strijden. Hij bezit alles wat hem kan helpen. Zou het voor iemand als ik ben wel van eenig nut zijn, om aan

bidden te denken?" En met een treurig hart vervolgt hij zijn weg.

De Farizeër treedt stoutmoedig den tempel binnen en bid *staande* — het woord heeft eene bijzondere beteekenis. Hij neemt eene bestudeerde houding aan, want op de houding werd zeer gelet, rechtop, het hoofd achterwaarts geworpen, het gelaat ten hemel gekeerd en de handen uitgestrekt. En hij bad *bij zichzelf* — eene eigenaardige uitdrukking! Het is alsof hij niet enkel *bij* maar ook *tot* zichzelf sprak; alsof hij zijn eigen God ware, wien hij hulde bracht in zijn gebed. „O God, ik dank U, dat ik niet ben gelijk de andere menschen, roovers, onrechtvaardigen, overspelers of zelfs gelijk deze tollenaar. Ik vast twee maal per week en geef tienden van alles wat ik bezit.“

Wij stellen ons voor, dat de Farizeër zich hier omkeert en daar ver weg den tollenaar ziet, die niet verder durft te gaan dan het voorhof der heidenen — en daar bidt *hij*. Indien iets de verachting des Farizeërs kan opwekken, dan is het zeker dit. Kan men zich grooter ergernis voorstellen, dan zulk een man te zien bidden. Zoo iemand denkt nog over godsdienst, waarlijk, het is ergerlijk! Het is een wonder, dat de aarde zich niet opent, om hem te verzwelgen. Hoe kan *hij* bidden? Hij weet zelfs niet eens, hoe hij staan moet. Zie hem aan; de houding is natuurlijk alles in het gebed. Zijn hoofd hangt neder, zijn gelaat is naar den grond gekeerd en zijne handen zijn op de borst gevouwen. Waar-

lijk, men ergert zich aan zulk eene onoerbiedigheid? Misschien nadert hij dicht genoeg, om het gebed, dat uit dit treurige hart opstijgt, te hooren. „O God, wees mij, *zondaar*, „genadig,” dat zijn de woorden. „Ik ben niet als de andere menschen, o God, niet als deze goede man, zoo wijs, zoo heilig en rein, ik ben *de zondaar*.” „Verbeeld u eens, om dat aan God te vertellen! Wel, als hij niet iets beters te zeggen heeft, deed hij wijzer zijn mond te houden. Menschen, die zoo onwetend en zoo slecht zijn, moesten eigenlijk niet in den tempel toegelaten worden. Nu, ik dank God, dat ik niet tot deze ellendige schepsels behoor. Ik walg er van, als ik ze zie.”

Toch zegt Jezus: *Ik zeg u, Ik, die het weet, zeg u, deze ging af naar zijn huis gerechtvaardigd meer dan die.* Hij veracht niemand, want Hij is groot in kennis en groot in liefde. Waar de trotschheid alleen aanleiding vindt tot verachting, zal de liefde aanleiding vinden, om te beklagen en te helpen. Indien een arm tollenaar het zondige van zijn leven begint in te zien en zich verbeteren wil, wat dunkt u? Zal een liefderijk God hem verwijten wat hij geweest is en hem verstooten, als hij bevend tot Hem nadert? Nooit, nooit! Gods hand zal verlangend en vriendelijk naar hem uitgestrekt worden, om hem te verwelkomen. Zal een liefderijk God hem verachten en hem uit Zijne voorhoven verdrijven, omdat hij zoo onwetend is? Neen, nooit, nooit! Hij zal de waarheid zeer duidelijk maken en den weg zeer gemakkelijk en Hij zelve zal hem het A B C

van alles leeren. Zijn Geest zal hem leeren roepen *Abba*, dat eenvoudige woord voor kinderlippen — *Abba, Vader*. Zal God zijne pogingen bespotten, omdat zijne geheele omgeving zoo vol moeielijkheden en hindernissen is? O, welk eene godslasterlijke veronderstelling! De goedertieren God zal zich in oneindige ontferming neerbuigen en met onveranderlijke zorg over hem waken en hem in Zijne Almachtige liefde uitredden. *Hij veracht niemand.*

Mijn broeder, deze boodschap der liefde is voor ons. Verachting is iets wreeds; er is niets dat zoo scherp en diep wondt. Het kan zijn, dat gij nu juist het schild zijt, waarop de verachting hare pijlen afschiet. Gij zijt misschien iemand, die zijn eigen weg gevolgd heeft, misschien een voorganger is geweest in allerlei kwaad; die de eerste was om de dwaze nauwgezetheid en schroomvalligheid van anderen te bespotten; maar nu begint gij naar God te verlangen en tracht waar, rein en goed te worden. Daar zijn terstond een twintigtal minachtende stemmen, die u verachten. Daar weerklinkt een helsch gelach in de ziel. „Gaaf gij vroom worden? Wilt gij tot de brave menschen gaan behooren? Iemand, die zoo slecht is als gij! Dat zal u nooit gelukken; goede menschen zijn heel anders als gij. Zij hebben een ander soort van vleesch en bloed; zij hebben geen humeur, geene drift, geene zwakheden en verkeerde gewoonten gelijk gij.” En daar zeggen zij, die u omringen, ook spottend: „*Gij* moogt u waarlijk wel zoo bijzonder aanstellen! Gij moogt waarlijk wel zoo'n drukte

maken over den godsdienst!" Het is hard om te verdragen. Sommige menschen zouden beter op het slagveld kunnen sterven dan zulk eene spottende minachting verdragen. „Gij zijt blind voor uw eigen belang. Hoe kunt gij zoo bespottelijk bijzonder willen zijn; het is of gij meent veel beter te zijn dan andere menschen!" Luister, mijn broeder, luister, en laat dit woord als zoete muziek in uwe ziel doordringen. Mijn Heer zendt u deze liefdevolle boodschap: Hij veracht niemand, want Hij is groot in wijsheid en groot in liefde.

Hij veracht ons zelfs niet in onze zonde. Zeker indien er iets is, dat zou kunnen maken, dat God ons verachtte, dan ware het dat. Onwetendheid, hulpeloosheid, ellende stemmen het hart tot medelijden en roepen zijn hulp in, even als ons ook het kleine kind juist door zijne hulpeloosheid onschendbaar is. Maar de zonde is zoo verachtelijk in het oog van God, zulk eene groote dwaasheid, dat zelfs God daardoor zou kunnen bewogen worden ons te verachten, indien Hij niet zoo vol liefde was. Ik heb, helaas! wij allen hebben meermalen de vreeselijke uitwerkingen der dronkenschap gezien, maar het scheen mij toe, als had ik nog nimmer zulk een blik geworpen in de diepe ellende door deze zonde veroorzaakt, dan toen ik eens in een huis kwam, waar ik den man dronken zag zitten, afschuwelijk lachend en hikkend, een zinneloozen gek, ofschoon een man van goede positie en op andere oogenblikken zeer knap. Zijne vrouw volgde mij tot

aan de deur, en daar stond zij bij mij met roodgeweende oogen en de handen tegen het hart gedrukt, terwijl zij snikte: „*O, bid voor mij tot God, opdat ik hem niet moge verachten*”. Zelfs het hart eener vrouw kon zich nauwelijks weerhouden van den echtgenoot, dien zij verlangde lief te hebben, als een dwaas te verachten. Hoe afschuwelijk moet de zonde zijn in het oog van Gods heiligheid; hoe laag, hoe leelijk, hoe verachtelijk moet de mensch worden door het slechte humeur, de spijtige zelfzucht, het liegen en bedriegen, de valsheid! *Toch veracht Hij niemand, want Hij is goedertieren.*

Wij zien het in de geschiedenis van den zondeval.

Hier is het schepsel uit stof geschapen en met de majesteit van den wil begiftigd, in alles van God afhankelijk en door Hem met allerlei goed gezegend. Hij staat echter tegen den Allerhoogste op en maakt zich onafhankelijk. Wel mocht nu de machtige God van hemel en aarde zijn zwak schepsel om zulk een dwaze, onzinnige daad verachten. „Dwaze ziel, ik zal u in het stof terugstooten; ik zal de verheven gave, waarmede ik u had vereerd, van u terugnemen en de majesteit van den wil zult gij niet langer bezitten. Ga, neem uwe plaats in onder de dieren des velds, voortaan zijt gij ongeschikt om goed van kwaad te kunnen onderscheiden, niet in staat een eigen wil of keuze te hebben; gij zult als de dieren uw instinkt volgen en niet meer uw verstand; gij leeft bij het tegenwoordige; gij zult eten, drinken en slapen en daarna wederkeeren tot de

aarde, waaruit gij genomen zijt: gij hebt uzelf onwaardig en ongeschikt betoond, om zulk een zegen te ontvangen." Zoo zouden wij misschien verwacht hebben, God te hooren spreken. Maar Hij is goedertieren. Met lijdzame hoop, met onwrikbaar vertrouwen, met oneindige liefde buigt Hij zich over den mensch neder en veracht hem niet. En ziet, Hij geeft hem de belofte van den Zoon Gods tot redding en zaligheid. Het zaad der vrouw zal den kop der slang vermorselen.

Maar er is meer in deze waarheid — oneindig meer dan Elihu ooit vermoedde. *Versmaden!* neen waarlijk, om den versmade op te richten en te verlossen wordt Hijzelve versmaad en veracht! Worden de zwakken en de kleinen veracht, zij die geen kracht hebben, om zichzelven te beschermen en geen helper om hen te redden? Hij wordt geboren als een klein Kind en in de kribbe gelegd, in doeken gewonden, blootgesteld aan al de ongemakken der armoede. Hijzelve is zwak en klein en hulpeloos, opdat Hij de zwakken en kleinen mocht heiligen en Gode welbehagelijk maken. Worden de armen veracht? Zijn de geringen de slaven van anderen? Hij, die rijk was, heeft zich om onzentwil ontledigd, is veracht geworden en heeft in één woord de gestalte van een dienstknecht aangenomen, opdat wij door Zijne armoede rijk mochten worden.

En ziet, het wonderlijkst van alles — daar hangt Hij aan het hout als de verachte en verworpene onder de menschen, opdat Hij den vloek der zonde mocht

dragen en ons uit onzen schuld en onze doemwaardigheid mocht opheffen tot Zijn eigen geluk en heerlijkheid. Niemand werd ooit zoo bespot en veracht als Hij, toen Hij daar aan het smadelijk kruis hing. De voorbijgangers schudden hunne hoofden en bespotten Hem; de priesters en schriftgeleerden spraken hunne verachting uit; de soldaten belachten Hem op ruwe wijze; de menigte bespote Hem, en de kwaaddoeners zelfs voegden hunne bittere smaaddredenen bij den spot, waarmede Hij van alle kanten bejegend werd. Dit kruis van Christus is de verklaring van den tekst, dien het ons in al Zijne heerlijke volheid voor oogen plaatst: *Hij veracht niemand, want Hij is goedertieren.*

Beschouwen wij nog eenmaal Zijn leven. Nooit vertoonde dat wezen een blik van minachting, nooit werd iemand door Hem veracht.

Daar nadert Hem een melaatsche, gesmaad en veracht van alle menschen, iemand voor wien ieder afschuw gevoelt en tegenover wien zelfs het medelijken vergeten werd. Maar Hij buigt zich over den ongelukkige met ontferming neder en de hand uitstrekkend, raakt Hij hem aan en maakt hem gezond. Daar komt ook de verachte vrouw, door de Farizeëen met diepe minachting aangezien, en over wie zij vol afgrijzen met elkander fluisterden, toen zij binnenkwam; maar ook voor haar is er in dit groote hart plaats en aan Zijne voeten nedervallend vindt zij zegen en liefde en een nieuw leven, onschuldig en rein als het leven van een klein kind.

Laat ons zoo stoutmoedig zijn, om deze gezegende waarheid tot de onze te maken. Hij kent ons door en door; Hij leest in ons hart en weet onze zwakheid, dwaasheden en zonde. En toch — *Hij veracht ons niet, want Hij is goedertieren*. Laat ieder onzer de genade zoeken van zoo aan God gelijkvormig te worden. Het staat in ons aller macht, om onze nog ongeredde medemenschen in hunne zonden onder te houden; de ketenen der zonde, waarmede zij geboeid zijn, vaster te klinken en het matte schemerlicht der hoop in hen uit te blusschen, en dat: door hen met minachting te bejegenen. Teleurstelling komt de mensch te boven; *vertwijfeling niet*. Als wij ons onder de menschen bewegen met Goddelijke ontferming aangedaan, zullen wij den kouden winter uit menig hart verdrijven en de gezegende lentewarmte daarin doen ontstaan.

DERDE HOOFDSTUK.

DE VOORRECHTEN VAN DEN BURGERSTAND.

En de menigte der schare hoorde Hem
gaarne. Mark. XII: 37.

Zoolang de wereld bestaat zal men er de eenvoudige volksklasse ruim vertegenwoordigd vinden. Naarmate het volk zich vermenigvuldigt, neemt ook de eenvoudige volksklasse toe; en met het toenemen der beschaving zullen de groote kloven, die de menschen scheiden, zeker gedempt worden, de geringen zullen opgeheven worden en de grooten zullen af dalen, en alles zal, Goddank, meer en meer bijdragen tot het nut van den eenvoudigen stand. De welvaart van de wereld hangt samen met de welvaart van den werkenden stand.

Eenigen tijd geleden stond er een belangwekkend stukje over *Bergstompen* in een tijdschrift, waarin de schrijver de heuvelen van Dartmoor beschreef als de afgeknotte stompen van eene oude bergketen, die eens met de Alpen had kunnen wedijveren.

Daarin werd verder verteld, hoe in den loop der eeuwen duizend verraderlijke en verborgen invloeden aan het werk zijn geweest, om deze hoogten af te slijpen en ze te verspreiden in de korenvelden en de weilanden van Devon. In het maatschappelijk leven zijn er gelijksoortige krachten aan het werk, die de machtigen vernederen en de voorrechten van de hoogverhevenen op het volk doen overgaan, niet door revolutie of communisme, maar ook hier door onmerkbare, verborgene, doch onwederstaanbare invloeden. De toekomst der wereld behoort aan de eenvoudige volksklasse. De godsdienst van de toekomst is die godsdienst, die het geschiktst is voor de volksklasse, en dat is de godsdienst van Jezus Christus. Dit is Zijn roem en onderscheiding: *De menigte der schare hoorde Hem gaarne.*

Het gebeurde eens, dat iemand in het bijzijn van Abraham Lincoln over een of ander openbaar persoon sprak als zijnde iemand van een alledaagsch voorkomen. Lincoln antwoordde: „De Heer geeft de voorkeur aan menschen met een alledaagsch voorkomen — daarom heeft Hij er zoo velen geschapen.” De Heer Jezus gaf ook zeker de voorkeur aan de eenvoudige volksklasse. Hij heeft verkozen onder hen geboren te worden en Zijn gansche leven onder hen te wonen. Hij verliet gaarne het gezelschap van de schriftgeleerden en Farizeën in Judea, om te gaan naar de schare in Galilea. In hen vond Hij Zijne aandachtigste toehoorders, Zijne meest betrouwbare volgers, Zijne meest toegewijde discipelen. He-

rodes en Pilatus vonden geen schuld in Hem, maar zij moesten hunne positie in acht nemen. Wie weet of ieder van hen niet zuchtend tot zichzelf gezegd heeft: *Als ik maar iemand uit het volk was en doen kon wat ik wilde, maar!...* Het is altijd zoo moeilijk, om te doen wat men wil, indien men een hooggeplaatst persoon is. Nicodemus bracht Jezus een beschermend bezoek bij nacht en later waagde hij het aan Pilatus vergunning te vragen, om Hem te begraven. En Jozef van Arimathea stond Hem eene begraafplaats af. Maar het was moeilijker voor hen om Zijne discipelen te worden dan voor de visschers van Galilea.

Eens echter kwam er een zeer rijk man, om een onderhoud met Jezus te hebben, maar hij was de eenige, die ooit van den Zaligmaker heenging even arm als hij gekomen was — die treurig heenging in plaats van blijde. Onder de eenvoudige lieden trof Jezus een waar geloofaan en eene liefde, die Hem gaarne diende; de eenige vreugde, de eenige opbeuring en vriendschap, die hij ooit in Zijn leven ontmoette, vond hij in het gezelschap en in de hulp van de eenvoudigen dezer aarde.

Waarlijk, wij moesten de voorrechten van de eenvoudige standen der maatschappij meer op prijs stellen. Anderen moeten soms hunne meening wijzigen naar hunne positie; hunne opvattingen worden op allerlei wijzen gevormd en geleid door hunne opvoeding. Vroegere vooroordeelen zijn zeer moeilijk uit te roeien en al worden zij overwonnen, toch

zullen zij zich nog gedurig laten gevoelen. Wij vergissen ons zeer, wanneer wij meenen, dat het voor ieder even gemakkelijk zal zijn, de waarheid aan te nemen en zich even spoedig en op dezelfde wijze als ieder ander aan de zijde der discipelen des Heeren te scharen. De omstandigheden maken iets voor den een zeer moeielijk, wat voor den ander gemakkelijk is. Er staat geschreven: „velen geloofden in Hem, maar niet openlijk, uit vrees der Joden.” Hunne geheimhouding prijs ik niet aan, maar ik ben er dankbaar voor, dat hun geloof ons is medege-deeld; en ik zie niet in, dat hunne geheimhouding hun geloof schade deed. Beter een verborgen geloof dan geen geloof. Nicodemus kwam des nachts — het zou misschien beter van hem geweest zijn, indien hij overdag gekomen ware; maar het is stellig beter om des nachts dan om in het geheel niet te komen. Paulus predikte *in het bijzonder tot hen, die aanzienlijk* waren en was niet beschaamd over zichzelf noch over hen. God heeft het zoo beschikt, dat de kleine kinderen leeren loopen, vóór zij leeren spreken en loopen is eene moeielijke zaak, vooral voor hen, die gewoon zijn gedragen te worden. Dit alles wordt maar al te dikwijls vergeten. *Medelijden met de armen* is een gevoel, dat wij allen kennen, en ik hoop dat wij er naar handelen. Maar er is eene andere uit-spraak, waarmede wij ook vertrouwd moeten worden. *Heb medelijden met de arme rijken*. Bid voor hen, en vraag God, dat wij hen mogen helpen. Wij, alledaagsche menschen, zijn een soort van maagdelijken grond

gelijk de prairiën, vrij en geopend voor het zaad der waarheid. Maar de schriftgeleerden en Farizeëen van voorheen en van thans zijn aan de statige wouden gelijk, waar veel omgehouden en uitgeroeid moet worden, vóór er ruimte is om te zaaien; en helaas! de takken spreiden zich ver uit en de wortels gaan diep in den grond en het uitroeien is eene zeer moeilijke en misschien pijnlijke zaak. Er zijn verfiningen, die eene bijzondere gevoeligheid in het leven roepen en die iemand blootstellen aan dubbel lijden — verkeerd begrepen te worden door hen, die men verlaat en door hen, waarbij men zich voegt. Wanneer men iemand zou benijden, zou men het iemand uit den eenvoudigen middenstand moeten doen, die noch zeer arm noch zeer rijk is; lieden, die de waarheid in al hare eenvoudigheid kunnen ontvangen, omdat zij een eenvoudig leven lijden en eenvoudige menschen zijn en Christus des te gereedelijker kunnen volgen, omdat zij weinig hebben achter te laten. Het is waar, Petrus zeide eens: „Wij hebben alles verlaten en zijn U gevolgd”, maar voor zoo ver wij weten bestond zijne bezitting alleen in een derde gedeelte van een visschersboot en wat vischtuig, dat niet heel veel zou opbrengen. Dit is het voordeel van de eenvoudige lieden — zij kunnen Hem met vreugde hooren overal waar Hij zich bevindt en zij kunnen heengaan, om Hem te volgen.

De godsdienst van Jezus Christus is de godsdienst voor de onaanzienlijken, omdat hij hen uit hun geringen staat opheft.

Zelfs in deze eeuw, de beste die de wereld ooit gekend heeft, is de grootste misdaad, waaraan iemand schuldig kan zijn, dat hij een onaanzienlijk mensch is. De wereld, zelfs de *godsdienslige wereld*, kan slechtheid nog wel verdragen, mits die maar gevonden wordt in schitterende kringen en bij aanzienlijke personen. Vernuft is nog altijd meer waard dan deugd. Maar, hoe slecht dit alles ook in onzen tijd moge zijn, het is ons bijna onmogelijk om ons de trotsche hoogheid voor te stellen, waarmede de voorname personen onder Joden, Grieken en Romeinen deze aarde bewandelden, en de grenzenlooze verachting te begrijpen, waarmede zij zich van het volk afkeerden. Het begrip zelfs van gelijkheid onder de menschen was niet in de wereld doorgedrongen; zelfs de verstandige Griek had geen woord, om dit begrip uit te drukken. Jezus Christus leerde deze waarheid het eerst en bevestigde ze. Jezus Christus heeft ons geheel verlost van het alledaagsche. Hij heeft het geheele menschengeslacht opgeheven en geheilgd door *een onzer te worden; door een met ons te worden, door Zijne Openbaring van den Vader, en door hetgeen Hij voor ons gedaan heeft.*

Laat ons een oogenblik samen deze punten nagaan. *Jezus Christus heeft al het onbeduidende, het alledaagsche uit de menschheid te niet gedaan door mensch te worden gelijk wij.* Wij noemen dingen alledaagsch, waarvan er veel zijn. Wie kan het dan helpen alledaagsch te zijn, waar zooveel mannen en vrouwen in zulk eene menigte gevonden worden. Het goed-

koopste in de wereld zijn mannen en vrouwen. Maar Jezus Christus heeft een prijs op de menschheid gezet, en welk een prijs! Hij verbaasde de wereld door te vragen, hoeveel een mensch een schaap te boven gaat? Een schaap — wel, dat is geld waard; een schaap wordt verzorgd; een schaap krijgt frissche lucht en eene groene weide! Maar hoe groot is de waarde van de menschheid nu, sedert de Zoon van God uit den hemel nederdaalde, om deze zelfde menschelijke natuur op Zich te nemen, heen van ons heen en vleesch van ons vleesch te worden: om het kleine Kindje onder de kleinen te worden, de Knaap onder de kinderen, de Man onder de menschen? Indien men dat niet noemen kan het alledaagsche, dat door God geheiligd is, wat dan te zeggen van die menschheid, waartoe God Zelve zich heeft nedergebogen, om onder haar te wonen.

Hij sprak met menschelijke lippen; Hij strekte vriendelijke menschenhanden uit naar de ongelukkigen; Hij boog zich neder over de arme wereld en weende om haar leed; Zijne handen en voeten werden tot ons heil aan het vreeselijk kruis genageld en nu is daardoor onze menschelijke natuur opgeheven en verheerlijkt. Op den troon des heelals gezeten en den scepter over de werelden voerend is Hij, die nog onze Broeder wil genoemd worden, Koning der koningen en Heer der heeren! De menschheid is geene onbeduidende zaak meer. Christus heeft haar voor altijd geheiligd, veredeld en opgeheven. Door een onzer te worden, heeft Hij ons verlost van het alledaagsche.

Hij heeft ons ook van het alledaagsche verlost door een met ons te worden. Wij noemen dat alledaagsch, wat voor algemeen gebruik is. Helaas, wat is het leven eene ongelukkige zaak, wanneer men hongerig is en wanneer men in het zweet zijns aanschijns zijn brood moet verdienen! De menschelijke natuur heeft niet veel te beteekenen, tenzij zij prachtig gekleed is, door rijkdom omgeven, door kunst omringd en wanneer de gaven der natuur met kwistige hand er over worden uitgestrooid.

Maar kom en zie de verlossing en de opheffing der menschheid.

De Zoon Gods, de Koning der eere, wordt een Kind in doeken gewonden en in eene kribbe gelegd, te midden van al de ongemakken der armoede. Is dit niet de Timmerman, die daar in Zijne werkplaats met bijl, schaaf en zaag bezig was? Hoe hard moet Hij werken, om Zijne moeder eene woning te verschaffen en het dagelijksch brood te verdienen! Hoe zien wij Hem later zonder eigen tehuis en hongerig, zonder eene plaats om het hoofd neder te leggen! Hoe vermoeid is Hij; Hij heeft zelfs geen tijd om te eten! Hoe weinig kent Hij de weelde dezer wereld, Hij, die op het ruwe dek van het schip als op een bed rustte, door de golven bevochtigd, en gekleed met een eenvoudig gewaad, dat Hem nauwelijks tegen den guren nachtwind kon beschermen! Hoe arm is Hij, die met Zijn laatsten ademtocht Zijne moeder aan de zorg van Zijn discipel moest toevertrouwen! Laat

ons dezen toestand des levens, dien onze gezegende Meester als de Zijne verkoos aan te nemen, toch niet meer als alledaagsch beschouwen. In deze eenvoudige omstandigheden leefde Hij het edelste en verhevenste leven, dat de aarde ooit gezien heeft. Hij verkoos het leven in den eenvoudigen stand als dat, waarin Hij het best Zijns Vaders wil kon volbrengen en eene verloren gaande wereld het best kon zegenen. Hij heeft den mensch boven zijne omstandigheden verheven.

Christus heeft ons verlost van het alledaagsche door ons den Vader te openbaren. Voor de liefde is niets onbeduidend. Hoe onbeduidend was die arme jongen, toen hij langs de schrale heuvelzijde de zwijnen moest hoeden, en bijna van honger omkwam — verloren, onbekend, door niemand in dat verre land geliefd. Maar daar komt hij thuis! En toen hij nog zeer verre was, zag hem zijn vader, en liep hem te gemoet en omhelsde en kustte hem. O, hij is nu een persoon van zeer veel aanbelang! „Brengt hier voort het beste kleed” — niets is nu goed genoeg voor hem — „den ring voor zijn vinger, schoenen voor zijne voeten en het gemeste kalf.” Hij is nu de hoofdpersoon. *Deze mijn zoon!* Zoo verlost God ons van het alledaagsche. *Ziet, hoe groote liefde ons de Vader gegeven heeft, dat wij kinderen Gods zouden genaamd worden: en dit zijn wij.* Hij is geen onbeduidend persoon, die, hoewel niet onderscheiden van de menigte, kan nederknielen en zeggen: *Onze Vader, die in de hemelen zijt.*

Verder heeft Jezus Christus onze menschheid van het alledaagsche verlost, door hetgeen Hij voor ons gedaan heeft en doen zal. Mijn broeder! wie gij ook zijn moogt, indien gij des Heeren zijt en Hij de uwe is, hef uw hoofd omhoog en wandel op aarde, alsof gij iemand van aanbelang waart. Welke eerzucht, welke onderscheiding kan hiermede vergeleken worden: de Zoon van God heeft mij lief gehad en zichzelf voor mij overgegeven!

Welke grootsche verwachting, welke rijke erfenis staat hiermede gelijk: *voorts is mij weggelegd de kroon der gerechtigheid, welke de Heer, de rechtvaardige Rechter, mij in dien dag geven zal."*

Hij is geen alledaagsch persoon, die door geboorte zoo verheven is, door familiebetrekking zoo hoog onderscheiden, en die recht en aanspraak heeft op zulk eene schoone bezitting, die hem wacht: *„En wanneer de Zoon des menschen komen zal in Zijne heerlijkheid, dan zal Hij zeggen tot degenen, die aan Zijne rechterhand zijn: Komt, gij gezegenden mijns Vaders, beërft het koninkrijk, hetwelk u bereid is van de grondlegging der wereld."* „En zij zullen in eeuwigheid regeeren."

Het leven verliest zijne onbeduidendheid in Hem, en vindt in Hem zijne heerlijkheid, even als het zaad, dat op den korenzolder lag als eene onbeduidende, onbeteekenende massa, maar in den akker zichzelf verloor om zichzelf te vinden, en ontsproot als iets zoo schoons, dat zelfs Salomo in al zijne heerlijkheid niet is bekleed geweest gelijk een van deze.

De gaven, die de Heiland zoekt, zijn gaven die Hem de eenvoudigen kunnen brengen, — geloof, dat Hem aanneemt en liefde, die Hem dient.

De gave, die de Heiland aanbiedt, is eene gave welke door de eenvoudigen kan aangenomen worden — HEMZELVEN ALS ONZE ZALIGMAKER, ONZE BROEDER EN ONS AL.

VIERDE HOOFDSTUK.

JEZUS EN NICODEMUS.

„Voorwaar, voorwaar zeg ik u: tenzij dat iemand wederom geboren worde, hij kan het koninkrijk Gods niet zien.”

Joh. III: 3.

Dit hoofdstuk behoort zeker onder de wonderlijkste van den Bijbel. Het zou moeilijk zijn, om een vers te vinden, dat zooveel inhoudt als het zestiende vers van dit hoofdstuk. Het omvat het oneindige: het oneindige in de liefde van God, in den persoon van Christus, in de natuur des menschen — in hemel, aarde en hel. Maar het wonder der wonderen is in dit hoofdstuk de onbewuste openbaring van de grootheid en de heerlijkheid van Christus. Het is een visioen als dat van Jacob — eene ladder van de aarde naar den hemel reikende.

Roep u voor den geest den jongen Timmerman van Nazareth, die een wonderbaar afgezonderd leven heeft geleid — een leven, eenzaam en weinig begre-

pen door hen, die Hem omringden. Plotseling op dertigjarigen leeftijd aanvaardt Hij Zijn verheven roeping en treedt in het openbaar op en in het midden van eene groote menigte te Jeruzalem predikt Hij het koninkrijk Gods en doet vele teekenen. En nu komt Nicodemus Hem bezoeken.

Deze Nicodemus is een man van goede positie in de wereld, een raadslid en een voornaam persoon. Wat zijn komen in den nacht betreft, misschien was hij er nog niet op voorbereid, om den Heer *in het openbaar* te belijden; maar het is even waarschijnlijk, dat hij op dit vreemde uur kwam, omdat Hij wist, dat dit de eenige tijd was, waarop hij Jezus waarschijnlijk een oogenblik rustig zou kunnen spreken. Wat er verder van hem wordt medege-deeld doet ons hem kennen, niet als iemand, die verlegen of dubbelhartig is, maar juist als een moedig en bedachtzaam man.

Zoo komt dan deze man van invloed den jongen Profeet van Nazareth bezoeken. Hij beschouwt Hem zeker als een man door God gezonden, maar is geheel onwetend van Zijn verheven oorsprong en van het groote doel Zijner komst. Hij wil Hem een woord van vriendelijke aanmoediging geven. Wij zijn zoo gewoon den Bijbel als een tekstboek voor onze leerstukken te beschouwen, dat veel, indien niet al het natuurlijke, er uit is verwijderd door onze diepzinnige theologie. Het schijnt bijna ver-keerd om te veronderstellen, dat Nicodemus met den jongen Profeet was komen spreken over den maat-

schappelijken en politieken toestand van Israël, zooals een politiek leider heden ten dage een leeraar zou kunnen gaan spreken, wiens helder inzicht en ernstige woorden juist voor de tijdsomstandigheden geschikt schijnen. Zoo zitten zij bij elkander.

Op een toon van grooten eerbied begint Nicodemus het gesprek. „Rabbi! wij weten, dat gij zijt een leeraar van God gekomen: want niemand kan deze teekenen doen, die gij doet, zoo God niet met hem is. *Wij weten* — dit wordt niet uit de hoogte of beleedigend gezegd, maar met het kalm zelfvertrouwen van een man, die gewoon is met gezag te spreken, en wiens woorden eerbiedig aangehoord en gehoorzaamd worden.

Jezus ziet hem aan met dat helder oog, dat in iemands hart leest: „*Voorwaar, voorwaar, zeg ik u*” hier is het bewustzijn van een verheven gezag, van eene verheven, instinctmatige en natuurlijke verzekerdheid. *Ik zeg u* — let op het persoonlijke hiervan. Nicodemus wordt afgescheiden van de leeraars, van Israël, van het gansche geslacht. Hij stond alleen in 's Heeren tegenwoordigheid. *Ik zeg u* — Nicodemus, een leeraar van Israël, een Overste der Joden, *tenzij dat iemand wederom geboren worde, hij kan het koninkrijk Gods niet zien*. Meen niet, dat het koninkrijk Gods den hemel beteekent — wij denken dat alles alleen op den hemel betrekking heeft en zoo stellen wij hetgeen wij nu en hier het meest behoeven, buiten ons bereik. Het koninkrijk Gods is natuurlijk de plaats, waar God gekend, bemind en gediend

wordt, waar Hij als koning wordt erkend. Voor Nicodemus was dit Judea. Voor ons is het de plaats onzer woning, *of moest het ten minste zijn*. Gij zegt: „*Wij weten.*” Ik zeg u: „Wanneer iemand niet wederom geboren wordt, heeft hij geene oogen om het koninkrijk Gods te zien” — hij weet niet wat het is en waar het is; hij heeft geene zintuigen, om het waar te nemen.

De toon en de wijze van spreken waren even indrukwekkend, als de woorden geheimzinnig waren. Terstond, zonder eenige moeite, met de grootste gemakkelijheid wordt de jonge Profeet, Leeraar, bij ieder woord hooger en hooger stijgende, totdat hij daar staat als de eeniggeboren Zoon des Vaders; en Nicodemus daalt van den toon der vertrouwelijke verzekerdheid tot de nederige vraag: „*Hoe kunnen deze dingen geschieden?*” En dan buigt hij zich nog dieper in een bewonderend en aanbeddend stilzwijgen.

Voor den leeraar met zijn nationalen trots, zich grondend op het roemrijk verleden zijns volks, diens heerlijke voorrechten, de schitterende beloften, die het tot de gunstelingen des Hemels maakten, was dit een onbegrijpelijk woord. Natuurlijk hadden de heidenen, die geene kinderen van Abraham waren, noodig om wederom geboren te worden. *Zij* behoorden niet tot het uitverkoren volk, en moesten door den doop gereinigd en geheilgd worden, vóór het hun kon toegelaten worden God te dienen, en onderdanen van Zijn rijk te worden.

Maar wat beteekenden deze woorden voor Nicodemus? Waarom werd tot hem zoo op den man af gezegd: „*Ik zeg U?*” Hij was van de secte der Farizeën, een overste der Joden, uit den binnensten cirkel van de uitverkorenen des Hemels.

Nicodemus is verbaasd, misschien is daar wel iets van verontwaardiging in den toon van zijn antwoord.

„Wat bedoelt gij?” vraagt hij; „gij kunt toch niet meenen, dat een mensch werkelijk ten tweede male geboren kan worden?”

Wederom klonken daar de ernstige woorden van Jezus, terwijl de doordringende oogen op hem rustten en zijn hart doorschouwden.

„Voorwaar, voorwaar, zeg ik u: zoo iemand niet geboren wordt uit water en Geest, hij kan in het koninkrijk Gods niet ingaan.”

Geboren uit water — dit was de eenige vernieuwing, waarvan Nicodemus iets wist, de doop van hen, die tot het Joodsche geloof overgingen, of de doop van hen, die onder leiding van Johannes den dooper, zich voorbereidden voor de nieuwe openbaring van het koninkrijk Gods. Maar dat was slechts een vorm, waarvan dit het wezen en de werkelijkheid was: „Zoo iemand niet geboren wordt uit water en Geest, hij kan in het koninkrijk Gods niet ingaan” — niet alleen, dat zoo iemand niet in het koninkrijk is, maar hij kan er zelfs niet inkomen. Hetgeen uit het vleesch geboren is, dat is vleesch; alleen dat uit God geboren is, kan God kennen, Hem lief hebben

en dienen. Zoo daalt de leeraar al dieper en de eenvoudige Man uit Nazareth stijgt hooger, wordt een Leeraar van de verhevenste waarheden, die door Hem niet twijfelend worden uitgesproken, alsof Hij ze slechts flauw vermoedt, maar op een toon van gezag worden verkondigd. Jezus gaat niet voorzichtig van het eene punt tot het andere over, gelijk de zeelieden uit den ouden tijd van de eene kaap naar de andere overstaken, onzeker wat er achter mocht liggen; Hij blikte neder op de geheele afgeronde waarheid in al hare volheid. *Voorwaar, voorwaar, zeg ik u, wij spreken wat wij weten en getuigen wat wij gezien hebben.*

Ik zeg u. Het persoonlijke geeft aan het verhaal meer levendigheid van voorstelling; het geeft eene volheid en kracht, die wij niet kunnen missen.

Indien geboorte en godsdienstige voorrechten er iets toe konden bijbrengen, om iemand in het koninkrijk Gods te doen binnengaan, zou Nicodemus zeker aanspraak kunnen maken, om daar te zijn. Zijn geslachtsboom klom zonder breuk tot Abraham op, aan wien het beloofd was, dat in zijn geslacht alle geslachten der aarde zouden gezegend worden. Hij behoorde tot een volk, dat door uitreddingen en beloften, zoo als aan geene natie gegeven waren, bewijzen kon, Gods volk te zijn. Indien ooit iemand aanspraak kon maken, om tot Gods kinderen te behoren door het nauwgezet vervullen zijner godsdienstige plichten, dan was hij dit. Hij was door het

oorspronkelijk sacrament aan God geheiligd, was nauwgezet in het gebed, in het onderzoeken der Schriften, en in het nakomen van de wet. Indien uiterlijke ceremoniën iemand het koninkrijk Gods konden doen binnengaan, kon niemand daarop meer aanspraak maken dan Nicodemus, die iederen dag en ieder uur van zijn leven doorbracht in allerlei godsdienstige plechtigheden, die met de ijverigste nauwgezetheid werden waargenomen. Indien de godsdienst bestaat in begrippen, schriftuurlijke en orthodoxe begrippen, in godsdienstzin, in vrome gebeden, in edelmoedige gevoelens, dan is hier iemand, wien het aan niets van dien aard ontbreekt. Toch wordt tot hem gezegd: *Voorwaar, voorwaar, ik zeg u, tenzij iemand wederom geboren wordt, hij kan het koninkrijk Gods niet zien.*

Maar — was dan al het bestaande niet anders dan dwaasheid? De geheele inrichting van den Joodschen godsdienst met zijne besnijdenis, altaren, priesters, offers, profetieën, van geen nut, ofschoon God Zelve het alles zoo had ingesteld en bevolen? Juist, het had alles geene nuttigheid, tenzij het wees op iets hoogers. Het was onnut, even goed als voedsel, licht en lucht, en opvoeding, omgang en beschaving onnut zijn voor een doode. Schenk hem het leven — en dan zullen deze dingen hem nuttig zijn, hem dienen en hem zegen aanbrengen. *Hij moet eerst leven.* Sacramenten, dienst, prediking, de Schriften, de geloofsbelijdenis kunnen slechts dan, wanneer iemand leeft, van nut zijn, maar vóór alles moet

er leven zijn. De Heilige Geest Gods kan van al deze dingen gebruik maken, doet dit zelfs dikwijls, misschien gewoonlijk, om door deze dingen op de ziel in te werken. Maar zonder Hem hebben zij geen nut. En Hij is aan geen dezer dingen gebonden.

Sommigen meenen, dat het leven Gods noodzakelijk en onfeilbaar aan de ziel wordt medegedeeld door de sacramenten. Wij willen de sacramenten niet gering schatten, maar toch vragen wij: „Waar leest gij van doop en avondmaal op den grooten dag van het Pinksterfeest?” Het was niet door de sacramenten, dat de Heilige Geest het schuldgevoel opwekte en de menschen bracht tot den uitroep: „Mannen, broeders, wat moeten wij doen?” Ga de geschiedenis na van de eerste gemeente, gelijk wij die in het Nieuwe Testament beschreven vinden en zoek naar de verborgenheid van het sacrament; — uw zoeken zal te vergeefs zijn.

Gewoonlijk werkt de Heilige Geest op de menschen in onder de prediking des woords. Zelfs de gave der talen bewijst, dat dit het middel is, waardoor het licht en het vuur van God de harten der menschen bereiken zullen. En het gebed der apostelen is, om te *mogen spreken*. Hij, die gezonden was, om het Evangelie te prediken, verklaart, dat hij niet gezonden was om te doopen, en verheugt er zich in, dat hij maar twee personen in de geheele gemeente van Corinthe had gedoopt. Toch is het niet altijd onder de prediking des woords, dat de kracht

des Heiligen Geestes over de menschen komt, want er is verschil van werking. Paulus wordt getroffen onder een verblindend licht uit den hemel, terwijl God Cornelius tegen komt in de stilte van zijne eigene kamer. De naar huis terugkeerende Ethiopiër zit op zijn wagen, toen hem Filippus ontmoet en hem Jezus predikt. Lydia's hart wordt door den Heer geopend, als Paulus predikt aan den oever der rivier; en de gevangenenbewaarder, bevend en verschrikt door de vreeselijke aardbeving luistert naar de tijding van Gods liefde en wordt behouden. In geen dezer gevallen is een sacrament de aanvang van het werk der genade, evenmin als toen de moordenaar aan het kruis van Golgotha naar het Paradijs werd overgeplaatst.

De eenige groote waarheid, die wij moeten vasthouden is deze: daar moet *eene werkelijke gemeenschap zijn tusschen God en onze ziel*; vormen, hoe plechtig ook, en eene prediking al is zij nog zoo indrukwekkend, zelfs de verhevenste waarheden zijn niets, afgescheiden van de herscheppende kracht des Heiligen Geestes. *Gij moet wederom geboren worden.* Gij moet: zoo zegt Christus, de Heer. *Voorwaar, voorwaar zeg ik u* — met denzelfden ernst wordt dit woord tot ieder van ons gesproken. Hierop komt alles aan. Het is eene zaak van leven en dood — eene zaak van eeuwig leven of van eeuwigen dood. Laat ons haar als zoodanig aannemen en betrachten. *Gij moet wederom geboren worden.* Hoe is eene verborgenheid, gelijk Christus Zelve ons mededeelt en voor ieder

verschillend, gelijk de Bijbel en ieders ervaring leeren. Maar wat ons alleen aangaat is te weten, dat het werk van den Heiligen Geest in ons plaats vindt en ons eene nieuwe natuur mededeelt.

Hetgeen uit het vleesch geboren is, dat is vleesch. Het vleesch is datgene, waardoor wij in gemeenschap zijn met de wereld. Het is niet noodwendig iets kwaads, zeker niet als zoodanig vervloekt. Door onze geboorte uit het vleesch zijn wij geschikt voor de wereld rondom ons; wij hebben oogen, om haar licht te aanschouwen en zintuigen, die ons in staat stellen aan ieder vereischte te voldoen; wij hebben de macht, om de wereld ons voordeel te doen aanbrengen, om ze ons toe te eigenen, te gebruiken en te genieten. Maar buiten deze wereld, waaraan het vleesch ons verbindt, is er eene andere wereld, die onze oogen niet kunnen zien, onze handen niet kunnen tasten, ons verstand niet kan ontdekken. Wij kunnen er niet binnengaan door eenige natuurlijke kracht.

En nu komt Gods Heilige Geest, om ons een ander leven mede te deelen; om ons door eene nieuwe geboorte geschikt te maken, om het leven Gods in te gaan, juist zoo als de natuurlijke geboorte ons geschikt maakte voor het leven in deze wereld. Zoo worden wij der goddelijke natuur deelachtig, met nieuwe zintuigen begiftigd en geschikt voor onzen nieuwen toestand. Nu wordt God door ons gekend en geloofd en bemind als een Vader, want er is een nieuw bewustzijn, waaraan God zich openbaart.

Jezus Christus is niet alleen eene herinnering, een naam, maar een Almachtige Zaligmaker, een inwonderend Vriend en Broeder, de kracht en vreugde onzes harten; onze ziel behoort Hem toe, tot wien wij roepen: Mijn Heer en mijn God. Wij hebben een nieuw levensdoel, nieuwe wenschen en verlangens gekregen; ons leven hangt niet af van de omstandigheden buiten ons; wij zijn burgers van een ander vaderland, verlangend naar de onderscheidingen, die daar verkregen worden, ijverend voor zijn eer, begeerig om er een erfdeel in te ontvangen. Wij bezitten een leven, waarvan de dood niet het eind is, maar de losmaking, de ontknooping, de „openbaring”, gelijk Johannes het uitdrukt. Uit God geboren, zijn wij nu kinderen Gods, deelgenooten der Goddelijke natuur, met al zijne uitgebreide, en onuitsprekelijke vatbaarheden, erfgenamen Gods en mede-erfgenamen van Jezus Christus.

En wanneer wij dit nu zoeken te bereiken, laat ons er zeker van zijn, dat, indien het is wat het zijn moet, het *binnen ons bereik* moet liggen. Indien de Heer ieder onzer persoonlijk te gemoet treedt met Zijn: *Ik zeg u, gij moet wederom geboren worden*, dan kan ik er van verzekerd zijn, dat Hij deze groote gave onder mijn bereik heeft gesteld. Laat ons ijverig voortgaan, om de gave te zoeken, daar alles afhangt van haar gemis of bezit.

Houd u er van verzekerd — DAT DE HEILIGE GEEST VOOR IEDER GELOOVIJGE VERKRIJGBAAR IS.

Van deze vrije genadegift sluit God niemand uit. Even zeker als Gods liefde, waarvan niets ons kan scheiden en die niemand kan beperken, de geheele wereld omvat, en ook *ons* omsluit, afgescheiden van den wil van paus of priester, van welk soort van dienst ook, of van welk sacrament, even zeker als Christus den dood voor ieder gesmaakt heeft, even zeker als Zijne komst een feit is, dat niemand kan uitwischen en dat niemand kan beperken, *even zeker is de gave des Heiligen Geestes voor ieder geloovige verkrijgbaar.*

Zij is aan geene enkele voorwaarde gebonden. De doop is slechts het teeken, dat de Heilige Geest *is* gegeven, even als het Avondmaal het *feit* van Christus' dood aanschouwelijk voorstelt.

Gods oneindige goedheid is niet onderworpen aan eenige gril of beperking van een mensch. Zijne groote genade is aan geene plaats, aan geen vorm, aan geen tijd gebonden. Zij is de gemeenschappelijke en heerlijke erfenis van ieder man of vrouw — Zijne *vrije* geest — die niet door enkele bevoorrechten kan gekocht worden, die door geene goedheid kan verdiend, die door geen gezag kan verleend worden. Dit is even zeker het onze als de Adams natuur, niet omdat wij christenen maar omdat wij menschen zijn, en niettegenstaande wij zondaars zijn.

Weten wij dit niet allen? Hebben wij er niet allen de bewijzen van? Tot ieder onzer is de Heilige Geest gekomen, om zacht met ons te pleiten, ons

aan te moedigen, heilige herinneringen in het geheugen terug te roepen, vrees of begeerte in ons op te wekken, een gevoel van zonde in ons levendig te houden en ons aan te sporen tot een heilig leven. Op deze wijze werkt de Heilige Geest in het hart van alle menschen.

Maar nu treedt de verborgen kracht en de majesteit van den wil tusschenbeide. Wij kunnen den Geest wederstaan. Wij kunnen den Geest uitblusschen. Wij kunnen ons overgeven aan den Geest. Zoo velen er door den Geest geleid worden, die zijn kinderen Gods. Het is deze verborgen macht, die in ieders leven uitmaakt, wat het werk van den Heiligen Geest zal zijn. De liefde des Vaders is ongevraagd, onafhankelijk van onzen wil. Christus is voor ons gestorven, zonder dat wij het vraagden of begeerden. Maar de Heilige Geest wordt alleen gegeven *aan hen, die er om vragen.*

Hij komt tot alle menschen, om Zijne genade gaven aan te bieden, om met hen te pleiten en hen te vermanen. Maar Hij blijft aan de deur des harten staan, die alleen van binnen uit geopend wordt, zeggende: „Doe mij open.” Ons bidden om den Geest duidt niet aan, dat deze gave ons minder vrijwillig wordt verleend dan de liefde Gods of de genade van Christus, maar het vragen is het openen van de deur. Het is de overgave van den wil.

De gave van den Heiligen Geest is het eenige wat wij noodig hebben. Zonder Hem is niets het onze; met Hem bezitten wij alles. Hij is gekomen

om ons in het bezit te stellen van alles, wat Gods liefde voor ons bereid heeft, van alles wat Jezus door Zijn leven en door Zijn dood volbracht heeft. Hij en Hij alleen kan ons het leven Gods mededeelen. Wij behoeven eene nieuwe natuur, een nieuw leven. Wat zijn theorieën, tranen, folteringen, wat is geloof, gevoel, waar Jezus zegt: „*Gij moet wederom geboren worden?*” Al wat wij mogelijkerwijze kunnen behoeven is het onze in de gave des Heiligen Geestes. Hij werkt in ons het bewustzijn van zonde; het waar berouw doet zich alleen dan gevoelen, wanneer Hij ons Zijne genade mededeelt. Hij openbaart ons Christus als onzen Zaligmaker, zoodat wij in Hem mogen rusten met volle verzekerdheid, dat Hij ons liefheeft en Zichzelf voor ons heeft overgegeven. Hij brengt ons het zalig gevoel van Gods liefde, waardoor wij opzien en roepen: Abba, Vader! Door Hem komen wij in het bezit van onze erfenis; door Hem genieten wij den voorsmaak des hemels.

Begin nu met dit tot uw gebed te maken: *O God, geef mij Uw Heiligen Geest, om Jezus Christus' wil.* Bid het 's morgens, 's middags en 's avonds. Dit kunt gij ten minste doen, al zoudt gij niets anders kunnen verrichten. Alles zal het uwe zijn in deze gave — licht, vrede, vreugde, liefde, zegepraal, alles is het onze in den Heiligen Geest! Neem u voor, dit gebed gedurig omhoog te zenden. Laat het den morgen begroeten. Besluit er den dag mede. *O God, geef mij Uw Heiligen Geest, om Jezus Christus' wil.* Spoor uwe vrienden aan, dit gebed op te zenden als

een kreet om het leven, een kreet die niet onverhoord kan blijven. Laat hen u beloven, dat zij dit gebed iederen morgen en iederen avond tot God zullen opzenden. Het komt er niet op aan, hoe zondig, hoe hard en verduisterd wij zijn, wij hebben deze dingen noodig, en onze nood geeft ons juist aanspraak op Gods mildheid. Wilt gij niet terstond besluiten, nu gij deze regelen gelezen hebt, om dit gebed tot het uwe te maken? En vóór deze dag voorbij is, ga heen en zoek iemand anders op, die ook deze bede wil opzenden. Gods liefde kan niet meer doen dan gedaan is. Jezus Christus heeft van Zijn werk verklaard: „het is volbracht.” Nu wacht alles hierop, nu hangt alles hiervan af — *dat wij den Heiligen Geest zullen ontvangen.*

Voor eenigen tijd geleden verzocht ik in eene groote samenkomst aan hen, die onzeker waren omtrent den weg der zaligheid, en aan hen, die iedere week op nieuw de bekeering noodig schenen te hebben, en aan hen, die altijd zoekende bleven, en aan hen, die op Zondag dachten, dat zij gered waren, maar er op Maandag weder aan twijfelden, om al het andere te vergeten behalve dit ééne gebed — O GOD, GEEF MIJ UW HEILIGEN GEEST, OM JEZUS' WIL! Ik drong er sterk op aan en sprak er zoo ernstig mogelijk over.

Ongeveer twaalf maanden daarna ontving ik brieven van allerlei soort van menschen, om mij mede te deelen, hoe zij tot het volle licht van Gods genade waren geleid en nieuwe schepselen waren geworden,

sedert zij den Heiligen Geest hadden ontvangen. Nu is al wat God voor ons heeft en al wat Hij voor ons kan doen in ons bereik geplaatst. Het is het onze, mits wij er slechts om vragen. Neem het besluit dit iederen morgen, middag en avond te bidden. Doe het *nu* en ga er steeds mede voort: O GOD, GEEF MIJ UW HEILIGEN GEEST, OM JEZUS CHRISTUS' WIL. AMEN.

VIJFDE HOOFDSTUK.

JEZUS EN DE VROUW AAN DEN WATERPUT.

„Indien gij de gave Gods kendet en wist wie Hij was, die u vraagt geef mij te drinken; gij zoudt van Hem begeerd hebben en Hij zou u levend water gegeven hebben.” Joh. IV : 10.

In de vorige bladzijden behandelden wij het derde hoofdstuk van dit Evangelie, en overdachten de geschiedenis van Nicodemus. In vele opzichten is het vierde hoofdstuk een waardige tegenhanger van het derde. Wanneer wij ze tegenover elkander plaatsen, vinden wij de tegenstelling, die ze beide aanvult. In de geschiedenis van Nicodemus zien wij, dat geene godsdienstige voorrechten, geene godsdienstige vormen, geene godsdienstige opvoeding, geen duidelijk begrip van de waarheid iemand tot een kind van God kan maken. Niets kan baten dan eene nieuwe schepping. *Voorwaar, voorwaar zeg ik u: tenzij iemand wederom geboren worde,*

hij kan het koninkrijk Gods niet zien. Dit is het eenige wezenlijke, de eenige groote noodzakelijkheid. Gods Geest moet met onzen geest in persoonlijke aanraking komen. Dan en dan alleen zijn wij kinderen Gods, uit God geboren, eene nieuwe schepping met krachten en eigenschappen, waardoor wij het koninkrijk van God kunnen binnengaan en het als ons eigendom bezitten.

Het vierde hoofdstuk brengt de andere zijde der waarheid aan den dag. Zij is deze: geen toestand is zoo laag, geene onwetendheid is zoo groot, geene omstandigheden zijn zoo moeielijk, geene reputatie is zoo slecht, om ons te kunnen uitsluiten van de groote liefde van God. Gelijk de Vader de geheele wereld liefheeft, gelijk de Zoon voor alle menschen gestorven is, evenzoo is aan *iedereen* de Heilige Geest gegeven, de vrije gave des levens. Er is geen onderscheid.

De geschiedenis is zeer schoon. Indien het van het derde hoofdstuk waar is, dat onze theologie al het natuurlijke er uit heeft doen verdwijnen, is dit even waar van dit hoofdstuk. Laten wij ons de geschiedenis nog eens te binnen roepen, want een levendiger en natuurlijker schildering is er in het gansche boek niet.

Wij verwijderen ons uit de tegenwoordigheid van Nicodemus. Sla nog eens even een blik op hem — den man, die zich bewust is, dat hij tot het oudste en meest geachte volk der wereld behoort, van alle

andere volken door eene groote kloof gescheiden — den Jood uit Jeruzalem, waar al deze onderscheidingen het meest uitkwamen, behoorende tot de sekte der Farizeën, zeer nauwgezet achtgevend op iedere kleinigheid in het leven; een man van rijkdom en positie, die gewoon is gezag uit te oefenen; zeer deugdzaam, zeer godsdienstig, zeer vroom. Dit is de man, dien wij verlaten.

Tusschen den Jood en ieder ander mensch was een groote afstand, maar de afstand tusschen den Farizeër en den Samaritaan was wel het grootst van alle. Van al de heidensche volken waren zij het meest veracht; en zij beantwoordden den haat en de verachting, die de Joden hen toedroegen, door hen met gelijke munt te betalen. Een Jood rekende het even onteerend, om hun brood aan te raken als zwijnevleesch. Zij waren heidensche indringers op Joodsch grondgebied.

Toen de Israëlieten gevankelijk weggevoerd waren, werden er van de geringsten onder de Babylonische bevolking gezonden, om den grond te bebouwen, en de steden van Samaria te bewonen; en spoedig nadat zij zich daar gevestigd hadden, door leeuwen geplaagd wordende, zochten zij bevrijding van deze plaag door den „God van het land” te gaan aanbidden, naar de wijze der Joden. Dit volk, vreemd door afkomst en godsdienst, was voor de Joden tot eene onuitsprekelijke ergernis.

Uitgeput door de lange reis en afgemat door de middaghitte, zat Hij „alzoo neder nevens de fon-

tein"; de uitdrukking duidt algeheele uitputting aan, Hij wierp zich op deze zitplaats neder met het eenig verlangen, enkele oogenblikken van volkomen rust te genieten. Maar Zijne rust wordt spoedig gestoord door de nadering van iemand uit de naburige stad. Jezus richt zich op en ziet eene vrouw met eene waterkruik de bron naderen. Dat zij het ongeluk had eene vrouw te zijn, was genoeg om iederen Jood terug te houden van met haar te spreken, want van de zes dingen, die geen man ooit zou doen, was dit er een — nooit eene vrouw in het openbaar toe te spreken. Van daar ook, dat er gezegd wordt: „*En Zijne discipelen verwonderden zich, dat Hij met eene vrouw sprak.*” Dat de jonge profeet van Nazareth, in zulk eene afzondering opgevoed, en onderwezen in al de strenge overleveringen van Zijn volk, zoo volkomen vrij zou opstaan en zich zoo gemakkelijk zoo ver boven de openbare meening zou kunnen verheffen, is inderdaad een wonder. En toch zou het een grooter wonder zijn, indien men zulk een karakter had kunnen uitvinden en als een hoofdstuk gelijk hetgeen wij hier behandelen, door deze Galileesche visschers was uitgedacht.

Wederom rijst de tegenstelling tusschen dit tooneel en de geschiedenis van Nicodemus voor onzen geest op. Dààr het flauw verlicht vertrek, waarschijnlijk in de woning van den Apostel Johannes, die bij beide gelegenheden tegenwoordig moet zijn geweest: niemand dan een ooggetuige kon deze dingen zoo

beschreven hebben. Hier de brandende zonneshijn, het kabbelen van de beek, de fontein, met wat er bij hoort en daarnevens de vermoeide Jezus, hier uitrustend. En nu zet de vrouw de kruik neder en maakt zich gereed water te putten.

Wij kunnen ons haar gemakkelijk voorstellen; haar goed uiterlijk, wij kunnen het ons denken, heeft veel te doen met hare geschiedenis en met de vrije en gemakkelijke manieren, die zij zich heeft eigen gemaakt in een leven en eene omgeving als de hare. Zij wendt zich tot den vermoeiden vreemdeling bij de bron, zeker meer als vrouw dan als inwoonster van Samaria, want het vlugge en duidelijke onderscheidingsvermogen der vrouw was altijd spoedig gereed Jezus Christus te eerbiedigen en lief te hebben.

„Geef mij te drinken,” zegt Jezus vriendelijk.

Verbaasd, dat een Jood haar aanspreekt en haar zulk een dienst verzoekt, antwoordt zij, niet onvriendelijk, maar schertsend en ietwat spotachtig: „Ik ben eene Samaritaansche vrouw. Gij, Joden, hebt immers geene gemeenschap met de Samaritanen?”

De oogen, die Nicodemus doorzagen, rusten nu op haar, zoo ernstig, zoo medelijdend; en al de dwaze onderscheidingen onder de menschen vergetende, is het ook thans Zijne eenige begeerte haar te geven, wat Hij aan iedereen kwam schenken.

„Indien gij de gave Gods kentet, en wie Hij is die tot U zegt: Geef mij te drinken; zoo zoude gij van Hem

hebben begeerd en Hij zoude u levend water gegeven hebben."

De blik, het indrukwekkende van de stem, het vreemde van de woorden doen haar een anderen toon aanslaan, en zij antwoordt nu met eerbied: „Heer! de put is diep, en gij hebt niets om mede te putten; van waar hebt gij dan dit levend water?"

Hoe volmaakt naar het leven is dit alles geteekend! De eerbied spreekt uit haar toon en manieren, maar hare gereedheid om te antwoorden wordt er niet door verstoord. Nicodemus zegt weinig en redetwist in het geheel niet. Maar deze vrouw is dadelijk klaar; haar vlugge tong is klaarblijkelijk gewoon zich niet uit het veld te laten slaan in de eene of andere woordenwisseling met andere babbelaars aan de bron. „En toch," gaat zij voort, „wie gij ook zijn moogt, zijt gij meerder dan onze vader Jacob" — op een soort van zegevierenden toon — „onze vader Jacob, die ons den put gegeven heeft? en hij zelve heeft daaruit gedronken en zijne kinderen en zijn vee."

Jezus antwoordt haar, de oogen nog altijd op haar gevestigd houdende: „Een ieder, die van dit water drinkt, zal wederom dorsten; maar zoo wie gedronken zal hebben van het water, dat ik hem geven zal, dien zal in eeuwigheid niet dorsten; maar het water, dat ik hem geven zal, zal in hem worden eene fontein van water, springende tot in het eeuwige leven."

Vol eerbied en verwondering zegt zij nu: „Heer,

geef mij van dat water." Zij wordt de smeekeling, Hij de Gever.

Nog zijn die oogen op haar gevestigd, zoo uitvorschend en toch zoo vol medelijden. En toen klinkt het plotseling van Jezus' lippen: „Ga heen, roep uwen man."

Terstond komt er verandering in haar blik, toon en manieren. Misschien verblijd, om van die geheimzinnige dingen af te komen, voelt zij zich nu op meer bekend terrein. Hare oogen flikkeren, het hoofd wordt uitdagend achterwaarts geworpen, haar antwoord is kort en scherp: „*Ik heb geen man.*"

Nog altijd rusten die oogen op haar, die in haar hart lezen en haar geheele leven doorzien. Misschien wendt zij zich nu af, om hun blik te ontgaan en om het schuldgevoel, dat in haar opgewekt wordt, te verbergen, en houdt zich bezig met het touw van den put. Daar hoort zij echter in de stilte rondom haar woorden klinken, die haar verbazen. „*Gij hebt wel gezegd: Ik heb geen man; want gij hebt vijf mannen gehad en dien gij nu hebt, is uw man niet; dat hebt gij met waarheid gezegd.*"

Wel mocht haar dit woord doen ontstellen. Geheel verbaasd en uit het veld geslagen, schrikt zij terug voor Hem, die daar zit als ware Hij de Rechter der gansche aarde. Van ontzag vervuld, fluistert zij: „Heer, ik zie dat gij een profeet zijt." Weldra echter herstelt zij zich, en haar vlugge geest vindt een uitweg. Zich van den lastigen blik van die oogen afwendend, wijst-zij naar den berg, die daar

badend in het middaglicht voor hen oprijst. „Onze vaders hebben op dezen berg aanbeden, en gijlieden zegt, dat te Jeruzalem de plaats is, waar men moet aanbidden.” Wat een heerlijken uitweg voor een ongerust geweten bieden de godsdienstige verschilpunten aan! Welk eene gelukkige afleiding, om de zonden van iemands leven te vergeten door te redeneeren over de meeningen van anderen! En behalve dat, men geeft den schijn van zeer godsdienstig te zijn, wanneer men belang stelt in de godsdienstige meeningen van anderen — vele menschen kennen werkelijk het verschil tusschen deze beide zaken niet.

Zie, hoe de Heer haar woord gebruikt, om haar onder bereik van Gods liefde te brengen; hoe Zijne liefde zich boven de verschilpunten verheft, even als de hemel zich uitstrekt over Jeruzalem en Gerizim. Nicodemus moest eene liefde leeren kennen, die zich uitstreckte buiten het Israëlietische volk en die de gansche wereld omvatte. Zij moet van eene liefde hooren, die *haar* omsluit; haar, eene Samaritaansche, eene vrouw, die eene zondares was. Zij had gesproken van onzen vader Jakob; maar een ander is haar Vader, en ook Zijn Vader, de Vader van ons allen.

„*Vrouw,*” het woord klonk niet hard, maar vol teederheid van Zijne lippen, „*Vrouw! geloof mij, de ure komt, wanneer gijlieden noch op dezen berg noch te Jeruzalem den Vader zult aanbidden. Maar de ure komt, en is nu, wanneer de ware aanbidders den Vader*

aanbidden zullen in geest en waarheid, want de Vader zoekt ook dezulken, die Hem alzoo aanbidden.” Plaats, vorm, manier, uur, het maakt alles niets uit. Maar gemeenschap en aanraking van onzen geest met den Geest van God, dat is alles.

Ongetwijfeld waren zulke ruimere opvattingen der waarheid nu en dan tot deze menschen doorgedrongen; zij deelden met den Jood de verwachting van zulk een Leeraar, en waarschijnlijk hadden haar reeds sommige geruchten omtrent Hem bereikt. Zich haastig tot Hem voorover buigende, staart zij Hem aan. Zou Hij het kunnen zijn?

„Ik weet, dat de Messias komt, welke genaamd wordt Christus.”

Daarop klonk haar het kalm, verzekerd antwoord tegen: „IK BEN HET, DIE MET U SPREEK.”

Gaan wij het karakter en de geschiedenis dezer vrouw nog eens na, om ons de liefdevolle onderwijzingen ten nutte te maken, die in dit voorval liggen opgesloten.

„Indien *gij* de gave Gods kendet en wie Hij is, die tot u zegt: Geef mij te drinken; zoo zoudt gij van Hem hebben begeerd en Hij zoude u levend water gegeven hebben.” *Gij!* wat had zij met deze dingen te maken? Iemand zoo onwetend, zoo slecht als zij. Wat kon zij weten omtrent deze dingen en wat konden zij haar schelen! Men heeft somtijds tegen het christendom aangevoerd, dat andere groote zedeleeraars gevoelens hebben geuit, die zeer veel overeenkomst hadden met vele uitspraken, die van

de lippen van Jezus Christus zijn gevloeid. Wat maakt dit echter uit? Het vernedert toch zeker den Heer niet, wanneer men andere menschen verhoogt. Hij heeft de waarheid, die Hij leerde niet uitgevonden, Hij *openbaarde* die slechts, en indien anderen de genade hadden ontvangen, om iets van dezelfde waarheid te zien, laten wij ons daarover verheugen en God danken. De zon wordt niet kleiner, omdat er zoo-vele sterren zijn, die schenen vóór dat zij opging. Maar wanneer andere menschen groote geestelijke waarheden bekend maakten, geschiedde dit voor de begaafden alleen, voor de ingewijden, voor menschen als Nicodemus, wier verstand en positie en zedelijke ontwikkeling hen in staat stelde, om de waarheid te vatten en in zich op te nemen. *Maar Jezus Christus is gekomen, om dit hoogste leven tot het gemeenschappelijk erfdeel van alle menschen te maken.*

Dit is de heerlijkheid van den Heer Jezus, dat Hij niet alleen is gekomen, om zich te openbaren aan de bevoorrechte en verlichte minderheid, maar om ook deze vrouw, aan den waterput tot een kind van God te maken.

Men heeft er op gewezen, dat er een gesprek is opgeteekend van Socrates met eene dergelijke vrouw, als die uit ons verhaal, maar daarin is geen medelijden, geene hulp, geene bestraffing van haar kwaad, geene aanwijzing tot bevrijding; de groote wijsgeer vermaakt zich er alleen mede, om haar te leeren hoe zij haar vreeselijk bedrijf beter kon uitoefenen.

Dit is de heerlijkheid van Christus — dat Hij ge-

komen is, om het meest verheven leven onder bereik te brengen van den laagst gezonken mensch; om de heerlijkste poëzie in het eenvoudigste proza te vertolken; om den eentonigen gang van het alledaagsche leven door hemelsche muziek op te luisteren; om het stoute denkbeeld van het genie om te zetten in de werkelijkheid van het dagelijksch leven. Hij komt heden tot ieder van ons, verlangend om ons dit levend water te geven, opdat wij nimmermeer zouden dorsten. Onwetendheid, uiterlijke omstandigheden, zonde hebben niemand onzer van Zijne liefde of genade kunnen uitsluiten. Hij buigt zich tot ons neder; Hij doorzoekt en kent ons hart, en tot u en mij zegt Hij: „Indien *gij* de gave Gods kendet, en wie Hij is, die tot u spreekt; *gij* zoudt van Hem begeeren en Hij zou u levend water geven.”

Bezien wij de geschiedenis nog eens, om van een anderen kant een blik op deze wondervolle liefde te werpen. „En Jezus, vermoeid zijnde van Zijne reize, zat alzoo neder bij de fontein.” Vermoeid, warm, stoffig als Hij is, verlangt Hij naar een dronk van het heldere water; en juist als Hij daarover denkt, komt er eene vrouw aan met eene kruik. Wat was nu natuurlijker dan dat Hij haar om drinken zou vragen? Zoo zouden wij de geschiedenis zeker gelezen hebben. Maar als de vrouw nadert, is Zijn eigen dorst vergeten. Hij denkt niet meer aan honger en vermoeienis. Zijn hart merkt alleen *haar*

dorst op en gevoelt diep medelijden met hare behoefte. „Indien gij de gave Gods kendet... gij zoudt van Hem begeerd hebben en Hij zou u levend water gegeven hebben.”

Zoo is Jezus; vermoeid, maar nooit te vermoeid, om medelijden te gevoelen en te helpen. Hij vergeet altijd Zichzelven in Zijn ijver voor het heil van anderen. *En hoe is het nu?* Hoe is het, nu Hij in Zijne heerlijkheid is ingegaan, en geen vermoeienis of dorst meer kent? Hoe is het, nu alle macht Hem gegeven is in hemel en op aarde? Nu Hij in staat is, om volkomen zalig te maken degenen, die door Hem tot God gaan, denk eens welke groote betekenis de woorden nu hebben, die tot ieder onzer gesproken worden: „Indien *gij* de gave Gods kendet, gij zoudt van Hem begeeren en Hij zou u levend water geven.”

Levend water. Water is het beeld van den Heiligen Geest. Al wat ons leven onderhouden moet, zonder dat het voor ons door den dood behoeft heen te gaan, is het beeld van den Heiligen Geest. Adem, Licht, Vuur, Water: dit zijn de beelden, waaronder Hij wordt voorgesteld. Wij behoeven niet uit te weiden over den zin van deze woorden. In ons zijn groote behoeften en diepe nooden, die God alleen kan voldoen; er is een dorst, die steeds sterker in ons wordt door alles, waarmede wij haar zoeken te lesschen. God te kennen; in Zijne liefde te rusten; door Zijne wijsheid geleid te worden, te trachten

Hem te behagen; Zijne tegenwoordigheid te bezitten; naar Zijne woning te reizen als naar ons tehuis — dit is onze rust, onze vrede, onze voldoening.

Gij zoudt begeeren . . . en Hij zou geven. Zijne groote gave is de onze, wanneer wij er slechts om vragen. Er is niet anders noodig. Denk nog eens aan haar, tot wie de woorden het eerst gesproken werden. Niet het duidelijk begrip van de waarheid of het verstaan van verborgenheden stelt ze in ons bezit. Eerder komen wij door het bezit tot het rechte begrip er van. Het bestaat niet in het strijden tegen moeilijke omstandigheden, en het streven naar een ideaal; de bevrijding moet *van binnen* komen, en niet van buiten. Het ligt niet in eene poging, om onszelf te verbeteren. Wij drukken het niet te kras uit, wanneer wij zeggen, dat wij te slecht zijn, om door God verbeterd te worden en daarom eene nieuwe natuur moeten deelachtig worden. De Heilige Geest is eene gave — geheel en al eene gave — eene gave en geene belooning. Eene vrije gift, die men krijgt, wanneer men er om vraagt. Zij dit nu voortaan ons gebed en al het andere zal het onze zijn — *O God, geef mij Uw Heiligen Geest om Jezus Christus' wil. Amen.*

ZESDE HOOFDSTUK.

JEZUS IN HET HUIS DES FARIZEËRS.

„En een van de Farizeërs bad hem, dat Hij met hem ate.” Luk. VII: 36.

Wij hebben de geschiedenis van Nicodemus en de geschiedenis van de vrouw aan den waterput gevolgd. Het zal nu zeer belangwekkend zijn om deze twee karakters te zamen te brengen — de Farizeër en de vrouw die eene zondares was — in de tegenwoordigheid van Jezus.

Er ligt iets liefelijks in om aan te nemen, dat deze geschiedenis wellicht voorafgegaan is door de woorden, die Lukas niet mededeelt, maar die Mattheus ons aangeeft. De gezegende Heer stond in het midden van eene groote menigte volks, en in eene verrukking van vreugde riep Hij uit: „Komt allen tot mij, gij die vermoeid en belast zijt, en ik zal u rust geven.”

Daar bevond zich iemand onder de menigte,

in wier hart deze woorden vielen als dauw des Hemels op een dorstig land. Hare ziel, door de zonde verdord en verwelkt, dronk de boodschap des heils met groote vreugde in en haar vervulden de woorden met hoop op een nieuw leven.

Wij kunnen ons voorstellen, dat Jezus, die zoo spoedig de meest behoeftigen om zich heen opmerkte, haar aanzag, terwijl Hij sprak, en Zijn blik gafaan de woorden eene oneindige heerlijkheid. Zij waren voor haar, zekerlijk, zij kon ze geheel op zich toepassen. Was zij niet vermoeid en beladen; ja beladen met een gewicht, dat zijzelve niet kon afwerpen. En was het niet tot haar, dat de vriendelijke uitnoodiging gericht was — *Kom tot mij?* En welk eene gezegende belofte was daaraan verbonden — *Ik zal u rust geven.* Wel mag zij naar eene gelegenheid uitzien, om aan Zijne vriendelijke uitnoodiging gehoor te geven.

Daarna verzocht een van de Farizeërs, dat Jezus bij hem het middagmaal zou komen gebruiken; en terwijl de menigte zich terug trekt, gaan zij gezamenlijk naar des Farizeërs huis. En nu heeft Hij zich uitgestrekt op de rustbank.

Laten wij eerst een blik slaan op den gastheer.

Hij heeft Jezus zeer onhartelijk ontvangen. De eenvoudigste beleefdheden ontbraken. Warm en stoffig als Hij was, kreeg Hij geen water om Zijne voeten te wasschen; Hij ontving geen kus om Hem te verwelkomen, gelijk dat de gewoonte was, daar was geene olie om Zijn hoofd te zalven. En de rest

van het onthaal zal dienovereenkomstig geweest zijn. Er was geen spoor van geestdrift, geen gefluister der toegenegenheid, geen teeken van eenige liefde en hoogachting. Het was zelfs geene statige formaliteit — alles was even ledig en koud.

Noem echter dezen man geen huichelaar. In het geheel niet. Wij overdrijven het karakter van den Farizeër, en zoo bederven wij het geheel. Deze man is juist een schoon type van eene groote menigte godsdienstige menschen van tegenwoordig — is het onchristelijk om te zeggen van de meeste godsdienstige menschen? Menschen, die gaarne een soort van welwillendheid betuigen voor de eischen van Jezus Christus, maar die zich nooit heel veel moeite voor Hem geven. Zij geven hun hart en geestkracht aan hunne zaken — daarvoor ontzien zij zorg, noch moeite. Zij geven hun geestdrift aan de politiek, als zij in eene stad wonen; wonen zij buiten, dan wekken hunne paarden en geweren eene evengroote belangstelling bij hen op. Zij houden hun geld voor zichzelve. Op Zondag willen zij gaarne een uurtje aan den godsdienst wijden en van tijd tot tijd ook wel eens eene geldelijke bijdrage geven.

Hoe treurig is het, dat onze gezegende Heiland, de Koning des Hemels, nu nog in vele woningen zulk eene koele ontvangst en zulk een karig onthaal vindt! Deze menschen hebben soms een soort van orthodoxie, waarop zij zich beroemen, maar voornamelijk is er in hen op te merken eene zekere fijnheid van smaak, die werkelijk de eenige godsdienst

van velen is; zij hebben ook een zekeren standaard van zedelijkheid, minder belangrijk echter dan de standaard van smaak en voor ieder, die hun gedragslijn niet volgt noch op hun trap van zedelijkheid staat, hebben zij een hard oordeel, gelijk zij eene even groote verachting hebben voor hen, die het wagen zich op een hooger standpunt dan het hunne te plaatsen.

Bezien wij de zaak nader. Het is een godsdienst zonder eenige liefde tot God of tot de menschen. Het is een godsdienst zonder eenig diep gevoel van afhankelijkheid en zonder eenige blijde toewijding. Wij vinden dit soort van godsdienst ook nog na de verwoesting van den tempel en treffen het zelfs in de christelijke kerk in Nieuw-Testamentische tijden aan: „Want gij zegt: ik ben rijk en verrijkt geworden, en heb geens dings gebrek, en gij weet niet, dat gij zijt ellendig en jammerlijk en arm en blind en naakt. Ik raad u, dat gij van mij koopt goud, beproefde komende uit het vuur, opdat gij rijk moogt worden; en witte kleederen, 'opdat gij moogt bekleed worden, en de schande uwer naaktheid niet geopenbaard worde; en zalf uwe oogen met oogenzalf, opdat gij zien moogt.” Daar is het. Godsdienst zonder eenig diep schuldgevoel en dus zonder eenig heerlijk gevoel van vergiffenis.

Godsdienst zonder eenige behoefte en dus zonder rijkdom.

Godsdienst zonder Zaligmaker en dus zonder eenige liefde.

Deze man kende een wet, die een zekeren graad van braafheid voorschreef; en dat was juist de braafheid, die hij bezat. Brave menschen gelijk hij gingen natuurlijk naar den hemel, en slechte menschen als deze vrouw zouden — ergens anders komen. Hij vervolgde zijn levensweg zeer gerust, en volmaakt tevreden met de schikking, die voor hem zoo voordeelig was.

Helaas! hoe veel komt hij ook nog onder ons voor, die godsdienst zonder liefde en daarom zonder hulpvaardigheid en zonder hoop voor anders dan goede menschen; die godsdienst zonder liefde, die door zijne vormen, zijne uitsluiting, door blik en toon de zonden van den man, en op nog wreeder wijze de zonden van de vrouw als een ijzeren juk op hen doet rusten.

Deze man had nooit eenig begrip gehad van de wet der oneindige Liefde Gods; van eene Liefde, die zich niet kon tevreden stellen met die wet in den donder op Sinaï gesproken, maar die onder de menschen wilde nederdalen en zich in mededoogen over hen wilde neer buigen en ze tot elken prijs (behalve tot den prijs van eigengerechtigheid) wilde opheffen en helpen, om alles te worden wat de wet verlangde — van zulk eene Liefde begreep hij niets.

Dit is de liefde van God in Christus Jezus. Eene liefde, die in den afgrond der menschelijke zonden afdaalt gelijk de voet der groote bergen in de diepte der zee; eene liefde, die alle menschen omvat, gelijk

het hemelgewelf de wereld, ja. millioenen werelden, omsluit.

Beschouw den man nog eens oplettend; wij allen, die in godsdienstige vormen en inzettingen zijn opgevoed, verkeerden in gevaar even als hij te worden. Het is bij hem een godsdienst zonder den Heiligen Geest van God, Die gekomen is om ons van zonde, van gerechtigheid en van het toekomend oordeel te overtuigen; en om deze tot de groote en vreeselijke werkelijkheden te maken, waardoor de wereld beoordeeld wordt; want zonder den Heiligen Geest, die gekomen is om de liefde Gods in het hart uit te storten, is God slechts een naam, de godsdienst niet anders dan een vorm, de zonde slechts een begrip. Door den Heiligen Geest alleen leert iemand uit den grond zijns harten zeggen: Abba, Vader! en daardoor alleen ontstaat de ware broederschap onder de menschen. Het eenig middel, om aan dit verderfelijke Farizeïsme te ontkomen, is niet tevreden te zijn met orthodoxie, noch met eenigerlei vorm, maar met dag aan dag te bidden: „O God, geef mij Uw Heiligen Geest.”

Hij is gekomen om Jezus onder ons te openbaren — dan zijn eene koele ontvangst en een karig onthaal onmogelijk, want dan is het hart geboeid door Zijne schoonheid, vervuld met de vreugde van Zijn dienst en ernstig verlangend Hem gelijk te worden; wanneer Hij de *onze* is, dan is er hoop voor alle menschen. Farizeïsme is niet anders dan dit: een godsdienst zonder de inwonende, verlichtende

en herscheppende Geest van God, die de Geest der Liefde is.

Wenden wij ons nu tot de ongenooide gast.

De Oostersche gastvrijheid bedoelt letterlijk een „open huis.” Met nieuwsgierigheid volgde men Jezus overal, en ofschoon Hij het huis is binnengegaan, kan Hij zelfs nu niet verborgen blijven. Onder de menigte, die zich aan die deur verzamelde, was ook deze vrouw. Het is niet moeilijk te begrijpen, welke uitwerking de koele ontvangst en het karig onthaal op haar moeten gemaakt hebben. De bijna bestudeerde onverschilligheid deed hare liefde in verontwaardiging ontvlammen. Terwijl zij twijfelachtig staan blijft, kan het zijn, dat Jezus' oog het hare ontmoet. O! dat lieflijke „Kom tot Mij” was niet alleen een woord; men las het op dat gelaat; de half geopende lippen schenen het voortdurend te fluisteren. Het oneindig mededoogen Zijns harten verkondigde voortdurend de boodschap des heils, waaraan Zijn geheele leven gewijd was — *Kom tot Mij gij die vermoeid en belast zijt en ik zal u rust geven.*

Zij kan deze bede niet langer weerstand bieden. Met hare handen de flesch kostbaar reukwerk, in de plooien van haar kleed verborgen, grijpende, ijlt zij door het vertrek en valt aan de voeten van Jezus. Toen gaf haar vol gemoed zich in tranen lucht, „een stroom des harten,” waarmede zij Zijne heilige voeten besproeide; daarop kuste zij ze teeder en veegde

ze af met de zijden haarvlechten en goot de kostbare zalf daarover uit, terwijl de plaats van den heerlijken geur vervuld werd.

Onder het gezelschap aan tafel komt eene groote stilte. De gastheer, die aan het hoofd van de tafel zit, heft zich verontwaardigd op, hij trekt zijne wenkbrauwen toornig samen, zijne oogen schieten vuur, terwijl hij ze op de algemeen bekende indringster richt; in zichzelven mompelende: „Indien deze Man een profeet ware, Hij zou wel weten wat en hoedanige deze vrouw is, die Hem aanraakt; want zij is eene zondares.

Ach, Simon, indien gij wist wat en hoedanig man hij is, die zit waar *gij* zijt, gij zoudt zoo niet spreken; want *hij* is een zondaar! En indien gij wist wat en hoedanig man Hij is, die uw gast is, hoe groot zou uwe vreugde zijn; want Hij is de Vriend van zondaars en hun Zaligmaker! Het is wonderlijk, zeer wonderlijk! „Eene dwaze wereld, mijne heeren!” heeft men dikwijls gezegd — en waarlijk het is zeer dikwijls eene dwaze kerk ook.

Er zijn zeer vele ketterijen geweest, waarvoor de menschen vreeselijk geleden hebben — zelfs *in den ban* zijn gedaan. Ketterijen, bestaande in een woord of zelfs in eene enkele letter, hebben de verontwaardiging van de autoriteiten gaande gemaakt; de menschen zijn gepijnigd, geradbraakt, verbrand, opgehangen — en men heeft hen op allerlei wijzen doen lijden. En toch over de meest ingewortelde en de doodelijkste van alle ketterijen maakt de gemeente

zich weinig bezorgd. Het is deze — *dat Jezus Christus in de wereld gekomen is, om goede menschen te redden, die niet gelooven, dat zij eenige redding noodig hebben*, en indien werkelijke zondaars tot Hem komen, vreeselijke zondaars, afschuwelijke zondaars — is dit eene aanmatiging en een zich indringen, dat goede menschen niet kunnen dulden.

Zie hier de rechte persoon, op de rechte plaats, de rechte zaak zoekende, op de rechte wijze.

Eene zondares aan de voeten van Jezus — dit is een gezicht, waarover al de hemelbewoners zich komen verblijden, en zij zullen terugkeeren, om het in de zoetste melodie, die ooit door engelen werd aangeheven, te bezingen. Ik wilde, dat wij er bij konden blijven stilstaan, totdat wij de vreugde van die heerlijke Tegenwoordigheid konden deelen, en den geest van hare groote liefde konden vatten.

„*Zij is eene zondares*” — dit is het eenige getuigenis omtrent haar, dat Jezus noodig had. Het eenige waarvoor Hij op aarde kwam, het eenige werk dat Hij te verrichten had, was het redden van zondaars. Zelfs Zijn naam is Jezus, omdat Hij de menschen van hunne zonden zalig maakt. Hij is gekomen, om het verlorene te zoeken en zalig te maken; altijd dwaalt Hij over bergen en door woestijnen, om de verloren schapen te zoeken. Deze man ontvangt zondaars. Zij zijn altijd op hun gemak met Hem, laat zij maar niet bang zijn, zij zal geene andere aanbeveling bij Hem noodig hebben.

„Zij is onwetend,” zeide Simon bij zichzelven.

„De schare, die de wet niet kent, is vervloekt. Wat begrijpt deze ongelukkige vrouw van de verborgenheden van het koninkrijk der hemelen? Welk begrip kan zij hebben van de verheven beloften en de groote heerlijkheid daarvan?” *Zij wist, dat zij eene zondares was, en daarmede wist zij meer dan Simon; ja, daarmede wist zij alles wat zij noodig had te weten.*

Eene zondares aan Zijne voeten. O, heerlijke toevlucht! Eene zekere en veilige schuilplaats, in Zijne schaduw, onder het bereik van Zijne hand, daar waar het hart zijne smart en de gansche geschiedenis van zijne zonde mag uitstorten, waar Zijne liefde zegenend kan nederblikken, en met genezende kracht kan aanraken.

Zij kwam op de rechte wijze. Zij wierp zich in Zijne liefdearmen en verwachtte van Hem haar heil. Zij had geene hoop dan in Hem. Zij voelde dat de stormen om haar woedden, maar de Goddelijke Hand hield haar vast, hief haar op, en zou hare voeten op de rots stellen. Zij klemde zich aan Hem vast met al de wanhoop van haar grooten nood, met al de kracht van haar pas gevonden hoop, met al het vertrouwen, dat hare liefde haar ingaf. En zij werd des te nader tot Hem gedreven, naarmate anderen, die haar omringden, haar verachtten.

Zij kwam tot Hem en vond de rust, die zij zocht. De band, waarmede zij aan het verledene was ver-

bonden, werd losgemaakt en verbroken, de herinnering werd uitgewischt. De aanraking van die gezegende Hand genas het gebroken hart. Zijne woorden weerklonken als hemelmuziek in hare ziel.

Uwe zonden zijn u vergeven. En daar kwam een nieuw leven frisch, rein, schoon, als het leven van een klein kind.

Het is Jezus, onze Zaligmaker, die ook heden tot ons spreekt:

„Komt tot Mij en Ik zal u rust geven.” Dit en meer dan dit is het onze. Zij hoorde alleen de woorden van Zijne lippen; zij zag alleen Zijn gelaat door vreugde en hoop verhelderd. Maar voor ons heeft deze zelfde Jezus Zijn leven gegeven. Aan ons is eene hoogte en diepte van liefde geopenbaard, waarvan zij niet kon droomen. Voor ons heeft de groote Zoon van God aan het smadelijk kruis gehangen. — HIJ HEEFT ONZE ZONDEN IN ZIJN LICHAAM GEDRAGEN OP HET HOUT.

Maar de geschiedenis is nog niet uit. Daar met die snikkende vrouw aan Zijne voeten, terwijl Zijne vriendelijke Hand op haar gebogen hoofd rustte, — *werd Jezus haar Voorspraak en Verdediger.* De stilte werd verbroken, toen Hij opzag en zeide: „Simon, ik heb u wat te zeggen.” Met welk een rijken zegen moet ieder woord op haar nedergedaald zijn — hoe vriendelijk en teeder klonken Zijne woorden! „Een zeker schuldheer had twee schuldenaars: de een was hem schuldig vijfhonderd penningen en de ander

vijftig. En als zij niet hadden om te betalen, schold hij het hun beiden kwijt. Zeg dan, wie van dezen zal hem meer liefhebben?"

Simon antwoordde en zeide: „Ik acht, dat hij het is, dien hij het meeste kwijtgescholden heeft.”

En Jezus zeide: „Gij hebt recht geoordeeld.” En zich omkeerende naar de vrouw, zeide Hij tot Simon: „Ziet gij deze vrouw? Ik ben in uw huis gekomen, water hebt gij niet tot mijne voeten gegeven; maar deze heeft mijne voeten met tranen nat gemaakt en met het haar van haar hoofd afgedroogd. Gij hebt mij geen kus gegeven, maar deze, van dat zij ingekomen is, heeft niet afgelaten mijne voeten te kussen. Met olie hebt gij mijn hoofd niet gezalfd, maar deze heeft mijne voeten met zalf gezalfd. Daarom zeg ik u: hare zonden zijn haar vergeven, want zij heeft veel liefgehad.”

Maar — is het dan beter om een groot zondaar te zijn, een zondaar, door ieder uitgeworpen en algemeen veracht? Neen, waarlijk niet. Maar wij moeten het nederig zondaarshart hebben, dat naar de vergiffenis verlangt, en eene liefde voor den Heer gevoelen, wier hartelijke toewijding het gansche leven wijdt aan Hem, die tot zulk een oneindigen prijs ons heeft verlost van het verderf, — dit alleen kan Hem en ons voldoen.

Hoezeer heeft de arme wereld rondom ons met haar zonde en smart behoefte aan dezen godsdienst van Jezus Christus! Het is geen godsdienst, die ons doet meenen, dat wij boven anderen verheven zijn,

en die ons toelaat tevreden te zijn, wanneer wij slechts rustig onzen weg naar den hemel kunnen vervolgen. Neen, het is een godsdienst, die ons groot medelijden doet gevoelen voor anderen, die onze hoop versterkt en ons ijverig doet zijn, om allen te helpen.

Christus is heengegaan — kunnen wij dan nu onze liefde voor Hem niet meer toonen? *Voor zoover gij dit een van deze minsten gedaan hebt, zoo hebt gij dit Mij gedaan.* Wij kunnen de albasten flesch der vriendelijkheid te voorschijn brengen, om vele levens te zegenen en te veraangename. Dit is het ware christendom: de groote liefde en hulpvaardigheid van Christus vermenigvuldigd in iederen man en in iedere vrouw, die Hem Heer noemt — Christus in ons wonend; opdat Hij in ons Zijn leven vol hulp en zegening nog eenmaal moge leven. Zoo vervullen wij Zijne vreugde en vinden de onze.

ZEVENDE HOOFDSTUK.

JEZUS EN DE MELAATSCHEN.

„Toen Hij nu van den berg afgeklommen was, zijn hem vele scharen gevolgd. En ziet, een melaatsche kwam, en aanbad Hem, zeggende: Heere! indien gij wilt, gij kunt mij reinigen. En Jezus, de hand uitstreckende, heeft hem aangeraakt, zeggende: Ik wil, word gereinigd.

Matth. VIII: 1—3.

Ziet, een melaatsche kwam. Dit is inderdaad iets om naar te zien en om zich over te verwonderen.

De Zaligmaker begon Zijne loopbaan. Denk eens, met welke groote verwachtingen Zijne moeder Hem moet gevolgd hebben. Bij Zijne geboorte kwamen engelen om de blijde tijding te brengen en zij deden de lucht weergalmen van hun heerlijk lied. De wijzen kwamen in hun statige pracht met goud en wierook en myrrhe, en legden de eerbewijzen der wereld aan Zijne voeten. De oude Simeon had Hem in den tempel begroet als de Christus Gods. Het stille,

eerbiedige Kind had de wetgeleerden verbaasd, toen Hij in hun midden nederzat. Bij Zijn doop opende zich de hemel, en daar kwam eene stem van den Almachtigen Vader, zeggende: „Deze is mijn geliefde Zoon, in denwelken ik mijn welbehagen heb.”

Nu heeft Hij ten laatste Zijn groot werk begonnen. Hij heeft Zijn eigen inwijdingsprediking gehouden, en gesproken als niemand anders ooit zou durven spreken. Welk een gezag ligt in zijn: „*Ik zeg u!*” Wie is dit anders, dan de Heer uit den hemel, die de oude wet op zijde zet en plaats maakt voor eene nieuwe, die alleen rust op Zijn machthebbend woord: *Ik zeg?* Hoe is Hij zich bewust van Zijne Godheid: „Niet ieder, die tot Mij zegt Heere, Heere, zal ingaan in het koninkrijk der hemelen, maar die daar doet den wil Mijns Vaders, die in de hemelen is. Velen zullen te dien dage tot mij zeggen: Heere, Heere! hebben wij niet in Uw naam geprofeteerd en in Uw naam duivelen uitgeworpen, en in Uw naam vele krachten gedaan? En dan zal ik hun openlijk aanzeggen: Ik heb u nooit gekend; gaat weg van mij, gij, die de ongerechtigheid werkt!

En nu Hij van den berg afgeklommen was, volgden Hem vele scharen. Ja, wel mag gansch Israëel uitgaan in Zijne tegenwoordigheid! Laten Zijne duizenden Hem verwelkomen. „Sion, zie, uw koning komt.” Laat Hem zitten op den troon van Zijn vader David. Laat Hij die grooter is dan Mozes, Zijne plaats innemen in de voorhoven des tempels, terwijl alle volken zich voor Hem buigen. Laat het

vreugdegezing Hem begroeten: „Hosanna! Gezegend is Hij, die komt in den naam des Heeren!”

Daarop klinkt plotseling te midden van het rumoer der schare de treurige kreet: „Onrein, onrein.” En terwijl de menigte verschrikt de vlucht neemt, nadert daar iemand met een afzichtelijk uiterlijk; in grafkleederen gehuld, komt hij nader en valt aan de voeten van Jezus neder, roepende: „*Heer! indien gij wilt, gij kunt mij reinigen.*”

Is dit niet de eerste groote les, die wij te leeren hebben: de waarheid, die in ons hart moet geschreven worden? Wij hebben ons den Christus voorgesteld als zóó majestueus, zóó heerlijk, en wij hebben gezocht: Och, dat ook ik tot Hem kon gaan, even als de wijze mannen van ouds, die hun kostelijkste gaven brachten, om ze aan Zijne voeten neder te leggen! Wij denken aan Zijne heiligheid en zuchten weder — konden wij ons toch ook onder de vromen aan Zijne voeten nederzetten! *Zie, daar kwam een melaatsche!*

Staan wij nog even hierbij stil. Zie hem daar komen, afschuwelijk in zijn toestand van levend dood zijn; *vol van melaatschheid*, gelijk Lukas zegt, wat kan hij anders brengen dan zichzelf, verwond en mismaakt, in grafkleederen gehuld? Denkt gij, dat de Heer Jezus Zijne kleederen bijeen hield, om niet met hem in aanraking te komen? Volstrekt niet. *Hij stak Zijne hand uit en raakte hem aan.* Hij legde met broederlijke teederheid de rechterhand op hem, zeggende: „Ik wil; word gereinigd.” En on-

middellijk verliet hem zijne melaatschheid. Dit leert ons het evangelie.

Jezus is groot en heerlijk, niet opdat Hij in majesteit op den top des bergs moge verwijlen, maar opdat Hij moge afkomen, om zich over een armen melaatsche neder te buigen en hem gezond te maken. En ook ik mag, God zij gedankt, tot Christus komen, niet omdat ik goed en heilig ben; maar niettegenstaande ik trouweloos en onrein en zondig ben, opdat Hij mij rein en goed moge maken. De eenige gave die Hij zoekt, is mijzelve, juist zooals ik ben. Het eenig gebed, dat Hij verlangt te hooren, is mijne bede om hulp.

„Toen Hij van den berg afgeklommen was.” Het was een veel dieper nederdalen dan zij wisten of vermoeden, dieper ook dan wij ooit kunnen begrijpen. Hij, die zelf God is, kwam van den berg Gods afdalen, en ontledigde Zichzelven, opdat Hij één met ons mocht worden. In den ouden tijd was God nedergedaald op den berg, onder donderen en bliksemen en terwijl de aarde beefde, alsof zij wankelde onder het gewicht der heerlijkheid Gods. En al het volk, verschrikt en beangst, riep uit: „Laat God met ons niet spreken, opdat wij niet sterven.”

Maar ziet, hier is een ander nederdalen. — Immanuel, God met ons, daalt van den berg af, en zet zich als Broeder neder in het midden Zijner discipelen, de zachtmoedige en nederige Jezus; en Hij opende Zijn mond en leerde hen. Het Goddelijk gezag uitte zich in de zoetste menschelijke klan-

ken. De afstand was groot van den hemel tot de aarde; van den troon Gods tot den berg, waar Hij zich nederzette als de zachtmoedige Leeraar onder de luisterende schare.

Maar Hij moet nog dieper dalen — *En Hij klom van den berg af*, stap voor stap daalde hij neder, totdat Hij den beganen grond bereikt had — en daar knielt een melaatsche aan Zijne voeten. Hij kan niet dieper dalen — nu is Hij binnen het bereik van alle menschen. Dit is Jezus Christus, de Zaligmaker. Hij blijft niet op den berg verwijlen in de stilte van de heilige plaats, terwijl Hij een uitgelezen gezelschap van vurige discipelen onderwijst; Hij blijft niet in den tempel in de geheiligde voorhoven, om vrome en toegewijde zielen te verkwikken; Hij komt in de stoffige, woelige straten der stad, en buigt zich over een melaatsche. Dit is Jezus — die de kloof dempte, die tusschen God en den mensch bestond.

Hij daalde neder van den berg Sinaï en dempte ook de kloof, die de wet van de verbanning scheidde. De wet wierp den melaatsche uit als vervloekt. „Ga heen,” sprak de wet, „wij hebben geene plaats voor iemand als gij. Er is geene plaats voor u. Wij kunnen u geene hoop geven; wij hebben geene macht u te helpen. Ga heen.”

Het was hem verboden het heiligdom binnen te treden. Voor hem werd geen offer gebracht; geen priester kon voor hem pleiten; in zijne koortsachtige ziel daalden geene troostende woorden neder.

Zijne hand kon geene gave brengen; zij verontreinigde, wat zij aanraakte; de tempel deuren waren voor hem, den verworping uit Israël, gesloten. En zoo ging hij voort als een levend doode, hen benijdend, die in het graf sliepen. Blootshoofds, de bovenlip bedekt, dwaalde hij door eenzame plaatsen, roepende: „Onrein, onrein.”

Maar hier was Iemand van den berg afgedaald, die zich over hem heenboog, en, Zijne hand uitstrekkend, hem aanraakte, en door die aanraking werd hij, die verre was, nabij gebracht en in het huisgezin Gods opgenomen. De vloek was opgeheven. Waar die Hand aanraakte, was de melaatschheid onmiddellijk verdwenen.

Nu was er ook geene veroordeeling meer. Nu hij gereinigd was, kon hij met vrijmoedigheid in de voorhoven des Heeren ingaan, en nu kon hij weder aanspraak maken op al de zegeningen van Israël. Dit is Jezus, de Zaligmaker, die tot ons gekomen is, om ons van den vloek der wet te verlossen; die voor ons ten vloek is geworden; het handschrift dat tegen ons was vernietigd heeft — en de stem die ons veroordeelde voor altijd het zwijgen heeft opgelegd. „Zoo is er dan nu geene veroordeelenis voor degenen, die in Christus Jezus zijn.” Hij is onze vrede.

Er is nog een derde kloof — hoe vreemd het ook moge schijnen. *Christus dempte ook de kloof van maatschappelijke onderscheiding.* De melaatsche was een door de maatschappij uitgeworpene — van allen

geschuwd. Geen vriend kende hem; hij bezat geen buurman. Hij werd beschouwd als geplaagd, van God geslagen en verdrukt; en de menschen verbergden als het ware hun aangezicht voor hem. Zijne vrouw was hem eene vreemde geworden; zijne kinderen keerden zich van hem af. Geen vriendelijke groet trof ooit zijn oor; nooit werd hem de behulpzame hand toegereikt. Het medelijden was in vrees veranderd en de liefde zelfs maakte plaats voor afkeer.

Maar daar daalde Iemand den berg af, Wiens groote liefde zich niet van hem afwendde. Met on-eindig medelijden boog Hij zich over den geknielden melaatsche; Hij strekte de hand uit en raakte hem aan en die gezegende aanraking bracht hem terstond terug tot de broederschap der menschen en tot de menschelijke maatschappij. Het moet hem geweest zijn, of hij al in den hemel was, toen hij die teedere aanraking voelde, die toon van medegevoel vernam. Niet geschuwd, niet veracht, niet onder den vloek meer! Niemand zou zich meer met afschuw en walging van hem afwenden — welk een groote zegen ligt daarin niet reeds! Helaas! voor hoevelen zou dit als het begin van een nieuw leven zijn! En dit geeft Jezus Christus aan den geringste.

Laat ons het goed begrijpen — het christendom moet ons aan Christus gelijk doen worden, of het heeft niets te beteekenen. Ieder christen moet zoo-veel op Christus gelijken — dat God in hem te midden der menschen woont en door hem Zijne

liefdegaven uitdeelt, zoodat de tegenwoordigheid van zoo iemand een evangelie der hoop, een evangelie van hulpvaardigheid en een evangelie van genezing is; hij moet iemand zijn, wiens liefdevol medelijden zich nederbuigt tot den diepst gezonkene en den verst afgedwaalde.

O! kenden wij allen dit ware christendom, dat niet alleen in preeken bestaat, maar in de toewijding van het geheele leven, niet alleen op Zondag en in de kerk, maar gedurende de geheele week in de meest alledaagsche werkzaamheden. Dan zouden Hem weder vele scharen volgen. Zoo en zoo alleen kunnen de groote kloven, die de menschen scheiden, gedempt worden, — door mannen en vrouwen, wier godsdienst geen hooggeschatte orthodoxie, geen zelfzuchtige zaligheid is, maar die in hun leven hunne gelijkheid aan Christus toonen door liefde en medelijden te bewijzen aan anderen.

Toen ik aan den Niagara was, zag ik eene hangende brug, die zich hoog boven de schuimende golven verhief; men vertelde mij bij die gelegenheid, dat dit reuzenwerk begonnen was met het overbrengen van een dunnen draad zijde, die van de eene naar de andere zijde gevoerd werd door middel van een vlieger; de draad voerde een sterkeren draad en deze een stevig touw met zich; het touw werd een kabel en de kabel ging over in kettingen en zoo ontstond langzamerhand eene zware brug. Dit is het beeld van den christen, wiens opstijgen naar den hemel een invloed op aarde teweeg brengt

als dien van den zijden draad, waardoor de groote kloven, die de menschen van elkander scheiden, overbrugd worden en waardoor zij, die veraf zijn, nader gebracht en door de liefde aan elkander verbonden worden.

Slaan wij het tooneel nog even gade. *Vele scharen* volgden hem; en daar kwam een melaatsche. Onmiddellijk is de menigte uit elkander, overal verspreid! De eenige figuren, die zich voor ons oog vertoonen, zijn Jezus en de smeekeling aan Zijne voeten.

De Evangeliën zijn niet geschreven om effect te maken. Wanneer wij ons herinneren, welk eene vurige geestdrift er in het hart der evangelisten leefde voor Hem over Wien zij schreven; wanneer wij er aan denken, dat zij te verhalen hadden van zulke groote openbaringen der liefde, van zulke onwaardige behandeling en zulk lijden, dan is het met recht verwonderlijk, dat zij zoo weinig hunne eigene meening en hunne eigene gevoelens doen spreken. Zij zelve zijn verborgen; zij getuigen alleen van Hem. Maar hun eenvoud en ongeunsteldheid vormt een kunstgewrocht van den hoogsten rang, welks waarde vooral uitkomt in de sprekende helderheid en de volkomen afgezonderdheid, waarmede Jezus en de smeekeling aan Zijne voeten te voorschijn treden uit de omgeving.

Zoo is het bij ieder voorval in Zijn leven. In de geschiedenis van het verloren schaap is dit het eenige schaap in de wereld; de negen en

negentig zijn geheel uit het gezicht. De verloren zoon vervult de geheele schilderij; hij is de eenige zoon op de wereld. Wanneer de boosdoener begint te bidden zijn de hoofdman en de soldaten, de priesters en de schriftgeleerden, de voorbijgangers en al het volk verdwenen; hij neemt de geheele ruimte in. Het is eene gezegende waarheid, dat *de ziel, die komt om Jezus te zoeken, de hoofdpersoon is*. Met welke groote helderheid treedt deze naar voren, alsof daar geen ander was, om over te denken! Indien de wensch naar iets beters in dit uur bij u opkomt; indien gij uw eigen wil op zijde zet, om Hem na te volgen, dan merkt Hij dat op, en Hij komt u te gemoet, om u te helpen. De gansche hemel stelt belang in de ziel, die Hem zoekt.

Ik heb aan het strand den kustbewaarder heen en weder zien wandelen, ieder oogenblik het vergrootglas aan het oog brengend en een blik werpend op de schepen, die komen en gaan — de machtige oorlogschepen, de groote stoomschepen, de koopvaardischepen met hunne witte zeilen, de visschersbooten, de keurige jachten — maar aan deze alle schenkt hij weinig of geene opmerkzaamheid. Een enkele blik is genoeg, en hij gaat voort op zijn weg, zonder ze een tweeden blik waardig te keuren.

Maar zie — daar staat hij stil. Hij kijkt opmerkzamer. Wat doet hem toch zoo scherp turen? Nu loopt hij haastig naar den vlaggestok en seint naar den top van de mast. Hij spoedt zich voort, om de beman-

ning der reddingboot te waarschuwen. Daar ginder is eene noodvlag geheschen.

Praat hem nu niet over de oorlogschepen, stoomschepen of jachten, hij zou het u zeer kwalijk nemen; dat arme vaartuig daar is nu voor hem het eenige schip in de wereld. Wijs hem op de pracht van het uitspansel, op de wonderen der zee — hij vindt u onbescheiden. Hij heeft geen oog, geene gedachte voor iets anders dan voor het schip in nood.

Vele scharen volgden Hem — *en daar kwam een melaatsche*. O, die melaatsche nam het geheele hart, al de zorg van den Meester in! Hoe dierbaar is de zoekende ziel aan het hart van Jezus! Meent gij, dat Hij rustig op Zijn troon zit in de heerlijkheid des Hemels en onder de Halleluja's van Zijne heilige engelen? Slechts één kreet van eene ziel, die naar Hem verlangt en zie! Zijn eenige hemel is aan uwe zijde — Zijne eenige vreugde bestaat daarin, dat Hij zich over u kan heenbuigen, om u te genezen en te reinigen en u te verkwikken met de woorden Zijner groote liefde. Zoo is Jezus.

Daar kwam een melaatsche. Hoe denkt gij, dat deze melaatsche redeneerde? Hoe zou hij de zaak in zichzelf overdacht hebben? Achter een rots gekropen, waar hij veilig verborgen was, stel ik mij voor, dat de woorden van dezen vriendelijken Leeraar op de vleugelen des winds tot hem werden overgebracht en als den ademtucht van Gods liefde op zijne ziel vielen. „Indien dan gij, die boos zijt, weet uwen kinderen goede gaven te geven, hoe veel te meer

zal uw hemelsche Vader goede gaven geven den-
genen, die Hem daarom bidden." Zekerlijk Hij, die
sprak alsof Hij het harte Gods kende, moet de
Christus Zelve zijn, denkt de melaatsche bij zich-
zelven. „En Hij wiens stem zoo vol liefde is als
Zijne woorden vol wijsheid zijn, zou niet weigeren
mij gezond te maken. Ach, kon ik maar tot Hem
gaan!"

En terwijl hij verlangend luistert, is de prediking
geëindigd en de scharen gaan met den Heer verder,
en alles wordt stil.

„Kon ik Hem ook maar volgen," zucht hij in zich-
zelven. „Maar ik ben melaatsch — onrein; het is
mij verboden iemand te naderen. Ik kan mijne me-
laatschheid niet bedekken of verbergen; alles wat
aan mij is, verkondigt het luide." En hij ziet naar
zijne handen, door de ziekte misvormd, en rilt, alsof
hij een afschuw van zichzelf heeft. „Helaas, ik
kan niet anders doen dan mij tusschen deze rotsen
verbergen met mijn treurig geroep van: Onrein,
onrein!"

Zoo zit hij op den berg, terwijl de schoone land-
streek en het blauwe meer zich voor zijn oog uit-
strekken en aan zijn voet is de kronkelende weg,
waar langs de scharen Jezus volgen.

Toen deed zich eene andere stem in zijn binnenste
hooren, eerst beschroomd, maar allengs moed schep-
pend: „Maar heb ik niet juist, omdat ik melaatsch
ben, het meeste recht, om tot Hem te komen? In-
dien Hij gekomen is om te helpen, zullen de meest

hulpeloozen Hem het meest welkom zijn. Laten zij, die aan eene voorbijgaande kwaal lijden, van Hem wegblijven; ik kan alleen hoop op herstel vinden in Hem. Mijn nood zal mijn waarborg zijn en mijne onreinheid zal mij juist aanspraak doen maken op hulp."

Maar nu sprak de Vrees in zijn hart: „Maar ik ben melaatsch. Hij zal voor mijne aanraking terugschrikken. En het volk, verontwaardigd dat ik den Messias naderen wil, zal steenen opnemen, om mij te steenigen."

Hierop liet zich de stoutmoediger stem van de Hoop hooren, die troostend zeide: „Juist omdat gij melaatsch zijt, *moet* Hij u beklagen. Omdat gij zoo hulpeloos zijt, moet Hij u beveiligen. Wie zou meer Zijn medelijden opwekken dan gij? Dit gelaat, deze handen, deze lompen zelfs zullen voor u spreken en uwe geschiedenis vertellen, gelijk geene woorden dit kunnen doen."

„Maar ik ben een melaatsche," zeide de Vrees weder. „Ik zou nooit dicht genoeg bij Hem kunnen komen. De menigte zou mij niet in haar midden dulden. Zij zouden mij elke nadering onmogelijk maken."

„Onzin," sprak de Hoop weder, „omdat gij melaatsch zijt, zal de menigte zich bij uwe nadering spoedig genoeg verspreiden en van schrik wegvluchten. Uwe melaatschheid zal plaats voor u maken."

En de melaatsche lachte grijnzend bij de gedachte, dat hij dit toch zeker doen kon, al was het hem

ook onmogelijk, om iets anders te verrichten.

Nu springt hij op en is in een oogwenk den berg af. Hij haalt de menigte in, werpt zich ademloos in hun midden, ze verschrikkend door zijn plotseling geroep — „Onrein, onrein!” Zij deinzen terug en daar staat de Christus Zelve onverschrikt voor hem en de melaatsche werpt zich aan Zijne voeten. O, gezegende rustplaats! Nooit knielde iemand daar te vergeefs; van daar werd nooit iemand ledig weggezonden. Dit is het ware heiligdom, waarheen geen vijand ons kan volgen, en waar geen wreker kan treffen. Hij, wiens groote liefde voor ieder een vriendelijk welkom heeft, buigt zich over hem. Nu zendt hij zijn gebed op en daar het op den man af en krachtig is, dringt het door tot voor den troon van God. Maar het antwoord is veel meer wondervol. Het bestond slechts uit twee woorden, twee van de woorden, die de melaatsche had gebruikt — alsof de echo ze uit den hemel deed wederkeeren — *Ik wil; word gereinigd*. En daar viel des Heeren schaduw op hem en Zijne hand raakte den melaatsche aan en het was geschied. Zijne gloeiende vermoeidheid is geweken en het leven, het zoete, reine, gezegende leven kwam weder. *Onmiddellijk was zijne melaatscheid geweken*.

Zie, wat de melaatsche vond aan de voeten van Jezus — en wat wij ook mogen vinden.

Hij vond een nieuw woord. Tot nog toe was het eenige woord, dat hem nacht en dag op de lippen zweefde, het woord *Onrein, onrein!* O, wat moet hij

vermoeid zijn geweest van die treurige verzuchting! Zie hem daar in den frisschen morgendauw, wanneer nog slechts weinig menschen zich op weg bevinden, uit zijne schuilplaats in de een of andere rots te voorschijn springen, als een geest in grafdoeken gehuld, terwijl hij zelfs de lucht schijnt te bezoedelen, als hij zich wegspoedt met den uitroep: „Onrein, onrein!”

Op het middaguur, wanneer de herder zijne kudde naar een schaduwrijk plekje geleidt om uit te rusten, gaat hem de melaatsche voorbij als eene schaduw des doods, en men hoort zijne klagende verzuchting: „Onrein, onrein!” In het stille avonduur, wanneer anderen zich haasten, naar de stad terug te keeren, om hunne geliefden te huis weder te ontmoeten, staat hij op en spoedt zich voort met den kreet: „Onrein, onrein!” Zelfs in den nacht, als de een of andere reiziger zich nog laat een weg baant door de duisternis, wordt hij verschrikt door den kreet, die plotseling zijn oor treft: „Onrein, onrein!” Altijd en overal hetzelfde woord. De wet dwong hem er toe. Iedere blik op zichzelf en ieder gevoel bevestigde het. Met iederen polsslag deed het zich in zijne vreeselijke eentonigheid hooren: Onrein, onrein! totdat de verdroogde tong bijna geen ander geluid kon voortbrengen en de lippen zich nauwelijks konden plooiën tot eenig ander woord. Maar nu, aan de voeten van Jezus, vindt hij een nieuw woord. „Indien Gij wilt, Gij kunt mij *rein* maken.”

O gezegende ontdekking, die ons allen wacht aan

de voeten van Jezus! Ieder hart kent zijne eigene bitterheid. Hoe vervolgt ons de zonde in het hart, in gedachten en daden! Bij sommigen heeft de zonde, gelijk de melaatschheid, het gansche leven verwoest. Zij kan hen van huis en vrienden verdreven hebben. En nu schijnt zij hen overal te vervolgen en hen in hunne hulpeloosheid te bespotten. De zonde vervult oog en oor en heeft zelfs de verbeelding geheel bezet. Is er geene ontkoming? vraagt gij. Zeker is er die, nu, hier, in de tegenwoordigheid van Jezus Christus! *Indien Gij wilt, Gij kunt mij reinigen — reinigen.* Maak deze bede tot de uwe — *mij, mij, Gij kunt mij reinigen.*

Aan Jezus' voeten vond de melaatsche een nieuw leven. Nu hij zelve gezond was geworden, scheen het of alle dingen vernieuwd waren. Zijn vleesch kwam tot hem weder als het vleesch van een klein kind, liefelijk en schoon. Niemand in de gansche nabuurschap zag er zoo goed uit als hij, die eens een walgelijk melaatsche was geweest. De grafkleederen werden afgelegd en hij herleefde geheel; hij werd aan zijne familie en vrienden weêrgegeven. Liefhebbende harten begroetten hem weder als een der hunnen.

Hij zag rondom zich een nieuwen hemel en eene nieuwe aarde. Alle dingen waren nieuw geworden. Van alle zijden scheen hem schoone muziek tegen te klinken, en het hart was vroolijk, omdat het een zoo heerlijken zegen genoot, als hij niet gemeend had ooit te zullen ontvangen. Dit is het

Evangelie van Jezus Christus — de tegenwoordigheid van een Almachtigen en medelijdenden Heiland, die gekomen is om ons te reinigen. Niet alleen van de straf der zonde komt Hij ons bevrijden, maar ook van hare macht. Hij komt om ons *rein* te maken, om ons te bevrijden van de schrikkelijke melaatscheid der zonde. Het doel Zijner komst is, om ons reine gedachten te geven en ons schoone deugden als broederlijke liefde en gezegende hulpvaardigheid te leeren beoefenen; om ons meer op Hem te doen gelijken.

Laten wij tot Hem gaan en zeggen: „Heer! ik heb gehoord, dat Gij heden een feest bereid voor Uwe vrienden en volgelingen en in Uwe goedheid hebt Gij ook mij genoodigd. En nu wilt Gij, dat ik vrijmoedig genoeg zal zijn, om U eene gunst te verzoeken. Geef mij heden deze genade, dat ik Uwe liefde mag openbaren onder de menschen. Verlos mij voor altijd van minachting en trots en allerlei slechte hoedanigheden, waardoor ik de menschen in hunne zonden doe volharden, zoodat zij van zelfmisleiding tot wanhoop worden gevoerd. Dit zal mijn hemel zijn en ik vraag geen anderen — om Uw hoop in hun hart te mogen uitstorten, om Uw welkom door mijn blikken uit te spreken, om Uwe liefde in mijn leven te openbaren, om de rechterhand van Uwe Broederlijke hulpvaardigheid altijd te mogen uitstrekken!”

Er is slechts één ware godsdienst — al het andere is ketterij — het is die, welke ons reinigt van de melaatscheid der zelfzucht, en die ons aan het beeld van onzen Heer gelijkvormig maakt.

ACHTSTE HOOFDSTUK.

JEZUS EN DE KANANESCHE VROUW.

„Heer, help mij.” Matth. XV: 25.

De Heer Jezus was met Zijne discipelen buiten Galilea naar de landpalen van Tyrus en Sidon gegaan. De menschen, die deze streken bewoonden, waren Phoeniciers; zij behoorden tot het oude Kanaänitische volk, dat door de Joden werd geschuwd en veracht als heidenen en als verworpen honden. Toch ontmoette de Heer hier een geloof zooals er geen schooner en treffender in het Evangelie wordt medegedeeld.

Reken er op, zulk eene verandering van lucht is nog dikwijls zeer goed voor 's Heeren discipelen. Het is goed voor ons, om ons nu en dan van onze godsdienstige overleveringen en uit onze statige eigendommen te verwijderen om hen, die daar buiten staan, te bezoeken. Brave menschen, die in Judea leven, met zijn priester- en tempeldienst, zijn zeer

geneigd te denken, dat het weinig nut heeft, om te trachten eenig goed te verrichten onder hen, die zoo ver af en zoo onwetend in godsdienstige zaken zijn, terwijl er juist onder dezen smarten en diepe behoeften des harten zijn, die hen doen verlangen naar iemand als Jezus; en terwijl juist het nieuwe van de waarheid deze menschen dikwijls het meest geschikt maakt, om den Zaligmaker te ontvangen en in Hem te gelooven. Onder dezen vindt Jezus nog altijd een geloof, dat Hem verblijdt en hier wordt nog als van ouds eene nieuwe wereld van hoop voor de discipelen geopend.

Indien de gemeente zegeteekenen voor Christus wil winnen, laat ze hare grenzen overgaan en zich onder de heidenen begeven — zij behoeft daartoe, helaas! nooit ver te gaan.

Ik heb opgemerkt, dat zij die over de grenzen arbeiden, niet dikwijls verontrust worden door twijfelingen omtrent het Evangelie — de twijfelingen zijn, even als van ouds, onder de priesters en Farizeën. De tijd der wonderen is, Goddank, niet over in die streken! *Daar* worden nog altijd duivelen uitgeworpen, melaatschen gereinigd en dooden opgewekt; daar wordt nog altijd aan armen het Evangelie gepredikt. Iedere gemeente moet in aanraking met deze streken leven, en ieder christen moet van tijd tot tijd een reisje daarheen maken. Indien Tyrus en Sidon te ver weg zijn, en gij alleen binnen bereik van Soho zijt, kom dan eens op een Zondagmiddag in de bijeenkomst ten huize van den heer

Nix, Lincoln House, Greek Straat, en gij zult vele wonderlijke getuigenissen hooren omtrent de wonderen, die in dit grensland in den naam van Jezus Christus zijn geschied.

Nu was het in deze landpalen, dat „*eene zekere vrouw van Hem hoorde*,” zegt Markus. Hij deelt ons mede, dat Jezus in een huis gegaan zijnde, niet wilde, dat het iemand wist en hij kon toch niet verborgen blijven. Waarom niet? Het was in dit achteraf plaatsje niet zooals in Judea, waar iedereen den grooten Profeet uit Nazareth kende, niet zooals in Galilea, waar de scharen Hem overal volgden. Hier zal hij zeker de rust vinden, die Hij zoekt. Maar Hij kon niet verborgen blijven *om eene zekere vrouw*; dat was de reden. Hij wilde niet hebben, dat iemand wist waar Hij was. Ja, dat zou misschien gemakkelijk genoeg geweest zijn, ware er niet *eene zekere vrouw* geweest! Mij dunkt, ik zie haar, vastberaden, beslist, met iets uitdagends in haar blik en met oogen die schitteren van vurige begeerte. Gij zult haar niet spoedig op zijde dringen. „Het zwakke geslacht” zegt gij? Misschien ja, in fysieke kracht. Maar in wil, in vastberadenheid is het zwakkere geslacht gewoonlijk het sterkst.

Lezen wij verder. *Eene vrouw, wier dochtertje een onreinen geest had, van Hem gehoord hebbende*. Nu begrijp ik, waarom Hij niet verborgen *kon* blijven. Hier was eene moeder vol ongerustheid over haar kind; eene moeder, wier ziel slechts ééne gedachte in zich omdraagt; die overal het arme, stuiptrekkende meisje voor zich ziet; eene moeder, wier hart

met één innigen wensch vervuld is; die door ééne groote begeerte wordt aangevuurd en geleid — deze Profeet moet komen en haar kind gezond maken. Nu kunt gij er zeker van zijn — *Hij kon niet verborgen zijn.* De liefde is blind, zegt men. Wij hebben dit spreekwoord dikwijls als eene groote dwaasheid beschouwd, want geene oogen zien zoo scherp en zoo ver als die der liefde — *En als hij nog ver van hem was, zag hem zijn vader en toeloopende, viel hem om zijn hals en kustte hem.* Toch is het waar, de liefde is blind, gezegend blind, stekeblind en doof en dood voor hindernissen, voor moeilijkheden, voor afwijzingen, voor weigeringen.

Eene zoo wanhopige liefde als de liefde dezer moeder kan niet wachten om te redeneeren — maar klopt aan, vraagt, smeekt en overwint. De liefde, evenals het geloof, lacht om onmogelijkheden en zegt: Het zal geschieden. Dit is de sleutel tot deze geschiedenis. „Eene vrouw, wier dochter heerlijk van den duivel bezeten was, had van Hem gehoord.” De moederliefde deed haar zoo dringend aanhouden en verkreeg deze overwinning. Moederliefde komt der almacht het meest nabij. Wanneer zij aan de deur klopt, kan de Heer niet verborgen blijven.

Volgen wij de geschiedenis verder. *Deze moeder had alles tegen zich.* Zij was eene heidensche vrouw, geheel buiten de beloften en voorrechten staande, die aan Israël toebehoorden. En de trotsche Joden

toonden hunne meerderheid in blik en woord; deze heidenen waren uit ander deeg vervaardigd, dan de kinderen van Abraham. Zij stonden buiten het licht der waarheid, buiten de liefde Gods; zij moesten vermeden worden; en als de Jood hen voorbijging, spuwde hij op den grond en schold hen voor *hond*. Welke hoop had zij om eenige gunst van den Zoon van David te verwachten?

Maar de toestand van haar kind was zeer treurig. Hoe vermoeid was zij van het heen en weder trekken, om bij allerlei menschen hulp te zoeken. Te vergeefs had zij al de toovermiddelen van haar eigen volk beproefd. En wat wist zij van dezen Profeet uit Israël? Zij is zeer onwetend omtrent Zijn persoon en afkomst en het doel Zijner komst; ook weet zij weinig of niets van Zijne leer; zij heeft alleen gehoord, dat Hij alle soorten van ziekten geneest; dat Hij gereed is ieder, die tot Hem komt, te helpen, zij hij rijk of arm, een vroom mensch of een zondaar. En nu deze Profeet binnen haar bereik is, zal zij nu de gelegenheid, om Hem voor haar kind te smeeken, laten voorbijgaan. Neen, waarlijk niet! Haar ziek dochttertje verlatend, spoedt zij zich aanstonds voort, om Hem op te zoeken, in haar hart zeggende:

„Ik zal Hem eenvoudig vragen mij te helpen.”

„Hij zal met minachting op u nederzien als op eene heidensche vrouw, die Zijne opmerkzaamheid niet waard is,” zegt iemand — misschien haar echtgenoot.

„Welnu, dan zal ik Hem eenvoudig vertellen in welken nood wij zijn en hoe ons arme kleine meisje lijden moet, en indien Hij zoo vriendelijk en goed is als zij zeggen, geloof ik zeker, dat Hij medelijken met mij zal hebben en mij zal helpen. Ik zal tot Hem gaan en het Hem vragen.”

Zoo redeneert de liefde. De smart kent geene aardrijkskunde en let op geene grenspalen. En het medelijden zal zeker tot in het land reizen, waar de smart woont. „Indien Hij de smarten en ziekten van anderen geneest, denk ik, dat Hij ook de mijne zal genezen. Ik zal Hem met des te meer vrijmoedigheid vragen om mij te helpen, daar ik zoo onwetend ben en zoo van verre sta.”

Zeg mij, mijn lieve vriend, is dit ook uw geval? Gij staat ook van verre. Gij behoort niet tot de godsdienstige menschen, en hebt daartoe nooit behoort; indien gij vroeger ook al met hen samengingt, hebt gij u toch reeds lang afgescheiden en zijt over de grenzen gegaan. En nu schijnt gij door hooge bergen en diepe rivieren van het goede land Gods gescheiden te zijn. Uw geheele leven en omgeving doen geloof en gebed en braafheid als buiten uw bereik zijn. En de geruchten, die over de grenzen komen, verontrusten u; de menschen zeggen zooveel verschillende dingen, dat gij niet weet, wat te denken of wat te doen. Maar *uw* hart is soms droevig; uwe ziel is terneergedrukt door treurige vrees, en gij gevoelt u eenzaam en verlaten. Indien er zoo iemand is als Jezus Christus, dan heeft niemand

Zijne ontferming meer noodig dan *gij*. Wees dan stoutmoedig genoeg, om dit voorbeeld te volgen. Zeg tot uzelfven: „Ik zal Hem vragen mij te hulp te komen; juist omdat ik zoo ver van Hem verwijderd ben en omdat ik zoo weinig weet. Al weet ik ook niets anders, ik weet toch genoeg om tot Hem te roepen: „Heer, help mij.”

En nu gaat zij op weg. Nog altijd schijnt haar alles tegen te loopen. Toen zij aan het huis kwam, was de deur gesloten, en de naijverige discipelen trachtten haar te verhinderen den Meester lastig te vallen. Misschien zochten zij deze hinderlijke vrouw, die niet stil te houden was, wel weg te zenden, gelijk zij later wilden, dat de Heer zou doen.

Misschien ondervindt *gij* ook, hoe moeielijk het is, om tot Jezus te naderen. Het schijnt wel, alsof de deur voor u gesloten is, en de vrienden, van wie *gij* hulp verwachtte, doen niet anders dan u ontmoedigen.

Maar eene liefde gelijk de hare is niet zoo spoedig ontmoedigd. Zij wacht en wacht, totdat ten laatste de deur opengaat en dan is zij in een oogwenk naar binnen en voor den Heer nedervallende, stort zij haar hart uit. „Gij zone Davids, ontferm u mijner! mijne dochter is deerlijk van den duivel bezeten.”

Onmiddellijk heeft Jezus hare standvastige, onwederstaanbare liefde gepeild, en zich daarin verheugend, wilde Hij die tot haar hoogtepunt opvoeren.

Hij antwoordde haar geen woord. Maar opstaande verliet Hij het huis met Zijne discipelen.

Het was vreemd. Had zij niet gehoord, dat Hij vol teedere ontferming was? En nu sprak Hij tot haar geen woord! Misschien werd zelfs het gelaat wel van haar afgewend, opdat zij uit Zijne blikken de liefde niet zou zien spreken, waarvan de lippen weigerden te getuigen. Zij had waarlijk wel mogen zeggen met dien krijgsoverste, die vroeger uit haar land tot den profeet des Heeren was gegaan: Ik meende, dat Hij mij anders zou ontvangen hebben. Maar wat dit ook mocht te beteekenen hebben, één ding kon en wilde zij doen, zij kon roepen: „Heer, help mij!” Zoo volgde zij hem dan, hoewel met brekend hart, niet ophoudende met roepen en smeeken.

„Laat haar van u,” zeiden de discipelen, „want zij roept ons na.” Het kostte veel moeite, om aan de discipelen te leeren, dat God zich ook om de heidenen bekommert, en dit was eene van de vele lessen. Stilstaande, zoodat de vrouw dicht bij Hem kwam, zeide Jezus:

„Ik ben niet gezonden dan tot de verlorene schapen van het huis Israëls.”

Hierop kon zij niets antwoorden; zij kon alleen hare behoefte kenbaar maken en om ontferming smeeken: „Heer, help mij!”

Het antwoord, dat de Heer haar gaf, hadden wij wel uit Zijn eigen mond willen hooren. Zeker nam de toon, waarop het gezegd werd, alle schijnbare hardheid uit de woorden weg. Terwijl Jezus een

blik sloeg in de diepte van die groote liefde, hield hij voor een oogenblik de gave terug, opdat het vurig verlangen haar hoogtepunt mocht hebben bereikt. „*Het is niet betamelijk het brood der kinderen te nemen en den hondkens voor te werpen.*” Onmiddellijk beginnen hare oogen te schitteren. Zij voelt, dat zij het pleit gewonnen heeft: „Ja Heere! doch ook de hondkens eten van de brokjes, die er vallen van de tafel hunner heeren.”

Het treft ons in het antwoord der vrouw, dat zij het zoo volkomen eens is met de uitspraak des Heeren, want hierin vindt zij juist eene reden voor de verhooring van haar gebed. „Dat is het juist, Heer! Ik behoor, helaas! *niet* tot uwe kinderen. Ik kan mij niet scharen onder uwe bevoorrechte discipelen. Ik wenschte, dat ik het kon. Ik ben niet waardig, om aan Uwe tafel aan te zitten en brood met u te breken. Maar, Heer, ik ben de kleine hond, die zich onder Uwe tafel bevindt en tot U opziet, verwachtende, dat Gij een stukje zult laten vallen.”

En zij knielde aan Zijne voeten en zag tot Hem op, terwijl hare oogen door hare tranen heen glinsterden, en haar smeekende toon overging in een toon van vast vertrouwen. En toen Jezus zich tot haar nederboog, wierp de liefde, die voor eene wijl teruggehouden was, alle hinderpalen omver. Zij blonk in Zijn gelaat; zij glinsterde in Zijne oogen en weerklonk in de woorden: „*O vrouw! groot is uw geloof! u geschiede gelijk gij wilt.*” Neem wat gij wilt — alle weigering is onmogelijk bij zulk eene bede.

En nauwelijks wachtend om Hem te danken, en vol vurig verlangen naar haar kind, snelt zij naar huis, en *vindt, dat de duivel uitgevaren is*. O, welk eene ontdekking! Denk eens, als nu nog bevende moeders, bezorgde vrouwen, arme kleine kinderen bij hunne tehuiskomst bemerkten, dat zij niet meer bevreesd behoeften te zijn, dat zij niet meer gevloekt zouden worden, want dat *de duivel uitgevaren was!* Hierom is Jezus Christus geopenbaard, dat Hij de werken des duivels verbreken zou.

Hier vinden wij eene gezegende les voor ons allen. Wij leeren hier, dat hetgeen ons eigenlijk het stilzwijgen moest opleggen, in ons tot een juichtoon is geworden; dat wij juist kunnen zegepralen door hetgeen ons dreigde te verpletteren.

„Wat,” zeide de Heer, „zoudt gij willen, dat ik het brood der kinderen nam, om dat den honden voor te werpen?”

„Neen, Heer,” was het antwoord, „maar omdat ik een hond ben, verwacht ik van u een kruimel te ontvangen.”

Laat ons deze vrouw hierin navolgen. Laat de verschillende stemmen zich maar tegen ons verheffen.

„Wat!” zegt er een, „zoudt *gij* de zegeningen willen hebben, die voor brave menschen bestemd zijn; zouden die verleend worden aan een zondaar gelijk gij?”

Laat het gestorven verleden voor ons oprijzen en tegen ons getuigen. Laat ons vroeger leven

zijne beschuldigingen tegen ons inbrengen. Aan Jezus voeten nedergeknielt, zullen wij tot Zijn gelaat opzien en roepen: „Het is waar, Heer, ik ben een onwaardig zondaar. Maar *omdat* ik een zondaar ben, heb ik U noodig als mijn Zaligmaker. Hoe grooter mijne zonden zijn, des te meer moet ik mij aan U vastklemmen. Hoe heviger de storm woedt, hoe meer ik eene schuilplaats moet zoeken onder Uw kruis. Het is zoo, Heer, ik ben een zondaar, maar ik kom tot U, omdat gij *zulk een Zaligmaker* zijt!”

Weder doet zich eene verwijtende stem hooren: — „Durft gij iets goeds te hopen? Gij zijt onwetend, vol dwaling, nauwelijks in staat uw mond te openen tot het gebed, daar gij ieder oogenblik eene nieuwe dwaling begaat! Was er ooit iemand zoo dwaas als gij? Denkt gij, dat zoo iemand de geheimen van den godsdienst kan verstaan?”

„Wederom zeer waar — ik ben onwetend. Maar daarom kom ik tot Hem, want Hij is *zulk een Zaligmaker*; juist zulk een Zaligmaker als arme onverstandige zielen noodig hebben. Hoe onwetender ik ben, hoe meer ik tot mijn Heer zal opzien om onderwijzing, en hoe meer ik zal kunnen leeren.”

„Maar gij zijt zoo zwak van karakter. Denkt gij, dat het u iets helpen zal of gij ergens om vraagt? Gij zijt onbestendig en veranderlijk als de wind; hoe dikwijls zijt gij plotseling braaf willen worden, en er kwam toch niets van. Den volgenden dag bevondt gij u weer op het oude standpunt.”

„Het is alles eene groote, eene vreeselijke waarheid. En omdat ik zoo ontrouw en zoo vergeetachtig ben, zie ik tot Hem op om hulp en ontferming. Daar ik zulk eene behoeftige ziel ben, kan ik niets doen zonder Zaligmaker. Mijne zwakheid en mijne nooden geven mij juist aanspraak op Zijne ontferming en omdat ik zonder Hem niets doen kan, zal ik in Hem mijn alles vinden.”

„Maar denkt *gij* dan werkelijk, dat er eenige hoop, eenige kans voor u bestaat? Uwe omstandigheden zijn zoo bijzonder; uw toestand is zoo moeielijk, uwe verzoeken zijn zoo menigvuldig; *gij* hebt zoo weinig in uw voordeel! Voor ieder ander kan er misschien nog een reden bestaan, om tot den Zoon van God te komen. Maar voor *u* — welk eene dwaasheid om te verwachten, dat *gij* ooit iets anders zult worden dan *gij* zijt!”

„Waar, zeer waar — ik zie rondom mij en sidder. Ik sla een blik naar binnen en wanhoop. En omdat ik nergens eenige uitkomst zie, sla ik mijn blik op Jezus, en ik wil op Hem blijven zien. Omdat mijne omstandigheden mij zoo schijnen tegen te werken, wil ik mij in de armen werpen van een Almachtigen Zaligmaker. Juist omdat niemand anders mij helpen kan, wil ik aan Zijne voeten nederknielen en tot Zijn gelaat opzien en zeggen: *Heer, help mij!* Hij is zulk een barmhartig Zaligmaker!”

Maar schijnen zich nu al de stemmen te zamen nog eens tegen u te verheffen? „*Gij behoort niet tot*

de onzen," zeggen zij. „Uwe geboorte, omgeving, meeningen, uw hart, uwe wijze van doen, alles maakt scheiding tusschen u en deze godsdienstige menschen. Wat verlangt *gij* hier?" O, laat uw hart stoutmoedig genoeg zijn, om het antwoord uit te spreken: „Gezegend zij Zijn naam. Ik sta *niet* buiten den grooten cirkel, dien Zijne liefde beschrijft. Ik ben niet buiten het bereik Zijner zegenende hand. Hij heeft de macht om mij te steunen en te redden. Ik behoef niets meer te weten. Mij aan Zijne voeten werpende, kan ik bidden: „Heer, help mij" en de zegen zal niet uitblijven. Jezus is waarlijk — *zulk een Zaligmaker!*"

NEGENDE HOOFDSTUK.

JEZUS EN DE ARME LIJDERES.

„En eene zekere vrouw . . . van Jezus hoo-
rende, kwam onder de schare van achteren,
en raakte Zijn kleed aan.” Mark. V : 25, 27.

Jezus gaat omringd van eene groote menigte door de kleine visschersstad. Naast Hem loopt de overste der synagoge, wiens gelaat vurig verlangen uitdrukt, en die vreest voor een oogenblik van oponthoud. Aan alle kanten wordt de Heer gedrongen; daar zijn ruwe visschers, die zich een weg banen, flinke jongens en meisjes, die zich niet laten terugdringen, schriftgeleerden en Farizeën, die tusschen de menigte zijn geraakt en er niet weer uit kunnen, en die met afschuw terugschrikken van de aanraking met het gemeene volk. De geheele plaats is vervuld met het gedruisch en de opgewondenheid van de menigte. En daar in het midden is Jezus, zoo goed mogelijk voortgaande met den bedrukten Jairus.

Plotseling, in een oogwenk, verandert het gansche tooneel. *Ziet, eene vrouw!* roept Mattheus uit. Laten wij onze oogen wijd openen, wanneer in het Evangelisch verhaal gesproken wordt van eene vrouw, die tot Jezus komt. Het geloof zou beroofd worden van hare schitterendste overwinningen, de liefde zou hare teederste toewijding verliezen, de moed zou zijn edelste bijdragen missen, indien deze verhalen van vrouwen, die met den Heer in aanraking kwamen, niet waren opgeteekend.

De liefde, die zich het eerst over Hem nederboog op aarde, de laatste moedige daden van toewijding aan Zijn kruis, de eerste begroeting na Zijne opstanding waren van eene vrouw. Bij het aanschouwen van het Heilig Kind welt er uit het hart van den ouden Simeon een lofzang op, en daarna bidt hij, als of het doel van zijn leven nu bereikt was, dat hij in vrede moge heengaan tot zijne rust. Niet zoo met Anna. Deze vrouw, hoewel vier en tachtig jaren oud, verlangt zoo spoedig zij Jezus gevonden heeft, dat haar levenstijd nog wat verlengd moge worden, en wordt de eerste der Evangeliepredikers en zendelingen, als zij van Hem gaat vertellen aan allen, *die de verlossing in Jeruzalem verwachtten*.

De discipelen, lezen wij, „verwonderden zich, dat Hij met eene vrouw sprak.” Maar Jezus wist wat hij deed. Zie maar — zoo spoedig zij den Christus gevonden heeft, wordt zij eene zendinge onder de heidenen, en brengt de geheele stad aan Zijne voeten, zoodat het hart van Jezus verblijd wordt door het aan-

schouwen van een geloof, zoo als Hij in Israël niet gevonden had. Het is eene vrouw, die den Heer verblijdt met hare standvastigheid en tegenwoordigheid van geest, toen zij, terwijl Hij zich schijnbaar van haar afwendt met de woorden: „Het is niet betamelijk het brood der kinderen te nemen en den hondkens voor te werpen,” daarop zegevierend antwoordde: „Ja, Heer, maar ook de hondkens eten onder de tafel van de kruimkens der kinderen.” Het is eene vrouw, die Hem de kostelijkste gift en het rijkste teeken van liefde aanbiedt. En toch is de Gemeente altijd half bevreesd geweest, en is dat nog, om dezen wondervollen rijkdom van kracht te gebruiken, die zij bezit in den arbeid der vrouw. O, hadden wij toch des Meesters onderscheidingsvermogen en Zijne wijsheid!

Maar wat zien wij, als wij ons terzijde wenden? Eene arme vrouw, met een bleek en vervallen uiterlijk. Hier is geene schoonheid, niets heldhaftigs, niets dichterlijks. Een ziekelijk schepsel, in hare sombere woning altijd bezig over zichzelf en hare kwalen te spreken en over het geld, dat zij aan de geneesheeren had te koste gelegd en hoe weinig het haar gebaat had. Misschien was zij kibbelachtig en bedilzuchtig geworden, en het past ons, die niet zooveel geleden hebben als zij, niet, om haar daarover hard te vallen.

Maar wat is hier dan eigenlijk te zien? Jaïrus' dochttertje, het twaalfjarige meisje, door de liefde

harer moeder omringt, terwijl de deftige vader voor haar pleit, is het onderwerp voor de schilderij van een kunstenaar of geeft geschikte stof voor een gedicht, waarin zij wordt beschreven als het licht en de vreugde harer ouders, de vroolijkheid van het huisgezin, de trots van het dorp. Waarom nu te roepen, ziet! wanneer daar niets anders te zien is dan armoede, ellende en nood? *Twaalf jaren oud*, lezen wij van het meisje. *Twaalf jaren van lijden*, lezen wij van de vrouw. Welk een verschil tusschen die twaalf jaren van de eene en de twaalf jaren van de andere. Voor het meisje twaalf jaren van zonneshijn en vroolijkheid; een schoone lentetijd, die weldra in vollen zomer zou overgaan. Voor de andere twaalf jaren van gebrek en leed; jaren, die haar hebben doen vervallen en verouderen, en arm en wanhopig hebben gemaakt.

En toch is hetgeen er te zien is wel waard, om er de geheele menigte voor te doen stilstaan, om het te aanschouwen. Ziet eene vrouw, die ons toont, dat Jezus Christus in Zijn hart plaats heeft niet alleen voor onschuld en schoonheid, maar ook voor onbeminlijkheid en armoede en voor hen die niets bekoorlijks hebben. Jezus Christus is niet alleen gekomen om aangename, beminlijke menschen zalig te maken, die goed genoeg zijn, om met den hemel in aanraking te komen. Hij is gekomen, om overal treurige harten op te zoeken, om overal de behoeftigen te helpen, om ieder eene red-

dende hand toe te reiken. Deze vrouw is het, die een voorbeeld van geloof wordt.

Er zijn drie trappen in de geschiedenis, die men wel zal doen op te merken, ofschoon het jammer is het verhaal af te breken, om bij ieder punt te blijven stilstaan: *hooren, komen, vinden.*

Eene zekere vrouw van Jezus hoorende — daarmede begint het.

Stel u haar voor, terwijl zij met eene buurvrouw de gebeurtenissen van den dag bespreekt.

„Hebt gij het nieuws gehoord van dien grooten Profeet van Nazareth? Het moet ongeloofelijk zijn wat Hij doet.”

God zij geprezen, zelfs babbelaarsters kunnen eenig goed verrichten, wanneer Jezus het onderwerp van haar gesprek is! Hoe gelukkig was het, dat de vermaarde koperslager eens het gesprek van eenige babbelaarsters afluisterde op een zonnigen dag nabij Bedford.

„Neen,” antwoordde de lijdere droomerig; „ik hoor haast nooit iets, en mij komt bijna nooit iemand bezoeken. Wie is Hij!”

„Ja, naar hetgeen men vertelt, moet Hij de meest wondervolle Man zijn, die ooit op aarde heeft rondgewandeld. Sommigen zeggen, dat Hij Elia is, die wedergekomen is, en anderen beweren, dat Hij zelfs de Messias zou zijn.”

„En wat doet Hij?” vraagt de lijdere op treurigen en hopeloozen toon; want zij heeft de hoop

geheel opgegeven om iets te hooren, dat haar van eenig nut kan zijn.

„Wat Hij doet!” roept de andere uit. „Wel, *alles*! Hij opent de oogen der blinden, werpt duivelen uit, geneest ziekten en maakt melaatschen gezond. Men vertelde mij zelfs, dat Hij den wind en de watergolven heeft geboden stil te zijn, en de storm was terstond over en er kwam eene groote stilte.”

Hier zuchtte de arme lijdere — het was eene zucht half van verlangen, half van wanhoop. „Hij is zeker heel ver hier vandaan. In Jeruzalem denk ik, zoodat een arm schepsel als ik geen kans heeft tot Hem te gaan.”

„Wel neen,” zeide de andere. „Hij is *hier* — Hij is hier juist aangekomen. Toen ik naar huis ging ontmoette ik den overste Jairus, die zich haastte om Hem te gaan opzoeken, want, zoo als ik hoorde, is zijn dochttertje zeer ziek, en zal zeker wel sterven.”

„En Hij rekent zeker nog al veel, zou Hij niet? Ik ben arm, ziet ge, zoodat er voor mij geen kans is!” spreekt de lijdere weer.

„Rekenen,” zegt de buurvrouw lachend, „wel neen! Hij rekent nooit iets.”

„Maar och, ik ben bang voor die dokters,” zegt de arme vrouw, het hoofd schuddend, „gij weet ik heb zooveel geleden van hunne medicijnen en door hunne onvriendelijke handelwijze.”

Hierop zegt de andere weer: „Mijne goede ziel,

deze Profeet geeft in het geheel geene medicijnen, en Hij geneest door Zijne aanraking oud en jong; het komt er niet op aan wat hen scheelt, Hij maakt ze gezond."

"En gij zegt, dat Hij op dit oogenblik door onze straten gaat?"

"Ja," zeide de buurvrouw.

"Dan zal ik tot Hem gaan, om gezond gemaakt te worden."

Toen zij van Jezus hoorde, ging zij tot Hem — natuurlijk. Wat kon zij anders doen? Indien zij haar geheele leven lang over Jezus had hooren praten, zou dat haar eenig nut hebben gedaan? Immers niet? Als zij het verhaal allerbelangrijkst had gevonden en van vreugde had geweend bij het hooren dezer wondervolle woorden, welke nuttigheid zou haar dit gegeven hebben?

Zij zeide: „Ik zal Hem gaan opzoeken, want als ik Zijne kleederen maar aanraak, zal ik gezond worden."

Het is eene treurige zaak, dat wij er zoo aan kunnen gewoon raken om over Jezus te hooren, dat wij eindelijk niet anders aan Hem denken dan als een tekst voor preeken — een onderwerp voor onzen Zondag dienst; dat wij ons Hem nooit voorstellen als een gezegende Tegenwoordigheid, die ons leven komt verlichten, maar aan Hem denken alsof Hij geen wezenlijke Hulp was, geen genezende kracht — alleen een klank. En toch is het inderdaad mogelijk om zooveel over Jezus te hooren, dat wij ten

laatste er nooit aan denken, om iets anders te doen dan over Hem te hooren. Wel mogen wij ons over dezen toestand verontrusten. Hoe meer belangstelling de menschen in de prediking gevoelen, des te aandachtiger zullen zij er naar luisteren en tevrede zijn met luisteren. Hoe meer de godsdienstoefening hen aantrekt, des te meer voldoening zullen zij er in vinden. Zij hooren, maar *komen* niet tot Hem. Zij weten alles, wat wij hun kunnen vertellen, maar toch kennen zij Hem niet.

Laat er een eind komen aan deze dwaasheid. Toen zij van Jezus hoorde, ging zij tot Hem, zeggende: „Indien ik ook maar den zoom Zijns kleeds aanraak, zoo zal ik gezond worden.” Ik, ik, o gezegende stoutmoedigheid! De kracht des geloofs ligt in het persoonlijke — ik, ik. „Indien ik Zijn kleed mag aanraken.”

Indien Hij tien duizend anderen kan genezen, is Hij natuurlijk niet alleen gekomen, opdat ik *over Hem zou hooren*, maar *om mij te genezen*. Indien Hij een machtig Profeet is, waarom zou ik met mijn lijden en smart van Zijne genade zijn buitengesloten?

Wilt gij gaan denken even als zij? Wilt gij gelooven en zegt gij nu in uw hart: „Indien ik den zoom Zijns kleeds maar mag aanraken, zal ik gezond worden?”

Ik kan mij echter voorstellen, dat de praatster, die het nieuws had overgebracht, eenigszins verschrikte, toen de vrouw haar plan te kennen gaf,

om zelve tot Jezus te gaan — een prediker gelooft zelve niet altijd aan zijne eigene prediking!

„Wat! wilt gij tot Hem gaan! *nu!* zoo als gij daar zijt! en Hem aanraken? Neen, neen! Dat kunt gij niet doen. Het is natuurlijk heel iets anders voor Jairus — hij is een aanzienlijk man en heeft veel invloed. Maar *gij*, zoo arm en zoo geheel onbekend! Ik zal u zeggen, wat gij liever doen moet. Ga morgen eens naar den overste Jairus en vraag hem een goed woord voor u te doen bij dezen Jezus van Nazareth — dan zal de groote Profeet misschien willen hooren, wat gij te zeggen hebt.”

Nu roept de lijderes, naar het mij voorkomt, verontwaardigd uit: „Morgen! Neen, waarlijk niet. Dan is Hij misschien weer vertrokken. Ik ga nu en als ik maar Zijn kleed aanraak, zal ik gezond worden!”

Hier hebben wij het waar geloof. Indien de profeet gekomen is om te zegenen en te genezen, dan zal Hij zeker het liefst hen helpen, die Hem het meest noodig hebben. Hare hulpbehoevendheid, hare armoede, hare eenzaamheid, waren zij niet zoovele aanspraken op Zijne ontferming?

Van Jezus gehoord hebbende! O, als zij van Hem gehoord had, wat wij van Hem gehoord hebben, hoe Hij, die rijk was, om onzentwil arm geworden is; hoe Hij geboren is als een zwak Wichtje en in eene ruwe kribbe werd nedergelegd; hoe Hij als een eenvoudig timmerman gearbeid heeft; zou zij niet uitgeroepen hebben: Mijne armoede en geringheid zullen mij Zijne sympathie en hulp verzekeren? Als zij van

Hem gehoord had, dat Hij op aarde gekomen is, om Zijn leven af te leggen en een smadelijken dood voor ons te ondergaan, hoe stoutmoedig zou zij geworden zijn? Indien zij Hem teedere woorden als deze had hooren uitspreken: Komt allen tot Mij, gij die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u ruste geven; wat had haar dan kunnen terughouden? Indien zij van Hem geweten had, wat wij weten, zou zij dan niet zegevierend hebben uitgeroepen: *Gezegend is Zijn naam! Hij zal zich juist verblijden, omdat ik gekomen ben! Indien ik maar Zijn kleed aanraak, zal ik gezond worden?*

Iedere weg, die tot Jezus leidt, is goed; het komt er maar op aan, of wij werkelijk tot Hem komen. Niets is van eenig nut, zoolang wij niet tot Hem gaan. Zijne groote liefde weet niets van statige etiquette. Zoek Hem en gij zult Hem zeker vinden. Laat het hart maar uitgaan, om Hem te zoeken, en welken weg het ook uitgaat, het moet Hem vinden.

En nu zegt de buurvrouw nog eenmaal:

„Nu, als gij dan toch gaan wilt, ga dan ten minste niet op dit oogenblik. Het is nu een zeer ongeschikte tijd. Hij zal nu juist op weg zijn naar het huis van Jäirus; het meisje is stervende en indien gij Hem nu ophoudt, zou dat zeer treurige gevolgen kunnen hebben — het dochttertje kon sterven.”

„Och!” zegt de vrouw, „ik moet nu gaan! Misschien doet zich de kans om gezond te worden nooit meer voor. Ik zal Hem niet ophouden, daar zal ik voor

zorgen. Het meisje zal er niet om lijden. Ik zal stil achter Hem zien te komen en den zoom van Zijn kleed aanraken en dan zal ik genezen worden."

Hier zien wij het vast geloof. De Heer Jezus heeft maar één tijd, om ons zalig te maken — er bestaat maar één tijd, waarin wij er verzekerd van kunnen zijn, dat het Hem niet ongelegen zal komen en dat Hij ons gaarne zal ontvangen. Hij heeft dezen tijd duidelijk aangewezen en het is zeker het best, om tot Hem te gaan op den tijd, dien Hij bepaald heeft. NU — HEDEN *is de dag der zaligheid*: NU is de welaangename tijd.

Er zijn voorrechten of vrijheden, die slechts te genieten zijn op enkele dagen; er zijn zegeningen aan sommige gelegenheden verbonden; plechtigheden en schikkingen, die van de omstandigheden afhangen. Maar de Heer Jezus heeft de groote zaak van onze zaligheid niet afhankelijk gemaakt van het goedvinden van anderen. Het uur van uw zoeken is het uur, waarop God zich laat vinden.

Maar de buurvrouw geeft het nog niet op, en terwijl de arme lijderes zich gereed maakt, om heen te gaan, wil zij haar nog terug houden.

„Blijf toch hier en luister naar reden. Het is vergeefsche moeite, om er nu heen te gaan. *Gij zult nooit tot Hem kunnen naderen*. Toen ik hier kwam, stonden de menschen overal op Hem te wachten. Ik zou zelve ook wel hebben willen wachten, maar ik was bang om doodgedrukt te worden. En dan een arm, zwak schepsel als gij zijt! Gij zult er nooit

door heen kunnen dringen! Gij deelt veel beter thuis te blijven en een rustig oogenblik af te wachten, wanneer gij er zeker van kunt zijn, tot Hem te kunnen naderen."

Ziel — dit gesprek is geen verdrichtsels! Of doet de stem des ongeloofs zich niet aldus in uw hart hooren? Het is alles zeer goed voor andere menschen zij hebben zooveel dat hen helpt. Maar zie eens naar alles wat mij in den weg staat — zie mijne omgeving, mijne zaken; sla mij eens eene week gade en zie wat eene menigte dingen er zijn, die mij van Christus terughouden. Het is noodeloos voor *mij*, om te trachten tot Jezus te komen. Ik moet wachten tot de omstandigheden wat gunstiger zijn."

"Wel," zegt zij, "*ik kan het in elk geval beproeven.* Het is zeker de moeite wel waard dit te doen." En weg gaat zij.

En als zij de nauwe straat uitkomt, gaat de menigte juist voorbij; zij wordt hier geduwd, daar gestooten, met de ellebogen achteruit gedrongen en dan weer voortgestuwd, tot zij bijna begint te wanhopen, toen *de machtige Profeet plotseling vlak voor haar* staat; het blauwe lint dat Zijn kleed omzoomt hangt in haar bereik. Voort bewegen zich hare bevende vingers en raken het aan — en op hetzelfde oogenblik voelt zij de genezende kracht haar lichaam doorstroomen. *Zij was gezond gemaakt.*

Ja, God zij geloofd, zoo gaat het altijd! Indien eene ziel Christus *wil* vinden, is er geen macht ter wereld noch in de hel, die het zal verhinderen. O,

gij, die Christus zoekt, het komt er niet op aan, hoe zwak en onwetend gij zijt, indien gij Hem maar met ernst wilt zoeken, kunt gij van het welslagen uwer poging overtuigd zijn! Gods liefde is aan uwe zijde, en zal het u doen gelukken. *Zoekt en gij zult vinden.*

Zij raakte hem aan — velen drukten en verdrongen Hem; ieder oogenblik raakte de menigte hem aan, maar hier was iemand, die de hand uitstreckte en *Hem aanvatte*. Zij ondervond de genezende kracht.

Dit is het beeld des geloofs in al zijne eenvoudigheid. Wij hooren zeer dikwijls van Christus; wij komen dikwijls in Zijne tegenwoordigheid; wij kunnen in onze vurige begeerte Hem zelfs dringen en verdrukken — toch kan er geene *aanraking*, geen *vasthouden* zijn.

Zijn woord hoorende, kunnen wij belangstelling daarin gevoelen, wij kunnen met goede plannen, met goede voornemens vervuld zijn, maar dit alles gaat verloren en geeft geen nut, omdat wij Hem niet *aanraken*; wij klemmen ons in onze behoefte niet aan Hem vast als aan onzen eigenen Zaligmaker.

In het gebed en in geheel ons godsdienstig leven kunnen wij vroom en oprecht zijn, en toch gevoelen wij de genezende kracht niet, omdat in ons niet het geloof leeft, dat Hem aanvat in onze nooden.

Juist op dit punt schieten wij zoo dikwijls te

kort. Maar nu deze gedachte tot u is doorgedrongen, neem nu het besluit, dat gij dezen misslag niet zult begaan. Vat Hem *nu* stoutmoedig aan als uw Helper, uw Heelmeester, uw Zaligmaker, uw Alles.

Wij blijven nog een oogenblik bij het tooneel stilstaan, opdat wij *mogen zien, welke ontvangst haar geloof vond en met welke uitkomst het werd bekroond.*

Indien wij aannemen, dat de buurvrouw de lijderes gevolgd is, om te zien hoe het haar gaan zou, kunt gij u nu voorstellen, hoe zij op een hoek buiten het gedrang op den uitkijk staat. De geheele menigte staat stil. Alle geluid verstomt, toen Jezus zich omkeert en zegt: „Wie heeft mij aangeraakt?”

„Daar hebt ge het al,” zegt de buurvrouw, „ik heb het haar wel gezegd. De Profeet zal zeer boos zijn, dat iemand als zij, zich zulke vrijheid jegens Hem veroorlooft!” Daarop wordt in de stilte Petrus' uitroep gehoord: „Meester, de scharen drukken en verdringen u, en vraagt gij: Wie heeft mij aangeraakt?” Maar Jezus staat stil en ziet bedaard om Zich heen.

„O hemel! wat zal Hij zeggen? Wat zal Hij doen?” denkt de buurvrouw. En terwijl Hij zoo rondkijkt, komt daar iemand aanloopen. „O, ik zeide het haar wel — zij kon geen slechter tijd gekozen hebben.”

Deze, een dienstknecht van Jäirus, baande zich een weg door de menigte en zeide: „Wees den Meester niet moeielijk, uwe dochter is gestorven!”

„Daar, dat komt er nu van, dat gij Hem op een tijd als deze ophoudt. Het meisje zou misschien in het leven zijn gebleven, als gij den Profeet niet teruggehouden hadt.”

Ach ja! er was nu niets meer aan te doen. De vrouw staat daar als een schuldige, het hoofd gebogen, de oogen vol tranen en met een gesmoorden snik: op heeterdaad betrapt. Zij valt voor Hem neder en bekent Hem alles. De schare is verlangend te hooren, wat de wijze Profeet zeggen zal. Boos? In het minst niet. O, welke teedere liefde was op dat gelaat te aanschouwen! Hij strekte Zijne hand zegenend over haar uit. Hij noemde haar bij een teederen naam: „Dochter, vrees niet; wees welgemeed; uw geloof heeft u behouden.” Van onwelkom zijn geen sprake! Nooit was een vriendelijker, een meer liefdevol woord gesproken tot eenig mensch, die tot Hem kwam.

O, wees verzekerd van een even vriendelijk welkom, wie gij ook zijn moogt, die tot Hem wilt naderen!

En wat de onaangenaamheid voor Jairus betreft! Het oponthoud door haar veroorzaakt werd voor hem tot een heerlijken zegen. Het dochttertje was dood; en terwijl aan de eene zijde de boodschapper stond, zeggende: „Wees den Meester niet moeielijk,” bevond zich aan de andere zijde de Heer zelve, die tot de vrouw zeide: „Uw geloof heeft u gezond gemaakt.”

En Jāirus wendde zich om, ten einde dat gelaat

bloeiende van gezondheid te aanschouwen; de arme lijderes stond daar rechtop en krachtig; en er was voor hem eene nieuwe meening in de woorden van Jezus: „Geloof alleenlijk, en uwe dochter zal behouden worden.” Zoo versterkte de arme lijderes het geloof van Jäirus tegen den dood zelf.

Voor ons, voor iedereen, is het beste wat er te doen is, stoutmoedig tot Hem te naderen en Hem aan te nemen als ons eigendom. Vat Hem aan door het geloof. De hand des geloofs, naar Hem uitgestrekt, zal bemerken, dat de genezende kracht even als vroeger aanwezig is. — Uw geloof heeft u behouden.

TIENDE HOOFDSTUK.

JEZUS EN DE BLINDE VAN JERICO.

„Jezus, gij zoudt Davids, ontfarm u mijner." Mark. X: 47.

Het was een oproerig tooneel in de poort van Jericho. De tegenwoordigheid van Jezus was genoeg, om de geheele stad in opschudding en eene groote menigte menschen op de been te brengen, allen verlangend om Hem te zien; en behalve deze schare, die zich rondom Hem verdrong, waren er eene menigte pelgrims, die naar Jeruzalem gingen, om het Paaschfeest te vierden. Het was de gewoonte, dat men met elkander reisde in groote gezelschappen, tot veraangenaming van de reis en tot meerdere veiligheid, want dieven en rooverbenden maakten dezen weg zoo onveilig, dat hij genaamd werd „de weg des bloeds." De groote menschenmassa, de opgewondenheid van het tooneel, het gedruisch en gewoel van het volk, dat zich verdrong in de nauwe

poort, alles maakte deze plaats tot eene zeer ongeschikte, om een wonder tot genezing te verrichten. Het was moeielijk, om tot Jezus te naderen; het was dwaas Hem in zulk een gewoel te willen doen stilstaan; het was niet te denken, dat Hij op dit oogenblik naar iemand zou luisteren. Geprezen zij Zijn naam! Ieder oogenblik is geschikt, om tot Jezus te naderen. Wij kunnen nooit op een ongeschikt uur komen; Hij is nooit te druk bezig. Nooit, nooit kunnen wij tot Hem komen op een oogenblik, waarin Hij buiten staat of onwillig zou zijn, om ons te ontvangen en te zegenen.

Vlak bij de poort, een weinig buiten het gedrang, zit de blinde Bartimeus te bedelen. Bedelaars zijn gewoonlijk babbelaars; zij hebben niet veel anders te doen dan te praten en de poort was de plaats waar allerlei nieuwtjes verhandeld werden. Wij behoeven dus niet te twijfelen of Bartimeus had reeds veel gehoord over den Profeet, wiens roem door het gansche land verspreid was. Wij kunnen ons gemakkelijk voorstellen, hoe daar op zekeren dag iemand, op zijne terugreis van Jeruzalem, geheel bestoven aankomt en in de schaduw van de poort een weinig blijft uitrusten.

„Zoo, Bartimeus, gij nog hier?”

„Natuurlijk,” zegt Bartimeus, „waar anders zou ik mij bevinden? Blinden zien te huis al even weinig als op iedere andere plaats. Waar komt gij van daan?”

„Ik ben in Jeruzalem geweest. En wat denkt gij dat ik daar gezien heb?”

„Wel, niet heel veel bijzonders, denk ik.”

„Ja wel. Ik zag er iets, dat heel geschikt voor u zou zijn.”

„Mij dunkt,” zegt Bartimeus, „dat gij niet zoo ver hadt behoeven te gaan, om zoo iets te vinden. Wat was het?”

„Ik zag dien grooten Profeet van Nazareth. Sommigen zeggen van Hem, dat Hij Elia is, en anderen beweren, dat Hij de Messias zelve zou zijn. Zooveel is zeker, nooit sprak iemand gelijk die Man.”

„Ik wenschte, dat ik Hem kon hooren,” zegt Bartimeus zuchtend.

„En wat denkt gij, dat Hij deed? Gij zult het nooit raden.”

„Dan kunt gij het mij evengoed vertellen. Wat was het?”

„Welnu, *Hij opende de oogen van een man, die blindgeboren was!*”

Nu wendde Bartimeus zijn gelaat vol belangstelling naar den spreker.

„Hij opende de oogen van een blinde!” riep hij uit.

„Ja, en Hij heeft nog vele andere wonderen verricht.”

De gansche ziel van den man kwam in beweging. Hij strekte zijne handen zelfs smeevend uit.

„Denkt gij, dat Hij ooit dezen weg zal uitkomen?” vroegde hij ernstig.

„Dat kan wel gebeuren.”

En van dien dag af droomde de blinde man van

niets anders dan van Jezus' komst, en verlangde steeds vuriger, dat Hij naar Jericho zou reizen. Hoe heerlijk, indien er voor hem ook op genezing te hopen was! Wij kunnen het ons begrijpen, hoe vol belangstelling hij aan ieder, die uit Jeruzalem kwam, vraagde, waar Hij was en wat Hij deed. Hoe hij de woorden, die anderen van Jezus' lippen gehoord hadden, bij zichzelf herhaalde en in zijn geheugen bewaarde, en hoe gaarne hij luisterde naar de verhalen van de wonderen, die Hij gedaan had. Dag en nacht vervulde het verlangen zijne ziel — o, kwam Hij toch eens dezen weg langs!

Het deed hem goed, om over Jezus te hooren — en toch maakte het hem treurig. Zijne blindheid was veel moeilijker te dragen, als hij er aan dacht, hoe anderen geholpen waren. Er waren menschen, die uit Jericho naar Jeruzalem waren gegaan, om van hunne kwalen genezen te worden, maar *hij* had niemand, om hem te helpen! O, woonde hij toch maar in Jeruzalem! Dan zou hij zich aan de voeten van den Profeet werpen. Het was hard om zoo hulpeloos te wezen en zoovele dingen tegen zich te hebben — armoede evengoed als blindheid!

Is dit niet het beeld van zoo menigeen? Gij komt den eenen Zondag na den anderen, om van Jezus te hooren; gij verlangt er naar, iets van Hem te vernemen; en dankt God als gij hoort, wat Hij voor anderen gedaan heeft. De tijd der wonderen is niet over, en waar Jezus Christus is, daar geschieden wonderen even groot en heerlijk als vroeger.

De oogen der blinden worden geopend, duivelen worden uitgeworpen, melaatschen gereinigd en aan armen wordt het Evangelie verkondigd. Maar gij, helaas! gij zit daar gelijk de blinde man, gij hoort van dit alles, maar het schijnt zoover buiten uw bereik. Gij zijt blind en niet in staat deze dingen, die anderen zoo gemakkelijk vinden, te begrijpen. Uw toestand is zoo bijzonder en gij hebt geen van al de hulpmiddelen, die anderen hebben. Alles schijnt tegen u te zijn. En gij denkt bij uzelf, dat er voor u niets anders te doen is, dan stil te zitten en te verlangen, dat er eenige hulp zal komen opdagen. Dit is geen lang vergeten geschiedenis van jaren geleden. Hoe velen hier in ons midden moeten bekennen — *Dat ben ik.*

Nu komt de dag, waarop de geheele stad in opschudding raakt. „Wat is er toch te doen?” vraagt de blinde man aan dezen en genen. Ten laatste krijgt hij tot antwoord — „*Jezus van Nazareth gaat voorbij.*”

Zoo is dan nu de groote Profeet eindelijk binnen bereik van den blinden man. Hij zal zich het oogenblik ten nutte maken. „*Jezus van Nazareth gaat voorbij,*” welke muziek klonk ooit zoo zoet in zijn oor. Welke hoop, welke mogelijkheid ligt in dit woord! Hij, die allen genas, die tot Hem kwamen, is nu in zijne nabijheid. Wel mag de blinde man zijne stem verheffen. Plotseling klinkt dan nu ook boven het gewoel zijn luid en duidelijk geroep: „Zone Davids! ontferm u mijner!”

Mijn broeder, *Jezus is hier!* Hij Zelve is gekomen. Hij, die duizenden en duizenden zielen heeft gered en gezegend, is binnen uw bereik. Hij, die machtig is, om volkomen zalig te maken allen, die door Hem tot God gaan, is gekomen om u te redden. Zal uw verlangen geen verhooring vinden? Zal uw treurig hart geen troost kennen? Zal uw leven geen kracht en vreugde ontvangen? Zal uw kwaal nooit genezen worden? Wend u tot Hem. Laat uw hart zich tot Hem keeren. „Gij, Zone Davids, ontferm u over mij!”

Maar de lieden, die zich rondom den bedelaar bevinden, bestraffen hem.

„Houd u stil,” zeggen zij.

„Waarom?” vraagt hij.

„Omdat gij maar een bedelaar zijt. Het is vermetelheid om te denken, dat deze groote Profeet, om wien iedereen zich verdringt, ten einde Hem te hooren, en die door het volk tot Koning van Israël zal worden uitgeroepen, op iemand als gij zijt, zal nederzien.”

„Neen, neen,” zegt Bartimeus, „hoe armer ik ben, hoe meer ik te beklagen ben. Gij, zone Davids, ontferm u over mij!”

„Zwijg toch; Hij is bezig tot het volk te spreken.”

„Welnu,” spreekt Bartimeus, „ik wil Hem ook hooren. Denk eens, hoeveel ik missen moet. Ontferm u mijner, Heer, gij, zone Davids, ontferm u mijner!”

„Houd u toch stil,” zegt een ander; „uw geval

is hopeloos — een man, die al zoo oud is! Wat helpt het u, om zoo te schreeuwen?”

„Indien Hij anderen kan gezond maken, kan Hij het mij ook doen!” riep de blinde man. „Ontferm u mijner, gij, Zone Davids, ontferm u mijner!”

Hij kon niet anders doen dan overluid roepen. De melaatsche kon te voorschijn springen met zijn geroep „onrein” en aan de voeten van Jezus neder-vallen. De arme vrouw kon door de menigte dringen en in stilte den zoom Zijns kleeds aanraken. Maar in Bartimeus’ geval konden handen noch voeten hem helpen; alles hing dus af van zijn geroep: „Gij, Zone Davids, ontferm u mijner.”

Wat dunkt u, indien hij den tijd had laten voor-bijgaan met te denken over de wijze van genezing, en daarvan zoo vervuld ware geweest, dat Jezus voorbij was, voor hij iets gezegd had? Als hij bij zichzelf gesproken had, betreffende het geval van den man bij het water van Siloam: „De klei daar is zeer bijzonder en ongetwijfeld zeer rijk aan gezondmakende bestanddeelen. En natuurlijk het water van Siloam staat zoo goed bekend; en daar het in de Heilige Stad is, heeft het ongetwijfeld eene bijzonder goede uitwerking op de oogen.”

Zoo brengen duizenden hun tijd door en zij laten den Zaligmaker voorbijgaan. Zij tasten rond naar het geloof. — O, hadden zij maar geloof en konden zij zich maar bekeeren! Och, och, wat is er aan te doen? Maar, indien deze man geen klei en geen water van Siloam had, moest Jezus hem beklagen

en hem des te eerder helpen. „Gij, Zone Davids, ontferm u mijner.”

Mijn vriend, indien gij minder hebt dan ieder ander, wees dan des te stoutmoediger in uw roepen, om hulp en ontferming. Uwe behoefte is des te grooter; de aanspraak op hulp, die gij hebt, des te gegronder. „Gij, Zone Davids, ontferm u mijner.” Neem heden het besluit dezen weg te bewandelen. Zeg tot uzelf: „Ik zal tot Jezus gaan. Indien ik Hem niets kan brengen, ik kan toch met kracht en volharding smeeken. *Ik zal aanhouden in het gebed.*” Het eenige middel tot welslagen is deze volhardende ernst in het gebed, die zich het zwijgen niet laat opleggen — die geene afwijzing aanneemt. Laat uw geloof en uwe hoop zich vastklemmen aan Jezus en laat uw hart tot Hem uitgaan met de bede: *Gij, Zone Davids, ontferm u mijner!*

Laat ons nu zien, hoe het den blinden man ging.

„*En Jezus stond stil.*” O, wondervolle kracht van het gebed! In den ouden tijd beval Jozua de zon stil te staan. Maar hier belemmert een blinde bedelaar de schreden van Hem, die de zon in het aanzijn riep. En wat een oogenblik voor Jezus om stil te staan!

Laat ons zien wat er geschreven staat over dit voorval. „En zij waren op den weg gaande op naar Jeruzalem; en Jezus ging voor hen; en zij waren verbaasd en hem volgende, waren zij bevreesd. En de twaalfen wederom tot zich nemende,

begon hij hun te zeggen de dingen, die hem overkomen zouden, zeggende: Ziet, wij gaan op naar Jeruzalem en de Zoon des menschen zal den overpriesteren en schriftgeleerden overgeleverd worden en zij zullen hem ter dood veroordeelen, en hem den heidenen overleveren; en zij zullen hem bespotten, en hem geeselen en hem bespuwen, en hem dooden; en ten derden dage zal hij weder opstaan."

Indien er ooit een oogenblik was, waarop de Heer Jezus zich met Zijne eigene smarten had kunnen bezighouden, was dat nu, toen Hij verdriet, smaad en schande in het vooruitzicht had, zooals niemand ooit gekend had. Maar ziet, het geroep van den blinden man bereikt Zijn oor — en alles is vergeten behalve het leed van dien armen man, en Zijn gansche hart is vol verlangen, om hem ontferming te bewijzen en hem te genezen.

En hoe is het *nu*, nu Hij in Zijne heerlijkheid is binnengegaan? nu Hij gezeten is aan de rechterhand des Vaders, waar Hij alle gelegenheid heeft, om de kreet van ieder treurig hart te verstaan?

Jezus stond stil. Zien wij wat op dit voorval volgt. Hij gaat Zijne luisterrijke intocht houden, als een Koning begroet door het geroep van „Hosanna." De opgewonden menigte is gereed de kleederen neder te werpen, om Zijn pad te bedekken, en om het met palmtakken te bestrooien. Maar al de grootheid en heerlijkheid zijn vergeten bij het hooren van het geroep van den blinden man. Het

doet Hem stilstaan. Geene grootheid, geene verheven heerlijkheid kan u, lieve ziel, van Uw Heer scheiden.

„En Hij zeide, dat men hem roepen zou.” De blinde bedelaar werd plotseling iemand van aanbelang. Zijn naam was op ieders lippen. Al de menschen, die hem eerst hadden bestraft, waren nu zeer verlangend de eer te genieten van op eenigerlei wijze tot hem in betrekking te staan; een twintigtal handen werden naar hem uitgestrekt en eene menigte stemmen riepen: „Wees goedsmoeds, Hij roept u.” Niet meer een blinde bedelaar, maar nu een van de belangrijkste personen in Jericho.

Ziele, Jezus Christus heeft u zoo lief, dat Hij zich veel, zeer veel, aan u laat gelegen liggen. En wanneer Hij de uwe is, kan Hij de harten van hen, die tegen u zijn, spoedig veranderen, opdat zij u mogen helpen en zegenen.

Door een half dozijn handen geleid, terwijl de schare voor hem uit den weg gaat, en iedereen ruimte voor hem maakt als of hij een prins geweest ware staat hij eindelijk voor den Heer. En Jezus zeide tot hem: „Wat wilt gij, dat ik u doen zal?”

Zie het tooneel aan: een blinde bedelaar en de Koning der Eere. En zie, de Koning stelt al de wijsheid en de macht en de liefde van God ter beschikking van den bedelaar. O, zoo lief heeft Hij ons! Hij geeft Zichzelven aan ons, om onze Vriend en Helper te zijn en stelt zich in onzen dienst. *„Wat wilt gij, dat ik u doen zal?”*

„Heer,” riep de blinde man, „dat ik ziende mag worden!” En onmiddellijk herkreeg hij het gezicht. De glorie van aarde en hemel, en de schoonheid van Jezus Zelve drong tot zijne ziel door. „Ga heen,” zeide de Heer tot hem, „uw geloof heeft u behouden.”

Dit is het Evangelie. Indien het iets te beteekenen heeft, dan beteekent het dat Jezus Christus in de wereld kwam, om ONMOGELIJKE dingen te doen. Waartoe zou het dienen, dat de Zoon des menschen op aarde is gekomen, indien Hij geen blinde bedelaars kan helpen, en de ellende en vloek der wereld niet kan wegnemen.

Waartoe is Hij, de verheven Zoon van God, die alle macht heeft in hemel en op aarde, op de aarde gekomen, indien Hij de dronkaards niet van den drank kan verlossen, en den duivel van trots en allerlei begeerlijkheden niet kan uitwerpen; indien Hij geen gebroken harten genezen en verwoeste huisgezinnen kan terecht brengen en blinde oogen kan openen, om ze Hemzelven te doen aanschouwen en de liefde des Vaders en de heerlijkheid des hemels.

Indien het Evangelie van Jezus Christus slechts eene zaak van woorden en namen is, of van theorieën en geloofsartikelen, en teksten voor eindelooze preeken en uitlegkundig spel voor doctoren in de godgeleerdheid — wie heeft er dan behoefte aan? Laat het gaan. Het leven is te ernstig, te kort, te treurig voor zulke beuzelingen. Laat de doode prediker het

doode Evangelie begraven, en hemzelven er bij als hij wil.

Maar indien er eene kracht is, die de menschen kan opheffen en gezond maken, die de ellende en de bitterheid kan doen eindigen, maak daarvoor dan plaats. En God zij geprezen, er is zulk eene kracht. *Jezus van Nazareth gaat voorbij.*

ELFDE HOOFDSTUK.

JEZUS EN DE BLINDE VAN JERUZALEM.

En voorbijgaande, zag Jezus eenen mensch,
blind van de geboorte aan. Joh. IX : 1.

Het moet ons inderdaad verwonderen, dat Jezus dezen blinde op zulk een oogenblik heeft opgemerkt. De geschiedenis is zoo schoon, dat wij de verzoeking niet kunnen wederstaan van een weinig terug te gaan tot het begin van dezen Sabbatdag.

Jezus was van den Olijfberg teruggekeerd en trad den tempel binnen. Hier moest hem eene groote tegenstelling treffen. Op den berg met Zijne discipelen was alles kalmte en heiligheid. Daar was rust en vrede, daar was gemeenschap met den Vader en eenheid met Zijne volgelingen. Beneden waren de elkander verdringende scharen, daar was noodwendig botsing en onaangenaamheid met de Pharizeën. In den tempel werd de verontwaardiging van den Heer opgewekt door allerlei ontheiliging van den godsdienst, die verlaagd was tot mensche-

lijke inzettingen omtrent de munt, de dille en het komijn, terwijl er eene groote verblindheid bestond met betrekking tot de wet der liefde. Behalve dit alles was het op den Sabbat, dat Zijne werken van genezing de hevigste gramschap van de oversten opwekten en Zijn leven in het grootste gevaar brachten.

„Meester,” hebben de discipelen misschien gezegd, „het is beter voor U en beter voor ons, om op den berg te zijn. Laat ons voor vandaag hier blijven vertoeven.”

Bethanie met de bekoorlijkheid van dat vriendelijk tehuis, waar zulk eene ware liefde en toewijding verlangend was, om Hem te dienen, was op zoo korten afstand gelegen. Waarom daar niet nog eens een rustigen Sabbat doorgebracht?

Jezus' afdalen van den berg is eene openbaring van Zijn innerlijk leven. „Ik moet werken de werken desgenen, die mij gezonden heeft.” Het was Zijne vreugde, den wil des Vaders te volbrengen. Hiertoe had Hij zich geheel overgegeven. Hierin vond Hij rust, kracht en vreugde.

Zoo komt het, dat Hij vroeg op den Sabbatmorgen de stille berghelling verlaat en door de poort der stad gaande, bevindt Hij zich wederom te midden der menigte, die tot het Loofhuttenfeest te zamen was gekomen, en die van het eerste oogenblik Zijner verschijning in hun midden, zich met belangstellende verwondering rondom hem verdringt. En meen niet, dat Jezus, nu Hij Zijne heerlijkheid is binnengegaan,

daar rust te midden der halleluja's van de engelen. Zijne groote liefde en vurige begeerte om te helpen brengt Hem nog in ons midden. Hij komt tot ons, even als Hij vroeger tot de menschen kwam. Laten onze harten Hem met ware liefde begroeten.

Daar is reeds een oploop, eene menigte menschen banen zich een weg tot Jezus. Eenige schriftgeleerden en Farizeën brengen eene vrouw, veracht en ongesluiert in Zijne tegenwoordigheid. Daar staat zij bevend voor Hem, het gelaat in de handen verborgen, terwijl schaamte, verdriet en vrees in haar kampten; rondom haar zijn de schreeuwende beschuldigers, wier oogen flikkeren van woede en die spottend met de vingers op haar wijzen. „Meester, Mozes heeft bevolen, dat zulke overtreders zouden gesteenigd worden!”

Het was eene listige vraag en groote stilte ontstond onder de toeschouwers. Indien Jezus de vrouw veroordeelde, mocht het algemeen gevoelen zich tegen Hem kanten. Indien Hij haar niet veroordeelde, zou het schijnen alsof Hij zich tegen Mozes en de wet stelde. Jezus boog zich neder en scheen op den grond te schrijven.

Wederom kwam het toornig geschreeuw: „Meester, Mozes beval, dat zij gesteenigd zou worden. Wat zegt gij?”

Zich opheffend en hen allen met doordringenden blik aanziende, zeide Hij: „Wie van ulieden zonder zonde is, werpe den eersten steen op haar.”

Ach! hoe wel kende Hij deze menschen. die zoo

verwoed waren over de zonden van anderen en deze ongelukkige vrouw tot den dood vervolgden! En wederom boog Hij zich voorover, alsof Hij op het zand schreef.

Dit woord trof als een bliksemstraal ieders geheugen en ieders geweten; en zij, van zonde in hun eigen hart overtuigd, gingen de een na den ander heen en Jezus werd met de vrouw alleen gelaten.

Hoe edelmoedig, hoe gepast, hoe ridderlijk was deze verdediging! De edelste ridder en de volmaaktste edelman der aarde was Jezus Christus van Nazareth. „Heeft u niemand veroordeeld?” vraagde Jezus. „Niemand, Heer,” zeide zij in verwondering. En toen hoorde zij woorden, die haar als zoete hemelmelodie in de ooren klonken: „Zoo veroordeel ik u ook niet; ga heen en zondig niet meer.”

Zoo begint de dag. Merken wij in het voorbijgaan nog even op, dat het volgens de wet is iemand op den Sabbat te steenigen. Voor het veel verder op den dag is, bestaat er gevaar voor eene andere steeniging. Een volgend onderhoud met de oversten, die woedend waren, dat zij het onderspit hadden moeten delven, eindigde daarin, dat zij steenen opnamen, om Jezus te steenigen. Maar Hij ging midden door hen heen en verliet den tempel.

En voorbijgaande zag Hij eenen mensch, blind van de geboorte af. Het was zeer wonderlijk, dat Hij op een oogenblik als dit iets anders zag dan den weg ter ontkoming. Zijn leven was in gevaar. De woede Zijner vijanden nam hand over hand toe; Zijne ver-

volgers waren meer dan ooit besloten, om Hem te vermoorden. Op zulke tijden letten de menschen gewoonlijk alleen op hetgeen henzelfen en hunne eigene veiligheid betreft. Het is een heerlijk bewijs, dat Jezus' hart steeds geopend is voor de smarten en nooden der menschen. Merk eens op wat de menschen zien, en gij zult weten wat zij zijn. De menschen zien gewoonlijk de dingen, waarnaar zij kijken, en zij kijken gewoonlijk naar hetgeen zij verlangen. Het is eigenaardig om te hooren naar het verslag van wat de menschen gezien hebben; hoe sommigen eene japon, anderen een gelaat en anderen niets hebben gezien. „Hij zocht naar de wormen, ik naar de goden”, was de klacht van een zeker dichter. *Jezus zag een blinden man.*

Sommige menschen zijn blind voor blinden. Gij weet er is eene kleurenblindheid, die sommige kleuren niet kan onderscheiden. Er is ook eene *innerlijke* kleurenblindheid, die nooit verdriet, nood, ziekte of eenigen anderen tegenspoed opmerkt. Zij ziet altijd den goeden kant der dingen, omdat zij zich afwendt van al wat treurig is.

O, nooit was er iemand, die zulk een oog voor treurige harten had als Jezus Christus! Wanneer Hij eenmaal een blinde gezien heeft, kan Hij niet verder gaan. Farizeën en eigen levensgevaar zijn vergeten. Het medelijden was opgewekt en vroeg bevrediging. O, welk een Zaligmaker! Wel moge Zijn naam zijn Wonderlijk!

En het eenige christendom, dat dezen naam waard

is, is het christendom dat ons aan Hem gelijk maakt; zoodat, hoe wij ook verguisd en slecht behandeld mogen worden, onze ziel toch altijd van liefde vervuld blijft. Zien wij onze groote steden aan met al het geraas en de bedrijvigheid langs straten en grachten, dan weten wij, dat Gods zon daarop schijnt en Gods vriendelijke sterren er op nederzien. En zoo is het doel van Christus' komst, om in ons nietige, kleine, aardse leven een hemel van medelijden, liefde en genadige hulp te doen ontstaan.

De Meester zag een blinden man. *Wat zagen de discipelen?* Zijn gelaat was vol medelijden; het hunne vol nieuwsgierig uitvorschen. Van hun standpunt was dit alleen een geval ter ontleding, een arm lichaam voor hunne anatomische proeven; en zij begonnen terstond met het ontleedmes. „Meester, wie heeft gezondigd deze of zijne ouders, dat hij blind geboren is?”

Helaas! hoe vol is de wereld van menschen, die gereed zijn om steenen te werpen op hen, die laag geplaatst of ongelukkig zijn — steenen, die hen wel niet dooden, maar hun geest kwetsen en hun hart breken. Welk een vreemdsoortig gemis aan gevoel! En welk een eigenaardige opvatting! Het is treurig genoeg om blind te zijn, en treurig genoeg om arm te zijn; zoodat het wel ons medelijden mocht opwekken. Maar neen! arm te zijn bewijst dat hij slecht is; blind te zijn toont aan, dat hij zeer slecht moet zijn. Welk een afschuwelijk begrip! Toch leeft het voort tot op dezen dag.

Zou niet ieder vreemdeling, die in ons midden kwam, moeten veronderstellen, dat rijke menschen uit den aard der zaak goed moeten zijn — goed geboren worden. Het zijn de armen, die slecht zijn — heel slecht! Voor wie zijn er stadszendingen en uitdeelters van tractaten en bezoekzusters en bijbelvrouwen? Alles voor de armen, zoodat men zou gaan meenen, dat de Schrift, die zegt dat aan de armen het Evangelie gepredikt wordt, hiermede aanduidt, dat de rijken het niet behoeven.

Leest men niet in eene menigte goede boeken, dat deze of gene was geboren uit „arme, maar vrome ouders”? Waarom dat *maar*? „Uit rijke, maar vrome ouders” is eene phrase, die ik nooit gehoord heb, en toch was dit een groter wonder.

Eene koele beredenering van de groote maatschappelijke vraagstukken, die het leven van mannen, vrouwen en kinderen in zich sluiten is slecht genoeg, maar het is tienduizend maal erger, wanneer goede lieden zich op de teenen verheffen en van hun verheven standpunt met koude oogen en spottende lippen spreken over de armen als een „dronken, luie troep.” Zoo iets is genoeg, om de menschen zelfs den naam van den godsdienst te doen haten! Niets gelijkt minder op den gezegenden Zaligmaker, die de wereld redde door haar lief te hebben. Welk eene groote klove is er dikwijls tusschen den Meester en Zijne volgelingen!

Zeer merkwaardig is het antwoord van den Heer Jezus: „Noch deze heeft gezondigd noch zijne ouders;”

deze blindheid is hem niet opgelegd om Zijne zonden, maar om uwentwil, opdat zijne blindheid u de oogen zou openen; want gij zijt blind, tenzij deze blinde man u de oogen opene. Eene Goddelijke homoeopathy!

Mijne oogen worden gedurig geopend door blinden. Ik weet inderdaad niet, dat ik oogen heb, totdat ik een blinde zie; dan vervolg ik mijn weg, God dankende voor de wonderlijke gave des gezichts.

Opdat de werken Gods in hem zouden geopenbaard worden. Door welke menschen werd de wereld het meest bevoordeeld, tijdens Christus op aarde was, door de rijken of door de bedelaars? Denk eens, hoe veel armer de eeuwen geweest zouden zijn, indien er geene zieken, lijdenden en behoeftigen in de wereld waren geweest, toen Christus hier op aarde kwam! Welk eene diepte van teederheid, welke hoop voor alle menschen, welke machtige hulpvaardigheid, welk eene openbaring van Christus kennen wij tegenwoordig, omdat daar van ouds blinde bedelaars en behoeftige lijdens waren! Zeker, indien de menschen beloond worden naar den dienst, dien zij bewezen hebben, zullen deze een groot loon ontvangen.

Laten wij ons nu van den genadigen Meester wenden tot den blinden bedelaar. Hij is een slimme, knappe man; het verlies van zijne oogen heeft hem des te meer geestigheid gegeven, en hij heeft eene scherpe tong. Ik wil eens een oogenblik bij hem gaan zitten, om met hem te praten.

Arme man! Boven zijn hoofd die diepe, blauwe

lucht, waartegen het verheven dak van den tempel zich scherp en helder afteekent; hier rondom de volle galerijen, de trappen waarop zich de menigte verdringt, de kleuren en vormen der dingen, de ge-
laatsuitdrukking en verschillende belangrijke dingen in het leven, dit alles is voor hem verloren. Uwe beproeving is eene zeer treurige, mijn vriend!

Eens ontmoette ik zulk een geestigen, slimmen, knappen, blinden man. Ik had mijn intrek genomen in een dorpje op de kust van Cornwallis, en de man uit het huis, waarin ik mij bevond, zat in een stoel bij het vuur. Ik verlangde kennis met hem te maken, en ziende, dat hij blind was, zeide ik op medelijdenden toon: „Uwe beproeving is zeer zwaar, mijn vriend.”

Tot mijne verwondering stond hij op en zich boos tot mij wendende, ontkende hij dit ten stelligste „Neen, dat is zij niet,” zeide hij, „volstrekt niet.” En hij verliet tastende het vertrek. Zijne vrouw kwam haastig binnen, om hem te verontschuldigen en mij uitlegging van zijn gedrag te geven. „O mijnheer, het spijt mij zoo; ik had u willen vragen niet tot mijn echtgenoot over zijne blindheid te spreken. Hij wordt daar altijd zoo boos om. *Hij denkt dat oogen slechts dwaze dingen zijn*, weet gij. En hij kan een heele boel meer zonder oogen dan menig ander met oogen doen.”

Die blinde man opende mij de oogen. Ik was voortaan voorzichtiger en ik leerde hieruit, dat, over het algemeen, een blinde zijn gebrek niet voelt. Een doove ziet, dat hij doof is, maar een blinde

kan niet zien, dat hij blind is. Als uitkomst van die verandering in mijn gedrag ontving ik later het verzoek, om twee of drie honderd blinden toe te spreken. De reden, die mij gegeven werd op mijne vraag, waarom men mij juist daartoe uitnoodigde, was mij eerst eenigszins onaangenaam: „Hij zal ons niet beklagen.” De arme blinden niet beklagen! van mijne jeugd af had ik zulks gedaan! Maar ik wist wat zij bedoelden, en was blij, dat zij mijne kennis van hun toestand begrepen — de blinden weten alleen dat zij blind zijn, omdat zij beklaagd worden.

De blinde kent natuurlijk vele behoeften, vele moeielijkheden — soms ook verdrietelijkheden en nooden, maar dit schrijft hij niet toe aan het gemis van het gezicht, maar aan den natuurlijke loop der omstandigheden. En nu kan ik mij zeer goed voorstellen, dat ik bij dezen blinde uit den ouden tijd was neergezeten en met hem begon te praten; en wanneer ik dan zijn vertrouwen gewonnen had, zou hij misschien zijne blinde oogen naar mij toe gewend hebben, zeggende: „Weet gij wat ik denk? Dat het alles dwaasheid is om te praten over oogen en over de heerlijkheid van het gezicht, en al dat soort van dingen. *Ik geloof niet, dat er oogen bestaan! Bewijs het mij.* Wat zijn oogen?”

„Wel,” antwoord ik zoo goed als ik kan, „oogen zijn de werktuigen van het gezicht, waardoor wij het zintuig van het gezicht bezitten.”

„Gezicht? Wat is het gezicht? Hoe verklaart gij mij dat?”

Wat kan ik hierop zeggen? Ik weet niet of iemand het gezicht aan een blinde kan beschrijven — en natuurlijk is mijn zwijgen een klaar bewijs, dat hij gelijk heeft en dat er geen oogen bestaan. Hij antwoordt dus op kalmen toon: „Neen, mijn waarde heer! ik heb soms droomen en verbeeld mij dan het een en ander, misschien is dit het gevolg van ongesteldheid der maag — maar *niemand heeft ooit kunnen zien*, het is onmogelijk.”

Dit is het beeld van duizenden, van tienduizenden rondom ons.

Voor u en mij zijn, Goddank, de tegenwoordigheid en de hulp van onzen Hemelschen Vader even werkelijk als de wereld rondom ons werkelijk is. Ons leven wordt door Zijne liefde verheerlijkt, dit is ons even zeker als de grond waarop wij treden, en even helder als de hemel waaronder wij wonen. Wij worden door Zijne zorg omgeven, door Zijne gunst omringt als door een schild. Voor ons is de Heer Jezus een werkelijk tegenwoordig Persoon, een liefdevol Vriend en Broeder, onze gezegende Meester, dien wij met blijdschap dienen; met Hem te verkeerren is zoo gemakkelijk en natuurlijk als de ademhaling.

En toch zijn er eene menigte menschen, voor wie dit alles slechts een klank is, waaraan geen bepaald begrip ten grondslag ligt. God is voor hen geene werkelijkheid, alleen een naam, en Jezus Christus is slechts Iemand, die lang geleden leefde. De godsdienst wekt hunne spotternij op. Zij kunnen er niets

van zien, en gelooven er daarom ook niets van.

Wat kan men doen voor een man, die blind geboren is en die niet gelooft, dat er oogen zijn? Het dient nergens toe, hem te plagen met pleisters of oogwater of pijnlijke operaties. Als iemand geene oogen heeft, is het eene dwaasheid, ze te willen openen. En wat zou het baten, indien de wonderen van het oog hem al door welsprekende mannen beschreven werden? Lees hem, als gij wilt, daarover een geleerd stuk voor. Maar wat geeft het hem? De man heeft geen *licht* noodig, maar oogen. Argumenten, theorieën, bespiegelingen over Gods plan der zaligheid, bewijzen voor de waarheid van het christendom, uitleggingen van het geloof — wat baten al deze dingen, wanneer de menschen blind zijn, blind geboren? Kunnen wij dan niets doen, om hen te helpen? Ja zeker, wel iets, maar het moet de rechte zaak zijn. Roep Bartimeus. Hij is daar ergens in de menigte, die den Meester omringt.

„Hier Bartimeus, hier is iets voor u. Daar boven aan de stoep zit een blinde. Spreek eens met hem.”

En Bartimeus zet zich naast hem neder en knoopt een gesprek met hem aan: „Weet gij, dat ik even als gij blindgeboren was?”

„En wat zijt gij nu?”

„Wat ik nu ben?” roept Bartimeus uit. „Wel, ik heb een paar oogen zoo goed als iemand op de wereld. Ik kan alles zien.”

„En waart gij *blindgeboren*?”

„Ja, zeker; ik ben jaren blind geweest. Er zijn

vele menschen hier in de stad, die mij kenden, toen ik nog een blinde bedelaar in Jericho was."

"Wat hebt gij gedaan, om ziende te worden?"

"Ik hoorde, dat Jezus van Nazareth in de stad was. Men had mij verteld van de wonderen, die Hij deed; en toen Hij dicht genoeg bij mij was, om door mij gehoord te worden, smeekte ik Hem, zich over mij te ontfermen. Hij hield op mijn geroep stil, alsof ik een prins ware geweest; riep mij tot zich, en gaf mij de heerlijke gave des gezichts in een oogenblik. Hij is nu hier in de stad en zal zeker dezen weg langs komen. En Hij zal voor u hetzelfde willen doen, als Hij voor mij gedaan heeft."

Dit zou den blinden man aan het denken, hopen en verlangen brengen. Het krachtigste bewijs voor de waarheid onzer leer, en de grootste kracht, die wij hebben, om anderen te helpen, is hun te vertellen, wat Jezus Christus voor ons gedaan heeft. *Een ding weet ik, dat ik blind was en nu zie."*

En nu staat Jezus vóór hem. Hebt gij wel opgemerkt, dat de Heer hem niet vraagde, of hij ziende wilde worden of iets dergelijks? Misschien vreesde Jezus den lust tot redeneeren van dezen man, en Hij wist, hoe spoedig de kans dan voorbij zou zijn. Hij maakte slijk tot een zalf; legde dit op zijne oogen en zeide tot hem: *"Ga heen, wasch u in het badwater Siloam."* Hij beloofde hem niets.

Waarom maakte Hij dit slijk? Gedeeltelijk, dunkt mij, omdat Hij misschien nog eenmaal wilde getui-

gen tegen de drukkende tirannie, waaronder de Farizeën den Sabbat hadden gebracht, daar zij zeiden, dat het tegen de wet was om zijne oogen *met oogenzelf te zalven*, omdat dit te veel op werken geleek; terwijl het niet tegen de wet was, om Jezus op dien dag te steenigen! Hij maakte slijk als een teeken, geloof ik, voor hen, die oogen hadden om het te zien, dat Hij, die in het begin den mensch uit stof gemaakt had, ook nu uit het stof kon te voorschijn roepen, wat den mensch ontbrak. Het was het bewijs van den Schepper, het Licht der wereld.

Daar was misschien eene fluistering der hope in, dat gelijk door het slijk de genezende kracht kwam, ook door het koude, doode slijk de volkomen genezing van het lichaam zal komen, en dat eens onze blinde oogen geopend zullen worden, opdat ook wij den Koning in Zijne schoonheid mogen zien.

Ook ligt hierin een vriendelijke wenk, om ons te doen zien, dat, ofschoon Hij, door wiens woord de hemelen gemaakt zijn, den zegen verleent, Hij zich toch tot de aarde wil nederbuigen, om een werktuig tot Zijn gebruik te vinden en zich van de zwaksten en eenvoudigsten onder ons wil bedienen, om iets groots en zegenrijks tot stand te brengen, indien wij slechts lijdzaam in Zijne hand zijn.

Terstond rees de blinde man op en door eene menigte menschen gevolgd, slaat hij den weg in naar het badwater Siloam. Het was een heerlijk geloof! Hij had kunnen beginnen zich eene menigte

vragen te stellen: „Ik heb allerlei dingen beproefd; welk nut zullen mij die pleisters van slijk aanbrenge-
gen? De man uit Jericho heeft ze ook niet gehad! Indien deze Jezus mij kan genezen, waarom doet Hij het dan niet dadelijk?”

Neen! Christus zeide: „Ga heen, wasch u,” en hij ging en waschte zich — EN KWAM ZIENDE WEDER.

O! wat zou ik hem toen gaarne ontmoet hebben! Het verwondert mij niet, dat het eene opschudding in de stad teweegbracht. Het moet hem toegeschenen hebben, alsof de hemel tot hem kwam. O, hoe heerlijk om de lucht, de straten, het gelaat der menschen — alles te zien! Ik zie hem vóór mij; hij is bijna bevreesd zijn nieuw zintuig te gebruiken; uit gewoonte strekt hij nog de hand uit en zet den voet voorzichtig neder, maar is toch be-
tooverd door de zegening van het gezicht. Hij heeft nu geen enkelen bewijsgrond noodig. Ieder zintuig en ieder gevoel, de uitgestrekte wereld, die voor hem lag, de lucht boven hem, alles waarop zijne oogen rustten, getuigde van de volkomen verandering, die hij had ondergaan.

Zijne bureu waren er niet zeker van, dat hij dezelfde man was. *Is* hij dat, die zat en bedelde?” „Ja,” zeiden sommigen. „Neen,” zeiden anderen. „Hij is hem gelijk,” beweerden weder anderen. „Ik *ben* het!” zeide de man, met de overtuiging van iemand, die het moet weten. Zoo plotseling, zoo volkomen, zoo heerlijk is de zegen, dien Jezus kan mededeelen!

En nu, deze zelfde Jezus Christus is hier. Het

zou iets wreeds zijn, om zulke wonderen te verhalen, indien Jezus heengegaan was. Het is duister en ledig rondom ons, indien wij alleen kunnen terugzien op de nagedachtenis van zoo Iemand.

Jezus is hier, niet vluchtend uit de handen Zijner vijanden, maar vertoevende in het huis Zijner vrienden. Waar is de ziel door verdriet nedergebogen, die door eenig drukkend leed wordt uitgedreven, alleen in duisternis en droefheid? O! dit is juist de ziel, die door Jezus altijd gezien wordt. Dit is de ziel, die Hij niet kan voorbijgaan. Lieve ziel, juist omdat gij zoo behoeftig zijt, moogt gij hoop voeden; en laat de verwachting uit uwe oogen stralen, juist omdat gij blind zijt."

"Ach," zegt gij, „maar het is zoo donker rondom mij!"

Zoo was het ook rondom dezen man. En indien de Heer zegt: „Ik ben het Licht dezer wereld," waar anders zal ik verwachten Hem te zullen vinden dan daar, waar hij het meest noodig is, en waar de duisternis haar treurigsten nacht verspreidt?"

„Maar ik heb zooveel dingen tegen mij."

Dat had de blindgeborene ook. Maar dit alles is eene reden te meer, om hulp en ontferming van den Heer Jezus te verwachten.

„Maar ik kan niet bidden."

Wel, ik zie niet, dat deze man eenig gebed *uitsprak*, maar uit zijn gelaat sprak een krachtiger bede, dan zijne lippen ooit konden uiten. Hij sloeg zijne oogen verlangend tot Jezus op en liet Hem neder-

zien op zijne ellende en nood. Denkt gij niet, dat het blinde gelaat naar het licht gekeerd meer zeide dan woorden?

„Maar ik begrijp den weg der zaligheid niet.”

Zeer waarschijnlijk deed deze man dit ook niet, toen hij de pleister van slijk op ieder oog had. Hij bemoeide zich echter niet met de methode, maar dacht *alleen over den Meester*, en deed wat hem gezegd was. Jezus is hier; spreek tot Hem; verlang naar Hem; verwacht Hem; strek de hand uit en klem u aan Hem vast. Zeg tot Hem: „Ik heb gehoord, dat Gij de Vriend en Zaligmaker van zondaars zijt. Ik roep Uwe ontferming in. Ik heb Uwe hulp noodig. Heer! red mij!”

Hij zal u redden; Hij kan het niet nalaten. Wij klemmen ons vast aan de Almacht van Zijn genadig woord: „*Die tot Mij komt zal Ik geenszins uitwerpen.*”

TWAALFDE HOOFDSTUK.

JEZUS, DE VRIEND DER TREURENDEN.

En gingen en boodschapten het Jezus.
Matth. XIV: 12.

Dit veertiende hoofdstuk van Mattheus is in vele opzichten zeer verwonderlijk. Hoewel het vol van allerlei verschillende gebeurtenissen is, treft het misschien het meest door de tegenstelling, die men er in opmerkt. Het eerste deel is vol van Herodes en het tweede vol van Jezus, — de aardsche koning en de Koning des hemels.

Koning Herodes liet Johannes gevangen nemen en hem in den kerker opsluiten. Eene treurige plaats, voorwaar, waar zich de gevangene ophoudt! Door toedoen van Herodias bevindt hij zich hier onder strenge bewaking en is geen oogenblik zeker van zijn leven. Nu komt de verjaardag des konings. Blaast op de trompetten, laat de vlaggen wapperen, tooit de koninklijke zaal in feestdos, brengt het rijkste

en heerlijkste van daag te voorschijn! Noodigt de rijksgrooten bij den koning ter maaltijd! — Hebt gij het nieuws gehoord? De koning heeft een verjaargeschenk aan Herodias gegeven — het hoofd van Johannes den Dooper, op een schotel. Komt, laat ons heengaan; wie zou langer op zulk eene plaats willen vertoeven. Verraad, moord, onrecht zijn helaas! de vlekken, die de wanden der paleizen bezoedelen! Maken zij de gedenkschriften niet uit van de koningen dezer aarde?

Nu komt de tegenstelling. Wederom eene menigte, nu niet van hooggeplaatste personen, maar van mannen en vrouwen, kleine jongens en meisjes, zieken, vermoeiden en treurenden. Ziet, hier is een ander Koning! Maar geen purper of fijn lijnwaad is hier voorhanden; hier is geen paleis; hier zijn geene statige rijksgrooten. „*En Jezus uitgaande, zag eene groote schare en werd innerlijk met ontferming over hen bewogen, en genas hunne kranken.*” Dit is de ware Koning.

Herodes vierde feest; binnen in zijn paleis schitterde het van goud; daar weerklonk de muziek, en hij was er omringd door trotsche edelen en legerhoofden. Maar hier is een ander tooneel. Het is avond, de lucht wordt koel, de zon haast zich ten ondergang te midden van haar gouden pracht, de schaduwen der heuvelen vallen op de menigte. En de discipelen kwamen, zeggende: „Dit is eene woeste plaats, en de tijd is nu voorbijgegaan; laat de scharen van u, opdat zij heengaan in de vlekken en zich-

zelve spijze koopen." Maar neen, de Koning zendt Zijne gasten niet aldus heen. „Het is hun niet van noode heen te gaan," zegt Hij. En Hij deed de scharen nederzitten op het gras, en toen brak Hij de vijf brooden en deelde ze onder hen en „zij aten allen en werden verzadigd."

Maar niets is zoo schoon als de woorden, die de beide deelen van dit hoofdstuk, de geschiedenis van Herodes en deze gebeurtenissen in het leven van Jezus, aan elkander verbinden. *En zijne discipelen* (de discipelen van Johannes) *kwamen en namen het lichaam weg, en begroeven hetzelve; en gingen en boodschapten het Jezus.* Verstomd, verbijsterd, verblind door hunne groote smart, wat kunnen zij doen? Laat nu ieder van hen maar naar zijn huis gaan; hun meester is dood en begraven, wat blijft hen anders over dan de eenzaamheid der smarte. Jezus was bijna een mededinger van hun meester geworden, en Zijn toenemenden roem had de menschen van hem afgetrokken. Jezus stond veel toe, dat Johannes verbood, en leerde veel, dat deze discipelen niet begrepen. Indien Jezus inderdaad de Messias ware, hoe kon Hij dan hebben toegelaten, dat Zijn getrouwe getuige omkwam door de hand van een tyran gelijk Herodes?

Vragen wij onszelfen af, waarom de discipelen van Johannes zich in deze oogenblikken tot den Zaligmaker begaven, om Hem hun verdriet mede te deelen? Het was spoedig genoeg verbreid geworden, zoodat het niet alleen kan geweest zijn, om er

Hem van in kennis te stellen. Iedereen wist het in een dag. Maar treurig en geschokt als zij waren, gevoelden zij instinctmatig, dat zij *daar* troost moesten zoeken; *daar* zouden zij rust vinden, *en zij gingen heen en boodschappen het Jezus.*

En dit is juist de samenvatting van het leven van den Heer. De wereld vertelde Hem altijd hare nooden en verdrietelijkheden. Een man knielt aan Zijne voeten — het is Jaïrus, die Hem spreekt over zijn zieke dochtertje te huis. Er komt een stilstand in de Hem omringende menigte — het is eene arme vrouw, die Hem bekent om welke reden zij Hem heeft aangeraakt, en hoe zij genezen is. Daar komt een hoofdman over honderd Hem over zijn dienstknecht spreken, en eene moeder vraagt Hem hare zieke dochter te genezen. O, Hij heeft een geopend oor voor iedere klacht. Hij heeft een hart voor het leed van de geheele wereld. Dit is de Zaligmaker, tot Wien ook wij heden wenschen te naderen.

Is dit niet juist wat de wereld noodig heeft? Iemand aan wien men al zijne zorgen kan mededeelen.

Ziehier de wijze raadgeving van eene verstandige vrouw uit den lateren tijd: „Gij moet de menschen nooit lastig vallen met uwe ziekteverschijnselen — lichamelijke of geestelijke.” Waarschijnlijk rekent zij hen, die altijd uwe belangstelling vragen voor de verschijnselen, die zij bij zichzelf waarnemen, terwijl zij u in de kleinste bijzonderheden al de kwalen van lichaam, ziel of geest opnoemen, onder

de vervelendste menschen. Maar dat wij hen vervelend noemen, zou alleen daarin zijne oorzaak kunnen vinden, dat het ons aan liefde en medegevoel ontbreekt. Ik geloof, dat de grootste weldaad, die gij aan tienduizenden menschen zoudt kunnen bewijzen, zou zijn, hun iemand te geven aan wien zij vrij hun gansche hart konden openen. Ook geloof ik, dat vele arbeiders in het Godsrijk u zouden zeggen, dat de genade waarom zij voortdurend bidden niet is moed en volharding, maar geduld om te luisteren naar al de geschiedenissen van hen, die tot hen komen.

Hebben wij allen dit niet op onze beurt noodig? De jonge lieden met hun verlangen naar deugd, daar waar de deugd bespot wordt, en het uitspreken van de flauwe begeerte op zichzelf reeds eene groote kracht, een gezegend begin zou zijn. Vermoeide zielen door twijfelingen omringd en verontrust door de schijnbare triomf van het kwade. Mannen en vrouwen, door hun verleden terneergebogen, dat donker, onveranderlijk verleden, waarvan niets hen kan vrijmaken, verlangen een luisterend oor te vinden, een geduldig, liefhebbend vriend, aan wien zij het alles kunnen vertellen. Daar zijn mannen en vrouwen, verontrust door geldzorgen en moeielijkheden in hunne zaken en door de gewone, dagelijksche bezwaren van het leven, door geheim verdriet verteerd, dat zooveel gemakkelijker te dragen zou zijn, als zij het aan eenig vriend konden toevertrouwen. De drukkendste zorgenlast is, dat er

niemand voor ons zorgt; het moeielijkst te verdragen is de eenzaamheid van het verdriet. En helaas! wij hebben allen *zonden*, tekortkomingen, die wij voor onszelfen willen verbergen, en waarvan, indien wij ze slechts konden bekennen, de mededeeling berouw en verlichting zou aanbrengen, en een broederlijke handdruk zou ons helpen, om er afstand van te doen. Dit is de groote behoefte der wereld! Indien de gezegende Heiland aan deze behoefte niet had voldaan, kon Hij niet zulk een Zaligmaker zijn, als Hij is. En indien de vervulling dezer behoefte alleen gevonden wordt door de bediening van menschelijke priesters, dan deden wij beter terug te gaan en Joden te worden, want in het Nieuwe Testament kunnen wij van het begin tot het einde zulk eene instelling niet vinden, en indien wij dit konden, zouden wij er niet half over voldaan zijn. Maar, God zij geloofd, in dit boek vinden wij, dat Jezus Christus Zelve gekomen is, om in deze behoefte te voorzien. *Wij hebben zulk een Hoogepriester. Maar priester* is een woord, dat te koud, te hard, te officieel, te vormelijk is geworden, om duidelijk te maken, wie Hij is en wat Hij voor ons zijn wil. *Wij hebben in Hem een liefhebbend Vriend.*

Laten wij er ons heden toe zetten, om het karakter van den Zaligmaker in dit licht te zien. Het kan zijn, dat wij ons Hem voorgesteld hebben als den Christus van lang vervlogen tijden, die Zijn leven van volmaakte liefde leefde en daarna naar den hemel is gegaan. Neen waarlijk, zonder Hem zullen

wij daar nooit komen. Gij hebt Hem misschien gekend als een groot Leeraar, wiens woorden gij hebt gelezen en hebt getracht te gehoorzamen. Maar woorden zijn hard en koud, en zelfs aan Zijne woorden ontbreken handen, om te helpen en te zegenen. Gij hebt Hem misschien gekend als den Zaligmaker, die de zonden der wereld in Zijn lichaam op het hout heeft gedragen. Maar voor zulk eene vertrouwelijheid is meer dan dit noodig.

Ik heb eens hooren vertellen van een man, die een preek gehoord had, waardoor hij zeer getroffen werd, en de indruk werd nog bij hem versterkt, totdat hij gevoelde, dat hij een onderhoud met den predikant moest hebben. Hij ging hem dus een bezoek brengen. Maar hij werd zoo koel ontvangen; er werd zoo koud en op een afstand naar de reden zijner komst gevraagd, dat de goede man er door verschrikt werd; hij maakte eenige verontschuldiging en spoedde zich heen, het aan den predikant overlatende, om de zaak uit te leggen, zoo goed als hij kon.

Vraag nu u zelven eens af, welke hoedanigheden wij in Hem verlangen, die ons tot Zich wil brengen, om ons hart voor Hem te openen? Er is eene majesteit in Zijn omgang met de menigte, de natuurlijke majesteit van een koning. Hij spreidt eene majesteit in Zijne wonderen ten toon, de majesteit van den Schepper. Wij zien Hem te midden van den storm, en vragen ons af: „Wie is toch deze, dat de wind en de zee Hem gehoorzaam zijn?” Maar welk soort van man is Hij, tot wien kleine gezels-

schappen treurenden en enkele lijdens zich zullen wenden om troost, genezing en kracht?

Zij, die geene sympathie vragen of geven, zijn koude en afstootende naturen. Eenzelvig en zelfgenoegzaam stuiten zij u af, zoodra gij ze ziet. Er zijn anderen, vele anderen, die alle vertrouwen hebben verloren; zij zijn verhard geworden en spreken op spottenden, uitdagenden toon. Maar hij die ons vertrouwen wint, moet een hart hebben, vol edelmoedige indrukken, gereed tot hulp. En ik kan mij ook voorstellen, dat het verzacht moet zijn door geleden verdriet en getroffen door medelijden met onze gebreken.

Denk eens, hoe Jezus Christus Zelve verlangde naar het medegevoel van Zijne discipelen. „Van toen aan begon Jezus Zijnen discipelen te vertoonen, dat Hij moest heengaan naar Jeruzalem en veel lijden van de ouderlingen en overpriesteren.” Herinnert gij u, hoe ruw Petrus Hem berispte? „Dit zal U geenszins geschieden, Heer.” Toen kwam de week van stilzwijgen. Christus' hart was te vol van smart, het lijden van het kruis te zwaar en te vreeselijk voor Hem, om aan iets anders te denken. En de discipelen weigerden Zijne woorden te hooren, weigerden Hem hun medegevoel, totdat het menschelijk brein des Heeren geheel overstelpt zou zijn geworden, indien Hij geene verlichting had kunnen vinden door zich te uiten, geene kracht had kunnen putten uit het medegevoel van anderen.

En Hij, geheel terneergedrukt, stijgt den berg op.

„En daar verschenen Hem Mozes en Elia, die met Hem spraken over Zijnen uittocht, dien Hij volbrengen zou te Jeruzalem.” Hij kent dien last der smart en der eenzaamheid. Hij kent het verlangen, de *noodzakelijkheid* van zulk eene verlichting, als vriendelijke samenspreking kan brengen. Telkens weer staat het geschreven, dat Hij de twaalfen tot Zich riep en hen begon te zeggen, wat er met Hem gebeuren zou. Het schijnt ons toe, als hoorden wij Hem zeggen: „Komt tot mij, mijne discipelen. Ik heb uwe liefde, uw medegevoel noodig, de kracht die gij Mij kunt geven. Laat Mij u mijne smart mededeelen.”

Herinnert gij u, hoe Hij in groote droefheid den hof van Gethsemané binnengaat en tot de uitverkoren discipelen zegt: „Blijft hier en waakt met mij?” En op kleinen afstand van hen knielt Hij neder in het angstig gebed; en daarna, naar menschelijk medegevoel verlangende, komt Hij terug en vindt hen *slapende*? En wederom knielt Hij neder en Zijn zweet werd gelijk groote druppelen bloeds. En ziet, weder komt de hemel Hem te hulp; daar verscheen een engel, die Hem versterkte. Dit is onze Christus, onze Broeder, die Zelve de groote lasten kent, die ons zoo bezwaren, en ons bidt om tot Hem te komen en Hem alles te zeggen, wat ons deert.

Maar nogmaals, *indien er een zoodanig vertrouwen zal zijn, dan moet er innige gemeenschap heerschen.* Droefheid is iets heiligs, waarin zich een vreemde niet mengt. Er moet eene volmaakte toegankelijk-

heid, eene openhartigheid en eenheid met ons zijn. Vrees gaat niet samen met vertrouwelijkheid. Hij moet bij ons *thuis* zijn, en wij moeten thuis zijn bij Hem. Sommige menschen hebben een Zaligmaker, die zoo verheven is, dat zij alleen tot Hem kunnen bidden. Ik kan van verre staan in mijn nood en om hulp roepen, maar ik kan niet van verre staande mijne geheime smarten vertellen, de vrees, die mij vervult, en de schaamte, die mij gedurig vervolgt, en het voortdurend mislukken mijner pogingen. *Ik viel als dood aan Zijne voeten*, zegt Johannes. Johannes, de beminde discipel, die op de borst des Heeren geleund had. „Ik viel als dood aan Zijne voeten,” zoo schrijft Hij, toen hij den Zaligmaker in Zijne majesteit en heerlijkheid aanschouwde als Koning des hemels. Maar ziet! Hij komt nog tot ons als onze vriendelijke en eenvoudige Broeder. „Ziet,” zegt Hij, „ik sta aan de deur en ik klop”; „doe mij open, laat mij binnenkomen en bij u te huis zijn; open mij niet alleen uwe deur, maar uw gansche hart en vertel mij al uwe nooden.”

Voor dit volmaakt vertrouwen moet er nog iets meer zijn. *Er moet gelegene tijd zijn*. „Een hart, van zichzelf bevrijd, om te troosten en mede te gevoelen,” zoo zingt iemand in een schoon lied. Het ongeduld, dat met het horloge in de hand staat en zegt: „Ik kan u vijf minuten geven,” geeft gewoonlijk niets of minder dan niets aan treurige harten. Nooit was er een leven zoo welbesteed, als deze drie korte jaren van Jezus Christus. „Hij had zelfs

geen gelegenen tijd om te eten." Geen vrij oogenblik voor Zichzelfen, maar voor anderen — hoeveel vrijen tijd! Het was waarlijk niet het minst wonderlijke in dat leven, dat er zooveel vrije tijd was, om met iedereen te spreken. Nicodemus komt des nachts; de Heer heeft gelegenheid, om zich op zijn gemak met hem te onderhouden! Hij zit vermoeid en warm aan de bron; welk eene geschikte gelegenheid, om met de vrouw te spreken, die water komt halen! En stel u Hem nu voor, nu Hij Zijne heerlijkheid is binnengegaan, vriendelijk en geduldig wachtend, dat wij zullen komen en Hem ons geheele hart openen. Dit is Jezus; dit is Jezus, zooals wij Hem noodig hebben en zooals Hij verlangt voor ons te zijn.

Hij staat in ons midden, maar, lieve vriend, zie eens op naar dat gelaat. Mij dunkt, het staat min of meer droevig. Hij kwam op aarde voorbereid voor den bitteren smaad en de droefenis van Kalvarie; voor de vreugde, die Hem voorgesteld was, heeft Hij het kruis verdragen en de schande veracht. Maar aan deze smart is zulk eene vergelding niet verbonden; bij deze droefheid moet het Hem wonderbaar te moede zijn.

„Gezegende Meester, waarom is uw gelaat droevig? Gij hebt toch smaad en schande genoeg voor ons geleden?”

„Ziel, ik ben gegriefd, omdat gij mij uwe bezwaren niet toevertrouwt en mij uw gansche hart niet blootlegt. Ik ben bedroefd, omdat gij mij niet alles voor u wilt doen wezen, wat ik voor u zou kunnen en

willen zijn. Ik ben bedroefd, omdat gij belast zijt, wanneer ik uw last van u kon wegnemen; omdat gij een geheim hebt, dat gij met mij niet deelt." Zijne liefde verlangt, dat wij Hem *alles* mededeelen, al onze zonde, al ons verdriet, al onze vrees en al onze vreugde.

Laat ons dit alles beschouwen als *mogelijk*, en *mogelijk voor ons*. Zooveel is toch zeker, niet waar? dat er eens Iemand in de wereld was, die zoo vol teeder mededoogen en vriendelijke hulpvaardigheid was, dat allerlei soort van menschen zich tot Hem aangetrokken gevoelden en Hem hun hart openden. Allen, die eenig leed of eenige ziekte en nood hadden, kwamen tot Hem en vonden genezing, rust en zegening.

Wat is er van dien gezegenden Jezus geworden? Is Hij naar den hemel gegaan, om in groote heerlijkheid op Zijn troon te zitten te midden der heilige engelen, ver van ons verwijderd en buiten ons bereik, en ons eene herinnering nalatend van hetgeen vroeger was, om daaruit een geloofsartikel op te stellen? Dan wil ik *dat* in het geheel geen Evangelie noemen. Het is alleen de treurige geschiedenis van mijn verlies; eene zwaarmoedige herinnering aan mijne eenzaamheid en armoede.

Noemt gij het vriendelijk, om een hongerig weeskind te vertellen van de liefde eener moeder. Denkt gij zulk een kind te troosten door die lieve tegenwoordigheid, dat waakzaam oog, die teedere liefde te beschrijven? En wanneer dan de kleine op zijn

eigen toestand terugblijkt, en er aan denkt, dat hij zonder moeder en verlaten is? Ik wil niet zoo wreed zijn, om zulk een Evangelie te prediken. Neen, waarlijk niet — ben ik niet even behoeftig als men in den vroegeren tijd was? Is het leven voor mij niet evengoed eene verborgenheid als het voor hen was? Heb ik niet mijne zonden, mijne smarten, mijne lasten, gelijk zij ze hadden. En krijg ik alleen maar het verhaal van wat zij bezaten? Mijne eenzaamheid wordt niet vervroolijkt door iets over Hem te hooren. Ik moet verblijd worden door Zijne tegenwoordigheid. Ik moet Hem kennen evengoed als Johannes, en Thomas en Maria en de zusters uit Bethanie.

Antwoordt gij hierop zuchtend: „Helaas! dat is onmogelijk voor ons, omdat Hij bij hen lichamelijk tegenwoordig was!” Neen, juist die lichamelijke tegenwoordigheid verborg Hem eenigszins en scheidde Hem van hen. Ik zal Hem niet minder, maar juist meer en volkomener kennen, dan zij Hem kenden. Hij ging heen, maar om meer volkomen tot ons te komen dan ooit te voren. „Ik zal u geene weezen laten,” zoo sprak Hij; „ik kom weder tot u.” „Indien iemand mij liefheeft, die zal mijn woord bewaren; en mijn Vader zal hem liefhebben, en wij zullen tot hem komen en zullen woning bij hem maken.” „Ziet, ik ben met ulieden,” zeide Hij, „tot de voleinding der wereld.” Wij zullen versterkt worden door Zijn Geest in den inwendigen mensch, opdat Christus door het geloof in onze harten moge wonen.

„Ziet,” zeide Hij in het visioen van Johannes, „ziet, Ik sta aan de deur en Ik klop. Indien iemand Mijne stem zal hooren en de deur opendoen, Ik zal tot hem inkomen en met hem avondmaal houden en hij met Mij.”

Jezus Christus zoekt met ons eene even innige en voortdurende gemeenschap als Hij ooit met iemand had. Het komt mij voor, als hoorde ik eene andere verzuchting. „Helaas! ik kan mij voorstellen, dat zulk eene groote eer, zulk een gezegend leven mogelijk zou zijn voor heiligen; binnen bereik van hen, die door hunne geboorte en omgeving altijd de atmosfeer des hemels hebben ingeademd; die door reine voorbeelden en goede invloeden voor zulk een verheven gemeenschap geschikt zijn; eene geestelijke aristocratie, die vergunning heeft het paleis des Konings binnen te treden. Maar ik! ik ben arm, zondig, gering. Ik word van buiten door duizend handen terug gedreven en van binnen door duizend verkeerdheden nedergedrukt. Zulk eene gemeenzaamheid, zulk een verheven en gezegende gemeenschap, zulk eene voortdurende nabijheid en vriendschap kan nooit de mijne zijn.”

Ziel, gij doet uw Heer een wreed en bitter onrecht aan, door zoo over Hem te denken. Luister naar Zijn woorden — niet tot de vurige geloovigen gericht, wier zielen branden van innige liefde, maar tot hen, die Hij moet berispen als onverschillig en dood voor Hem. „Zie, ik sta aan de deur en ik klop: indien *iemand, iemand* mijne stem zal hooren

en mij open doen, zal ik tot hem inkomen en met *hem* avondmaal houden."

Heeft onze gezegende Heer Jezus ooit iemand verworpen? Was iemand ooit te arm, te slecht, te diep gezonken, om een welkom uit Zijn mond te hooren, en om al Zijne liefde op zich uitgestort te zien? Het is inderdaad eene zonde en eene schande, om zoo over Hem te denken, die ons zoovele bewijzen Zijner groote liefde heeft gegeven.

Lieve ziel, daar is heden ten dage niemand in de wijde wereld, dien mijn Heer meer bemint dan *u*; er is niemand, dien hij meer verlangt te zegenen dan *u*; er is niemand, dien Hij in nauwere gemeenschap met Zichzelven wil brengen en meer volkomen tot Zijn eigendom wil maken. *Uwe zonden* zijn juist de zonden, die Hij komt vergeven; *uwe lasten* zijn juist de lasten, die Hij zoekt te dragen; *uw verdriet* is juist het verdriet, waarop Hij wacht, om het weg te nemen. *Deze vertrouwelijkheid is mogelijk voor ons.*

Zeker begint gij nu een weinig stoutmoediger te worden. En vraagt gij nu: *Hoe kan deze vriendschap de mijne worden, deze vriendschap waarin vrees noch smart is, maar waarin mijn hart Hem alles zal openbaren?* Wel, wij hebben gezien, dat Jezus dezelfde is gebleven; wat Hij ooit voor iemand was, dat wil Hij voor ons zijn. Houd dit bij het begin vast. En laat ons dan verder gaan om te zien wat Hij is en wat wij Hem mogen vertellen.

Het kan zijn, dat gij u dit hebt voorgesteld als

het verheven voorrecht van heiligen, geestelijk en verheven, die zich zoo hebben geoefend in het verdragen, dat zij nauwelijks pijn, gebrek of leed meer gevoelen: en gelijk de serafim in het gezicht, indien zij al op deze aarde staan, bedekken de vleugelen hunne voeten: zij zijn hier als menschen, die meer tot den hemel dan tot de aarde behooren en die meer vliegen dan loopen. En *uwe* behoeften zijn zoo alledaagsch, niet waar? En uwe gedachten zijn over duizend kleinigheden? Welnu, kom en zie.

Ga niet naar de kerk wanneer de menschen zich daar in aanbidding nederbuigen, maar ga mede naar een bruiloft. Jezus is hier ook genoodigd. Zie, de wijn is op, en de arme gastheer, verschrikt en verdrietig, fluistert de moeder des Heeren met een zucht in het oor: „De wijn is op, wat zullen wij doen?” Terstond wordt deze nood tot Jezus gebracht „Zij hebben geen wijn.” Wat dunkt u? Richtte Hij zich verontwaardigd en beleedigd op bij het hooren van zulk een wereldsch verzoek? Was Hij zoo afgetrokken door hemelsche overdenking, dat deze menschen nauwelijks Zijne opmerkzaamheid konden trekken, en nog minder Zijne belangstelling konden gaande maken?

Neen, zoo handelt Jezus niet. Hij is de Vriend, de Koninklijke Broeder, die in onze woning komt, om onze belangen tot de Zijne te maken, en er vreugde in te vinden, om ons vreugde aan te doen. En zie, toen de watervaten tot den rand toe vol waren, en de wijn tot den hofmeester werd gebracht,

zeide deze: „Zij hebben den goeden wijn tot nu toe bewaard.”

Zijne liefde is eene teedere liefde, die zich bemoeit met alles wat ons betreft, wien niet alleen sommige zijden van ons karakter aantrekken en die niet alleen voor ons zorgt in sommige gevallen van ons leven. Er zijn plaatsen, waar wij soms om een of ander vragen en het verkrijgen. Maar het gebeurt, dat wij daar om iets komen en tot antwoord krijgen: „Dit behoort niet tot deze afdeeling.” Ik geloof niet, dat ooit eenig klein kind met een verzoek tot zijne moeder kwam, om van haar te hooren, dat het ergens anders heen moest gaan, daar dit verzoek niet bij haar te recht was. Ik ben er *zeker* van, dat er nooit eene ziel tot Jezus Christus kwam en door Hem moest weggezonden worden, omdat hare nood niet tot Zijne afdeeling behoorde. Liefde, die werkelijk liefheeft, moet in alles liefde betoonen; liefde, die ergens zorg voor draagt, moet voor alles zorg dragen.

In dit zelfde hoofdstuk zien wij de discipelen verontrust over het avondeten van de schare. „Deze plaats is woest,” zeggen zij; „laat ze van u, opdat zij, voor het geheel donker is, heen mogen gaan, om zichzelven brood te koopen, want zij hebben niets om te eten.” Indien het antwoord van Jezus iets beteekent, dan beteekent het dit — dat iemands behoefte aan avondeten hem niet *van* den Heer moet verwijderen, maar *tot* Hem drijven.

Mijn broeder, zoolang gij en ik in deze wereld

zijn, hebben wij een Evangelie noodig, dat alledaagsche behoeften en nooden kan vervullen. Onze godsdienst moet plaats geven aan heel veel, dat volstrekt niet gevoelvol en zelfs niet geestelijk is, maar zeer gewoon en van de aarde, aardsch. Brengt gij hiertegen in, dat het gevaarlijk is, om onzen godsdienst aan zelfzuchtige belangen dienstbaar te maken? Wel, ik geloof, dat mijn Heiland veel liever heeft, dat ik mijne zorgen tot Hem breng, al waren zij ook uit zelfzuchtige gedachten geboren, dan dat ik mijn last van zorgen zou dragen, alsof Hij zich daarom in het geheel niet bekommerde. Indien mijne gedachten en wenschen zelfzuchtig zijn — en helaas! zij zijn het dikwijls — de beste plaats, om van zelfzucht genezen te worden, is aan Zijne voeten; en de beste wijze voor mij, om genezen te worden, is de aanraking van Zijne hand. Indien ik al mijne zorg op Hem zal werpen, dan moet ik eene groote menigte zorgen over alledaagsche dingen tot Hem brengen, en indien mijn Heer voor mij zorgt, dan zorgt Hij evengoed in deze dingen voor mij als in andere.

Ik doe mijn Heer groot onrecht en mijzelve groote schade, wanneer ik Hem niet al mijne belangen kan toevertrouwen. Onze liefde handelt zelfs niet zoo met onze kleinen — wanneer een kind ons vraagt om brood, of visch, of om een ei, dan antwoorden wij niet: „Pas op, mijn kind, dat uwe kinderlijke liefde niet bedorven wordt door zelfzuchtige beweegredenen.”

En zeg nu niet: „De tijd der wonderen is voorbij, weet ge.” Neen, dat weet ik niet. Is Gods liefde verminderd? Is Gods macht opgehouden? Is Gods kennis opgehouden? Zal ik met mijne nooden en behoeften tot den Zaligmaker komen alleen, om Hem te hooren zeggen: „Het spijt mij zeer voor u, lieve ziel, maar ik kan u niet helpen — de tijd der wonderen is voorbij, weet gij, en gij moet de wetten der natuur volgen?” Nooit, nooit. Wij hebben Christus zoo niet leeren kennen. Ik kom met mijne zorgen en blik in het gelaat van Iemand, die bedroefd is over mijne twijfelzucht, en die teleurgesteld is, omdat ik zoo weinig vraag; die zich verwonderd over mijn ongeloof; wiens groote liefde zich verheugd, wanneer zij mij kan zegenen. Hij, die ons heeft geleerd, om tot Hem te komen met de bede: „Geef ons heden ons dagelijksch brood,” meent daarmede, dat ik Hem al de gewone, aardsche behoeften van iederen dag zal vertellen en Hij heeft zich verbonden, om naar mijn gebed te luisteren en mij verhooring te schenken. Lieve, twijfelende ziel, in den naam mijns Heeren zeg ik u, wanneer de nood aan de deur klopt en wanneer de vrees u woorden influistert, die u het bloed doen verstijven, *kom dan en vertel het aan Jezus.*

Zie wederom. Daar is Johannes in de gevangenis, terneergedrukt en verslagen, dagelijks blootgesteld aan de wraak van Herodias en aan den luim van den onstandvastigen koning. Geen wonder, dat Johannes verward en verbijsterd is.

Is de Messias, de Koning der koningen, de Heer der heeren gekomen, en zal deze Herodes op den troon zitten en ongestraft zondigen en zal deze Herodias haar zin volgen? Moet de voorlooper en heraut van Christus vergeten in de gevangenis verwijnen? Was er niet voorzeggd betreffende den Christus, dat Hij de deuren der gevangenis zou openen en de gebondenen vrijlaten? Kan Hij waarlijk de Messias zijn? Johannes was teleurgesteld, meent bijna bedrogen te zijn. Hij had gemeend de heerlijkheid van dat koninkrijk, dat de zoon Davids zou oprichten, met Hem te zullen deelen en nu zit hij geketend in de gevangenis. Daarom zendt hij uit de gevangenis twee zijner discipelen, om aan den Heer te vragen: „Zijt gij degeen, die komen zou, of verwachten wij een ander?” Daar spreekt uit 's Heeren antwoord geene ontevredenheid, daar is geen zweem van verwijt in te bespeuren — verre van dat. Hij ging voort met over Johannes den Dooper te spreken, gelijk Hij nooit over iemand anders sprak; en terzelfder tijd deed Hij vele wonderen en zeide: „Gaat heen, en boodschapt Johannes de dingen, die gij ziet en hoort.”

Er zijn vele dingen, die ons gevangen en als in ijzeren ketenen geboeid houden. Daar is de zegepraal van het kwaad; wij zien de leugen op den troon zitten, als in feestdos gekleed, terwijl de waarheid in boeien geklonken is; trouw en goedheid zijn in den kerker. Het is hard, het is geheimzinnig: zwaar-

moedige gedachten overstelpen ons. De ziel, die het goede wil doen, is machteloos. Teleurgesteld en verontrust als wij zijn, schijnt alles ons op zulk een tijd in eene hopelooze verwarring te zijn. Ons geloof wordt aangetast en geschokt, en onze ziel wordt vervuld met pijnlijken twijfel. „Waarom is dit?” zucht het treurig hart. Of misschien is er eene huiselijke ramp, die ons zwaar ter neder drukt; en gelijk de beul, door Herodes gezonden, die met het zwaard in de hand staat, is er altijd een grimmig schrikbeeld, de mogelijkheid van iets kwaads, dat ons dag aan dag bedreigt.

Ons leed kan ook van zuiver geestelijken aard zijn; afschuwelijke influisteringen der hel kunnen ons bedreigen, daar zijn bange twijfelingen, nauwelijks onder woorden te brengen, maar die den hemel van ons uitsluiten en onzen weg verduisteren — gelijk nevelen, die wij niet kunnen aanvatten, maar die alles rondom ons in nacht hullen. Wat kunnen wij in zulke tijden doen?

Doe als deze discipelen deden — *Ga en vertel het aan Jezus*. Indien Hij mijne zonden wil dragen, zal Hij niet weigeren mij van mijne twijfelingen te genezen. Indien Hij mij genoeg bemint, om voor mij te sterven, bemint Hij mij ook genoeg, om mij van Zijne liefde te verzekeren. Het kan zijn, dat ik het doel van Zijne handelingen nog niet begrijp, maar Hij zal mij Zijne hand toereiken, om vast te grijpen; Zijn arm geven, om op te leunen; Zijne tegenwoordigheid zal mij vertroosten en rust geven.

Het kan beter zijn, het kwaad niet weg te nemen, maar Hij zal mij Zichzelven geven tot mijne Toevlucht en Sterkte. Droeve ziel, vertel Hem uwe geschiedenis. Wanneer smart de ziel vervult, en treurige gedachten u overstelpen, *ga heen en vertel het aan Jezus.*

DE TIENDE HOOFDSTUK.

DE BESTE WIJZE OM DE WERELD TE DIENEN.

„Deze arme weduwe” Mark. XII: 43.

Voor ieder onzer is het heden, evenals altijd, de groote vraag: *Hoe kan ik de wereld, waarin ik leef, op de beste wijze dienen?*

Uit de korte geschiedenis van deze arme vrouw kunnen wij vele goede gedachten putten. Op zich zelve genomen is de geschiedenis zeer schoon, maar hare schoonheid en kracht wordt grootelijks verhoogd door hare plaatsing. De zetting van het juweel verfraait het.

Het was op den Dinsdag, die het Paaschfeest voorafging. Indien iets in het verledene eenigszins overeenkomt met de drukte, die men in onze groote steden kan opmerken, het gewoel, de zaken, de verschillende belangen, de godsdienstige beweging, dan was het wel Jeruzalem tijdens dit feest. Uit

alle deelen van het dichtbevolkte Palestina, en inderdaad uit alle deelen van wat destijds de wereld genaamd werd, kwamen menschen, zoodat de stad letterlijk overstroomd was.

De zaken gingen in dezen tijd uitmuntend. De Jood, altijd een koopman, wist hoe zich zulke gelegenheden ten nutte te maken. Het geschreeuw van de verkoopers klonk door de straten, en drong zelfs door tot in de voorhoven van den tempel, van het huis des Vaders eene plaats van koophandel makende. Iedere plaats, waar Jezus voorbijging, was vol koopers en verkoopers. Even als de kermissen in ons land hun oorsprong hadden in kerkelijke feesten, zoo waren de feesten van de Joodsche kerk tijden, waarin men bijzonder veel handel dreef. Men vond onder koopers en verkoopers menschen, wier gansche ziel werd in beslag genomen door de gedachte aan hunne goederen en aan hunne winst. Daar was eene even koortsachtige opwinding te bespeuren als in het leven in onze steden en daar werd, evenals nu bij ons, 's menschen „waarde” voornamelijk bepaald door zijn geld.

Evenals in onzen tijd vervulden ook politieke vraagstukken de harten der menschen. Trotsche uitsluiting sprak er uit de blikken en deed zich opmerken in den statigen gang. Daar was ook het materialisme van deze eeuw vertegenwoordigd, dat alles in twijfel trekt en hen bespot, die zijne vragen zoeken te beantwoorden. En boven alles

verheven was daar de statige en prachtige eeredienst, welks middelpunt de tempel was, de roem van het gansche volk. Toch hing bij al dit krachtig leven het vreeselijk oordeel over de stad, waarvan Jezus gesproken had, toen hij op den Olijfberg stond en de stad zag en over haar weende.

Onder deze groote menschenmassa op zulk een gewichtig oogenblik, terwijl Hem verschillende groepen van wijze, rijke, en verheven aanbidders in de voorhoven des tempels voorbijgingen, roept Jezus Zijne discipelen tot zich en vraagt hen, om naar *deze arme weduwe* te zien! Wie en wat was zij, om eene dusdanige eer te genieten? Laat ons ook naderbij treden en zien.

Het zal goed voor ons zijn, om deze groepen wat meer van nabij te bezien, naarmate zij ons in dit hoofdstuk zullen worden voorgesteld — op den achtergrond de arme vrouw, die zoo eigenaardig op den voorgrond wordt gesteld.

I. *Hier is de politieke groep.* De Farizeën en Herodianen, vereenigd in hun afschuw van hun gemeenschapplijken vijand, zonden eene deputatie, bestaande uit eenigen hunner bekwaamste lieden, om aan Jezus Christus eene verklaring te vragen van Zijne houding tegenover de Romeinsche macht. Hij is een man, die onder het volk den invloed van een profeet heeft. Indien zij er Hem toe kunnen krijgen, om zich tegen het Romeinsche gezag op verkeerde wijze uit te laten, dan kunnen zij dit gezag inroepen, om Hem te vernietigen. Indien Hij zich

voor Rome mocht verklaren, zal het volk van Hem afvallen en het zal gedaan zijn met Zijne macht. Zoo zijn zij er zeker van, dat zij Hem zullen „vangen”, gelijk het verhaal zegt. Gelijk de jager met omzichtigheid nader sluipt en vreest het dier, dat hij wil verrassen, te verschrikken, zoo komen zij met vleiende woorden en sluikschen gang: „Meester, wij weten dat Gij waarachtig zijt, en naar niemand vraagt, want Gij ziet den persoon der menschen niet aan, maar Gij leert den weg Gods in der waarheid. Is het geoorloofd, den keizer schatting te geven of niet? zullen wij geven of niet geven?”

Jezus, hen doorziende en hunne geheimste gedachten lezende, zeide: „Toon mij een penning.” Hij zelve, wij kunnen het ons voorstellen, bezat geen penning; armer dan de arme weduwe was Hij, die rijk was en om onzentwil arm geworden is. De penning met het beeld van den Romeinschen keizer, het teeken van hunne gehate onderwerping, werd Hem overhandigd.

„Wiens is dit beeld en het opschrift,” vraagt Hij.

„Des keizers,” zeggen zij.

Hun het muntstuk teruggevende, zeide Hij: „Geeft dan den keizer wat des keizers is, en Gode dat Gods is.”

Zwijgend en verwonderd gaan zij huns weegs. En Jezus liet hen gaan. Om hen te zien, zal Hij Zijne discipelen niet tot Zich roepen.

En nu gaat de arme weduwe hen voorbij en heft haar oog voor een oogenblik op, om deze over-

sten der stad aan te zien, en zuchtend vervolgt zij haar weg, zeggende: „Ach! ware ik maar groot en invloedrijk als zij, dan kon ik iets doen voor onze ongelukkige stad! Maar ik ben niets!” En haar schamel kleed rondom hare magere leden slaande, omklemt zij des te vaster hare twee penningen — haar al.

Over hunne bijzondere vraag spreek ik niet; ik wil alleen op de vragers zien, en als zij huns weegs gaan en wij tot onszelf inkeeren, gevoelen wij, dat de hoop en het heil van de wereld niet in handen is van de staatslieden. De wetgevers zijn wat het volk hen maakt — ik had bijna gezegd, wat het volk hen noodzaakt te zijn. Door het volk gekozen, kunnen zij slechts den wil van het volk volbrengen. Vind uit, wat het volk vormt en gij zult begrijpen, waaruit hunne parlementen en regeeringen zijn samengesteld. Dank God voor wetten, die het voor den mensch gemakkelijk maken, om goed te doen en moeielijk, om kwaad te doen. Parlementen en rechtbanken hebben groote macht, en wij, christenen, zijn zeer dwaas en zeer te veroordeelen, indien wij ons niet tot het uiterste inspannen, om als onze wetgevers te kiezen menschen, op wie niets aan te merken is. Zij, die Gods wetten overtreden, behoorden geene macht te hebben, om de wetten voor de menschen te maken. Maar indien wij tot den grond der zaak willen doordringen, moeten wij veel dieper gaan dan dit. De woorden van den Heer Jezus zelve openbaren eene waarheid,

tot heden toe onbekend — dat daar een domein is, waarin de staat zich niet kan mengen; dat de geest des menschen geheel vrij moet gelaten worden, om God te eeren en Hem te dienen. De wetgeving op zichzelve kan nooit genoeg doen; zij kan de menschen niet onzelfzuchtig, medelijdend, liefhebbend, broederlijk gezind maken. Wij willen de macht der regeering niet verkleinen: wij wijzen er maar de grenspalen van aan. Goede wetten kunnen veel doen en hebben inderdaad veel gedaan; maar om stad of natie te redden, zijn zij niet voldoende.

II. *Zie hier de groep der wijsgeeren.* „Toen kwamen tot Hem de Sadduceën” — de Agnostieken, gelijk zij zich heden noemen — zij, die niets weten, omdat er niets te weten is. Het volk als laag en onontwikkeld verachtende, verachtten zij Jezus Christus als iemand uit het volk. Bij dezulken is de godsdienst eene zaak, die niet ernstig besproken kan worden, alleen bespottelijk gemaakt. De opstanding was een bijgeloof, en bijgeloovig te zijn was niet wijsgeerig. Engelen waren een mythe en mythen waren alleen vermakelijk. De godsdienst was een raadsel en het was moeilijk het raadsel op te lossen. Het eenige ware geloof, de eenige ware godsdienst was te twijfelen, te loochenen, te spotten. Deze groep is ook heden onder ons werkzaam. O, het is zoo treurig, dat, terwijl mannen, vrouwen en kinderen leden, terwijl iedere dag de verwoesting van de stad nader bracht, terwijl het uur van de krui-

siging weldra aanbreken zou, deze menschen niets beters te doen vinden dan de wereld te ergeren met hunne geestigheden. „Indien eene vrouw zeven broeders achtereenvolgens huwde, wiens zal zij in de opstanding zijn?” Van dezen kunnen wij alleen zeggen, wat onze genadige Meester zeide: „*Dwaalt gij niet, daarom dat gij de Schriften niet weet, noch de kracht Gods?*”

Evenmin als zij de hoop waren van het verleden, zijn zij die van het heden. Wellicht ging „deze arme weduwe” op dit oogenblik juist voorbij, een bescheiden blik werpende op deze geleerden! En daarna, toen zij haar treurig oog op den grond vestigde, zuchtte zij: „Ach! ware ik toch ook zoo knap, om te kunnen redetwisten, dan zou ik ook misschien iets voor deze groote stad kunnen doen! En wederom zuchtte zij, en haar hand klemde zich om hare twee penningen, haar alles, en zij dacht hoe treurig het toch was, om zoo onwetend te zijn!

III. *Nu zien wij de groep van de geldgevers.* Jezus was onder de schaduw van de zuilengang gegaan, en zat nu tegenover de schatkist, waarheen eene menigte menschen stroomden, om hunne bijdragen in de offerkist te werpen, die in den tempel stond. Deze groep doet zich aan ons voor als een meer-malen aangeprezen redmiddel voor de ellenden van den tegenwoordigen tijd. *Geef geld.* Het is het goedkoopste ding om te geven; dat is, het kost het minst, en men schat het het hoogst. Zie maar hoe getrouw het tot den laatsten penning verantwoord

wordt in de verslagen. Het brengt een soort van voldoening aan de ziel, dat zij haar plicht gedaan heeft, zoodat de goede ziel zichzelve ruim voor hare goede daad kan beloonen. Eene inschrijving heeft dit met de liefde gemeen, dat zij eene menigte van zonden kan bedekken, ook de zonden van nalatigheid in het doen van het goede. Breng toch in elk geval uwe tienden in de schatkist: gij hebt dit noodig voor uw eigen goed.

En zeer zeker is het geld eene werkelijke kracht ten goede, *somtijds* ten minste. Wij meenen gelijk alle andere arbeiders, dat wij zeer veel meer goed konden doen, indien wij over meer geld konden beschikken. Indien de kerk de wereld zal overwinnen, dan moeten zeker de giften honderdmaal vermeerderd worden. Aan vermaak, aan den drank, aan allerlei andere dingen geeft ons volk zijne millioenen uit, terwijl het zijne „kleine sommen” met tegenzin geeft voor den arbeid der kerk. Wat waren tien duizend pond voor een groot werk gelijk dat in het westelijk deel van Londen? En hoevelen konden dit geven en het minder gevoelen dan menig handwerksman of dienstmeisje de enkele guldens, die zij afzonderen!

Maar *het geld zal ons volk niet redden*. En laat niemand denken, dat hij zijn plicht gedaan heeft of ook maar de helft daarvan vervuld heeft, indien hij op een inschrijvingsbiljet geteekend heeft. Er zijn zeven duivelen, waardoor de wereld gekweld en zelfs vreeselijk gefolterd wordt. Deze zijn Hoog-

moed, Drank, Wellust, Spel, Inspanning, Onkunde; en eindelijk hoewel deze niet de minst treurige is: Onberaden Liefdadigheid. Geld, indien het niet anders dan geld is, is slechts een „klinkend metaal” en geen werkelijk goud, dit wordt het alleen, wanneer het met liefde en wijsheid gegeven wordt.

En onder deze groep staat de arme weduwe, die de rijken van hun overvloed in de schatkist ziet werpen. Haar treurig gelaat wordt nog treuriger en haar beklemd hart zucht: „Ach, ware ik slechts rijk, welke groote dingen zou ik doen! En zij grijpt met schaamte hare kleine gift, de twee penningen, die haar al uitmaakten.

IV. *De groote steenen.* Hier is eene andere groep, die, naar het mij voorkomt, de voorgestelde hulpmiddelen voltooit.

„En als Hij uit den tempel ging, zeide een van Zijne discipelen tot hem: Meester! zie, hoedanige steenen, en hoedanige gebouwen! Het was een protest tegen, bijna eene berisping van de woorden, die de Meester had gesproken: „Er zal niet een steen op den anderen steen gelaten worden.” Welke macht kan steenen als deze omver werpen? En dat nog wel van zulk eene heilige plaats; dit is toch het huis Gods; de tabernakel van den Allerhoogste, waar Hij zich eene verblijfplaats heeft verkoren! Denk eens aan de priesters, de altaren, zie de marmeren voorportalen, de Schoone Poort, de torens die zich in de lucht verheffen. Zeker, welke vijanden ook tegen de Heilige Stad samenspannen, deze

tempel zal hen machteloos maken en hunne kwade bedoelingen verijdelen. „Zie, deze steenen!”

Maar deze steenen konden de stad niet beveiligen. Natuurlijk mag de bouwkunst ook hare plaats innemen, want ook zij is eene gave Gods. Laat ook het schoonheidsgevoel op aarde zijne plaats hebben; helaas! dat er zoo weinig werkelijk schoons gevonden wordt! De ziel mag door het lieflijke gestreeld worden en plechtig gestemd door hetgeen verheven is. Maar het is een schrale troost bij de lasten en bezwaren der menschheid, te midden van den strijd en de moeite en het hartzeer, om het oog te slaan op de fraaie bouwwerken en te zeggen: „Zie, hoedanige steenen en gebouwen!” De hoop voor onze stad bestaat niet in hare steenen.

V. *Nu komt er geen groep, maar een enkel persoon.* En als Jezus daar zit en haar in het oog krijgt, verliest Zijn gelaat zijne treurigheid. Heeft Hij eenige hoop voor Jeruzalem gevonden? Ja zeker, hoop voor de wereld. Kom en zie. Te midden van statige Sadduceën en prachtige Farizeën en vorstelijke vreemdelingen, die van hunnen overvloed aanbren- gen, komt daar zeer schroomvallig de arme weduwe, met bleek gelaat en armoedig gekleed; zij gaat voor ieder op zijde, en eindelijk haast zij zich half beschaamd als of zij geen recht had daar te komen naar de schatkist en de hand opheffend, werpt zij daarin haren ganschen schat. En Jezus riep Zijne discipelen: „Zie, deze arme weduwe!”

Wat hebben wij noodig! Wel, ten eerste de gezegende tegenwoordigheid van Hem, die tegenover de schatkist zat. Wij hebben Hem, onveranderlijk en voortdurend bij ons. „*Ziet, Ik ben met ulieden al de dagen!*” Maar wat behoeven wij meer? *Dit liefhebbend hart, dat zijn Al geeft.*

Deze arme weduwe — wat kan zij doen? Hoe verschrikt zou zij zijn, als zij wist, dat Jezus haar gadesloeg! Hoe verschrikt als zij wist, dat Hij en Zijne discipelen over haar spraken, dat zij waarlijk al het andere vergaten, nu zij haar in het gezicht kregen. Wie toch zal aan haar denken? Zij kan geen invloed op de regeering uitoefenen. Zij heeft zelfs geene stem. Wat kan zij doen, om de groote sociale vraagstukken op te lossen? Hoe zou zij ooit iemand kunnen helpen? Zij is zoo arm. Haar naam kan niet in een verslag voorkomen — daarin vermeldt men geen halve stuivers. Toch staat zij daar vlak op den voorgrond, terwijl Sadduceën en Farizeën en rijke menschen en groote steenen allen op den achtergrond wijken. Zij leeft altijd voort: en haar voorbeeld is nog tot op dezen dag een zegen voor de wereld.

Wat is het dwaas, om ons leven te verbeuzelen met te droomen over de vele wondervolle dingen, die wij zouden doen, indien wij iemand anders waren.

Zie, deze arme weduwe.

Hier is het beste, wat men der wereld geven kan — een eenvoudig en liefhebbend hart, dat zichzelf en al wat het bezit, aan God geeft; dat niet wacht op

eenige organisatie, noch op bevelen, maar dat zijn geheele wezen overgeeft aan de drijfveer der liefde en zichzelve wegschenkt, om goed te doen. Het beste, de eenige werkelijk goede zaak, die wij voor deze groote wereld doen kunnen, is onze eigene kleine wereld met liefde te vervullen. *Broederlijke liefde* is hetgeen, waaraan de wereld het meeste behoefte heeft en noch de regeering, noch de liefdadigheid, noch de kerk kunnen als zoodanig daar aan voldoen. Voorspraak is niet het meest noodig, noch zelfs medelijden, noch alleen giften, maar de ware liefde, die niets kan terughouden, de liefde, die zijn al aan God en aan den naaste heeft toegewijd. *Deze arme weduwe* kan ondanks hare armoede de weelde der liefde koopen, welke is de weelde van God. Deze hoogste mogelijkheid ligt binnen het bereik van den geringste! Dit leven van vriendelijkheid en hulpvaardigheid, dat zich ten nutte van anderen overgeeft: *waar kunnen wij het vinden?* Helaas! wat kan onze wreede zelfzucht en onzen trots, wat kan onze halfheid in den dienst van God, en onze algeheele onverschilligheid tegenover onzen buurman verbreken?

Dit leven is het onze in Hem, en alleen in Hem, die tegenover de schatkist zat. Door Hem te *ontvangen*, opdat Hij in ons Zijn leven van liefde moge leven — kan alleen dit Leven der Liefde het onze worden. Denkt aan onze groote stad, hare uitgebreide bevolking, haren rijkdom, haren invloed, hare ontwikkeling, haar leven in al zijne verschei-

denheid, en vragen wij ons zelven af: als Jezus nederblikte om dit alles te aanschouwen, wat zou voor Hem dan de hoogste waarde hebben? Zekerlijk zou Hij dan tot ieder van ons zeggen: „*Mijn zoon, geef Mij uw hart.*”

INHOUD.

Bladz.

Wat Jezus voor de schare deed en wat Hij ons beveelt te doen.	
I. Ons werk	1
II. Ons zelven	17
III. Onze Meester	23
God, die groot is van goedertierenheid	33
De voorrechten van den burgerstand	44
Jezus en Nicodemus.	55
Jezus en de vrouw aan den waterput	71
Jezus in het huis des Farizeërs	84
Jezus en de melaatsche	97
Jezus en de Kananesche vrouw	114
Jezus en de arme lijderes.	127
Jezus en de blinde van Jericho	142
Jezus en de blinde van Jeruzalem.	153
Jezus, de vriend der treurenden	172
De beste wijze om de wereld te dienen	194

Bij de uitgevers JACQUES DUSSEAU & Co. te
Amsterdam, verschijnt mede:

Van Egypte naar Kanain, door GEORGE F. PENTECOST.
Prijs *f* 1.—; gebonden *f* 1.50.

Een venster op het Zuiden of „Bewaart u zelve in de
liefde Gods,” door GEORGE F. PENTECOST. *Derde druk*.
Prijs *f* 0.95; gebonden *f* 1.40.

D. L. Moody te Huis, Zijne omgeving en werkzaamheden.
400 bladz. met 8 platen en portret. Prijs *f* 2.25; gebon-
den *f* 2.75; verguld op snede *f* 3.25.

*Een onderhoudend en zeer fraai uitgevoerd werk,
bevattende vele wenken voor Zondagsschoolonderwijzers
en anderen die in het Evangelie arbeiden.*

Kracht uit de Hoogte, of Het geheim van zegen in het
leven en op het werk des Christens, door D. L. MOODY.
Prijs *f* 0.65; gebonden *f* 1.10.

Van W. HASLAM M. A.:

Uit den Dood in het Leven of Twintig jaren mijner Evangelie-
bediening. Met 4 plaatjes. Prijs *f* 1.80; gebonden *f* 2.25.

Bladzijden uit mijn Dagboek. Met een fraai plaatje in
lichtdruk. Prijs *f* 1.45; gebonden, verguld op snede *f* 1.95.

Schetsen uit Keswick. Prijs in geïllustreerd omslag *f* 0.50;
gebonden, rood op snede *f* 0.75.

„Doch niet ik” of de volgende jaren mijner Evangeliebedie-
ning. Met 2 platen (*ter perse*).

Tweede goedkope Volksuitgave van: John G. Paton, Zen-
deling op de Nieuwe Hebriden. Prijs *f* 1.90; ge-
bonden *f* 2.40.

Iedereen behoort het te lezen.

(Dr. ARTHUR T. PIERSON).

Verkrijgbaar bij alle Boekhandelaren.